

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	23. februar 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. marts 2001 {{SPA}} dagsordenspunkt rådsmøde (miljøministre) den 8. marts 2001 {{SPA}} vedlægges Miljø- og Energiministeriets aktuelle notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

MILJØstyrelsen 22. februar 2001

Internationalt kontor Kre/6

Foreløbig dagsorden for rådsmøde(miljø) den 8. marts 2001

1. Forslag til direktiv om udstødningsnormer for to- og s.1
trehjulede køretøjer
Eventuelt fælles holdning
2. Forslag til afgørelse om Fællesskabets s.5
miljøhandlingsprogram 2001-2010
Åben orienterende debat
3. Miljøintegration i Fællesskabets sektorpolitikker samt s.15

EU's strategi for bæredygtig udvikling

Information fra Kommissionen om forhandlingsstatus

Information fra Formandskabet om den videre rådsbehandling

4. Kommissionens meddelelse om forberedelse af Rio + 10 s.15
Præsentation ved Kommissionen,

Information fra formandskabet og konklusioner

5. Hvidbog om Fællesskabets kemikaliestrategi s.21

Orienterende debat

6. Klimastrategi s.22

Rådskonklusioner

Genoptagelse af COP-6

Status for EU's ratifikation af Kyoto protokollen

7. Kommissionens meddelelse om badevand s.23

Orienterende debat

8. Kommissionens grøn bog om integreret produkt politik s.26

Præsentation ved Kommissionen

1. *Formandskabets afrapportering om forhandlingsstatus på punkterne*
:

- a. Forslag til direktiv om adgang til miljøoplysninger s.31
- b. Forslag til direktiv om offentlighedens deltagelse i beslutninger
På miljøområdet. s.37
- c. Forslag til direktiver om elektronikaffald og om farlige stoffer i
elektriske og elektroniske produkter. s.43
- d. Forslag til afgørelse om opstilling af en liste over prioriterede
Stoffer i vandrammedirektivet. s.52
- e. Forslag til ændring af direktiv mhp. støj og udstødningsnormer
fra fritidsfartøjer. s.57
- f. Forslag til direktiv om foranstaltninger mod emission af

forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer i

mobile ikke-vejpgående maskiner. s.60

g. Forslag til henstilling om integreret kystzoneplanlægning s.65

1. (muligvis) Forslag til mærkning og sporing af GMOér. s.69

Præsentation ved Kommissionen

Miljø- og Energiministeriet 22. februar 2001

Miljøstyrelsen 111/17-0216

Internationalt kontor Kre/6

SAMLENOTAT

VEDRØRENDE RÅDSMØDE (MILJØ) DEN 8. MARTS 2001

Ad punkt 1 - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 97/24/EF om dele af og kendetegn ved to- og trehjulede motordrevne køretøjer

COM (2000) 314 endelig

2000/0136 (COD)

Resumé

Forslagets formål er at skærpe Fællesskabets krav til begrænsning af emissionen af forurenende stoffer fra motorcykler og derved medvirke til at opfylde målene for luftkvalitet og de nationale emissionslofter i 2010. De nuværende udstødningsnormer indgår i direktiv 97/24, som trådte i kraft 17. juni 1999.

Det er især udslippet af kulbrinter (HC), som giver anledning til bekymring. I 1995 udgjorde udslippet fra motorcykler ca. 4% af det samlede udslip fra vejtrafik. Såfremt der ikke gennemføres en skærpelse af de nuværende krav, skønnes andelen at stige til ca. 20% i 2020.

Kommissionen foreslår, at skærpede grænseværdier indføres i to trin. I modsætning til den nuværende situation foreslår Kommissionen, at der indføres samme grænseværdier for 2- og 4-taktsmotorer. Forslaget forventes at medføre en reduktion i udslippet af HC med 60-70% i forhold til de nuværende normer. Rent teknisk forventes grænseværdierne at kunne overholdes ved anvendelse af oxydationskatalysator og sekundær indsprøjtning i 4-taktsmotorer og ved anvendelse af direkte indsprøjtning i 2-taktsmotorer. Ikrafttrædelsestidspunktet er foreslået til 1. januar 2003 for nye typer og 1. januar 2004 for alle nye køretøjer.

I forslaget lægges op til, at der sker en yderligere skærpelse fra 2006. Kommissionen vil ikke på nuværende tidspunkt lægge sig fast på egentlige talværdier, idet man også vil foreslå en ændring af den nuværende testcyklus, således at den bliver mere repræsentativ for aktuelle kørselsforhold. Man afventer i den sammenhæng resultatet af et igangværende projekt under FN (ECE), hvor formålet er at definere en global testcyklus. Et forslag fra dette arbejde forventes at foreligge i 2002. Kommissionens forslag indeholder også grænseværdier for 3-hjulede motorcykler og 4-hjulede quadricykler.

I henhold til forslaget kan medlemslandene anvende økonomiske incitamer til at fremme en hurtigere indførelse af de anførte krav. Incitamentene må dog ikke overstige ekstraomkostningerne ved opfyldelse af disse krav. Kommissionen har også indbygget et sæt vejledende grænseværdier, som vil kunne anvendes af medlemslande, som ønsker at fremme en speciel miljøvenlig teknologi.

1. Status

Kommissionen sendte den 22. juni 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 95 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget er et resultat af den forpligtelse for Kommissionen, der indgår i direktiv 97/24/EF til inden den 17. juni 1999 at fremlægge forslag til skærpede udstødningsnormer for luftforurening fra motorcykler. Det fremgår af nævnte direktiv, at en endelig vedtagelse af forslaget skal ske inden 1. januar 2001, og at der i forslaget skal medtages andre elementer end blot skærpede grænseværdier.

Grundnotat om forslaget er sendt til Folketingets Europaudvalg den 31. oktober 2000.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. december 2000 forud for rådsmøde(miljø) den 18.-19. december 2000.

Kommissionen aflagde statusrapport på Rådsmødet den 18. december 2000.

Europa-Parlamentet har afsluttet sin 1. behandling af forslaget den 14. februar 2001.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på eventuel fælles holdning.

2. Formål og indhold

2.1 Kommissionens forslag

Miljømæssig vurdering

Kommissionen anfører, at forslagets formål er at skærpe Fællesskabets krav til begrænsning af emissionen af forurenende stoffer fra motorcykler og derved medvirke til at opfylde målene for luftkvalitet og de nationale emissionslofter i 2010. De nuværende udstødningsnormer indgår i det såkaldte multidirektiv 97/24 af 17. juni 1997. De har skullet overholdes i forbindelse med typegodkendelse af motorcykler siden den 17. juni 1999.

Det fremgår af Kommissionens beregninger, at gennemførelsen af udstødningsnormerne i direktiv 97/24 vil medføre et fald i det samlede udslip af CO og HC fra motorcykler. Faldet er dog ubetydeligt set i relation til den reduktion, der samtidig sker for den øvrige vejtransport, og resultatet bliver derfor, at der fremover vil ske en væsentlig forøgelse i motorcyklernes andel af det samlede udslip for alle de regulerede stoffer. Dette til trods for at motorcyklerne kun skønnes at udgøre 2-3% af den samlede trafik. Kommissionen anfører, at udslippet af partikler ikke indgår i vurderingerne på grund af manglende data.

Udstødningsnormer

For at give branchen tid til at tilpasse sig foreslår Kommissionen, at det mere langsigtede mål indføres i to etaper.

Fase 1: Efter Kommissionens opfattelse vil man ved anvendelse af de teknikker, der i dag anses for gennemførlige (oxidationskatalysatorer/sekundær lufttilførsel i 4-taktsmotorer og direkte indsprøjtning i 2-taktsmotorer) kunne anvende samme emissionsgrænser for 2- og 4-taktsmotorer. Der foreslås følgende værdier (g/km):

CO HC NO_x

Nuværende grænseværdi (97/24)

2-taktsmotor 8 4 0,1

4-taktsmotor 13 3 0,3

Foreslået værdi (fælles) 5,5 1,2 0,3

Reduktion 2-taktsmotor 31% 70% -200%

4-taktsmotor 58% 60% 0%

Kommissionen foreslår, at de skærpede grænseværdier indføres i forbindelse med typegodkendelser fra 1. januar 2003 og for alle nye køretøjer fra 2004.

Fase 2: Kommissionen fremhæver, at der allerede i dag eksisterer mere miljøvenlig teknologi end foreslået for fase 1. Det er imidlertid Kommissionens opfattelse, at motorcykelbranchen har behov for mere tid, før man kan fastlægge udstødningsnormer, som forudsætter anvendelse af regulerede 3-vejskatalysatorer og avanceret direkte indsprøjtningsteknologi. Forslaget lægger op til, at indførelsen af sådanne normer først sker fra 2006. Det vil efter Kommissionens opfattelse ikke være hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at fastlægge egentlige talværdier, idet de ny værdier skal baseres på en revideret kørecyklus. De skærpede grænseværdier skal derfor indgå i et forslag, som Kommissionen skal fremlægge i 2002.

3-hjulede motorcykler og quadricykler

Det eksisterende direktiv finder også anvendelse på 3-hjulede motorcykler og quadricykler. Der indgår lempeligere krav til disse køretøjer, idet udstødningsnormerne i de nuværende regler er sat til 1,5 gange normerne for de 2-hjulede motorcykler. Kommissionen henviser til, at der er et begrænset antal enheder af disse køretøjer, og at der er specielle forhold vedrørende inertie og friktionstab. Man foreslår derfor, at der fortsat skal være mere lempelige krav til de 3-hjulede motorcykler og quadricykler. Man foreslår imidlertid, at lempelsen for benzindrevne køretøjer reduceres til 1,25. Da man kan forvente, at der i fremtiden vil ske en øget anvendelse af dieseldrevne køretøjer, foreslås separate værdier for denne kategori.

CO HC NO_x

Nuværende grænseværdi (97/24)

2-taktsmotor 12 6 0,15

4-taktsmotor 19,5 4,5 0,45

Forslag

Benzin 7,0 1,5 0,4

Diesel 2,0 1,0 0,65

CO-tomgang

I de nuværende regler indgår en grænseværdi for CO i tomgang på 4,5%. Kommissionen foreslår at slette denne grænseværdi, dog således at prøvningsdata kommer til at indgå i den foreliggende dokumentation. Dette svarer til proceduren for personbiler, og hensigten er, at prøvningsdataene kan anvendes i forbindelse med et eventuelt periodisk syn.

Økonomiske incitament

Ligesom i bildirektiverne foreslår Kommissionen, at det bliver muligt for medlemslandene at indføre afgiftslettelser for motorcykler, der opfylder de foreslåede grænseværdier, før disse bliver obligatoriske i 2003. Da der allerede i dag eksisterer teknologi, som kan opfylde væsentlig lavere grænseværdier, foreslår Kommissionen endvidere, at der indføres et sæt vejledende grænseværdier, som vil kunne anvendes af medlemsstater, som gerne vil fremme en mere miljøvenlig teknologi ved hjælp af økonomiske incitament. De vejledende værdier foreslås opdelt i to klasser, henholdsvis over og under 150 ccm.

CO HC NO_x

Obligatoriske værdier (2003) 5,5 1,2 0,3

Vejledende værdier < 150 ccm 2,0 0,8 0,2

> 150 ccm 2,0 0,3 0,1

Videre tiltag

Kommissionen anfører, at man vil overveje mulighederne for i fase 2 (2006) at indføre passende forslag om holdbarhedskrav.

2.2. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har afsluttet sin 1. behandling af forslaget den 14. februar 2001 med vedtagelse af en række ændringsforslag herunder vedrørende udskydelse af forslagets ikrafttrædelsesdato, fastsættelse af bindende normer for 2006, indførelse af afgiftslettelse i forb.m. montering af katalysatorer, indførelse af holdbarhedskrav og krav om obligatoriske CO₂ målinger.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at formålet med de påtænkte foranstaltninger er at tilpasse de eksisterende foranstaltninger til den tekniske udvikling såvel som til ny viden på miljøområdet. Tilpasningen af disse foranstaltninger kræves udtrykkeligt i direktiv 97/24. Det blev også med vedtagelsen af dette direktiv besluttet at harmonisere alle emissionsrelaterede krav i forbindelse med godkendelse af nye motorcykler på grundlag af totalharmonisering. Området hører derfor under Fællesskabets enekompetence.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Godkendelse af motorcykler sker i henhold til bestemmelser i bekendtgørelse om detailforskrifter for køretøjer, som udarbejdes af Færdselsstyrelsen med hjemmel i Færdselsloven.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Baseret på oplysninger fra motorcykelfabrikanternes brancheforening (ACEM) og fra det hollandske institut TNO vurderer Kommissionen, at anvendelsen af de forskellige teknologier vil medføre følgende meromkostninger:

Teknik Meromkostninger (gn.snit) - kr.

2-taktsmotorer oxidationskatalysator 1020

direkte indsprøjtning 1450

4-taktsmotorer sekundær lufttilførsel 600 oxidationskatalysatorer 1650

reguleret 3-vejs katalysator 3630

Der er forholdsvis stor spredning inden for de enkelte kategorier, hvilket primært skyldes, at der er tale om udviklingsomkostninger, og at seriestørrelserne for motorcykler kan være meget små. Meromkostningerne kan sammenholdes med produktionspriserne (før afgifter) for 2-taktsmotorer og 4-taktsmotorer, som af Kommissionen angives at være henholdsvis ca. 21.000 kr. og 24.000-60.000 kr.

De seneste tal for Danmark viser, at der sælges omkring 4.000 motorcykler om året. Meromkostningerne for forbrugerne kan på den baggrund antages at ligge i størrelsesordenen 6 mio. kr. pr. år før afgifter. Afgiften i Danmark udgør 105% af beløb mellem 6.400 kr. og 11.700 kr. og 180% af beløbet over 11.700 kr. Der skønnes ikke at være udgifter for amter og kommuner.

Beskyttelsesniveau

Forslaget skønnes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Forslaget blev den 30. august 2000 sendt i høring til 21 interessenter med svarfrist den 2. oktober 2000. Kun få har fremsendt bemærkninger. FDM har meddelt, at man ikke har bemærkninger. Danske Motorcyklister Råd kan i store træk tilslutte sig forslaget. Motorcykelbranchens Landsforbund forventer, at forslaget om afgiftslettelse for køretøjer, som opfylder emissionsgrænserne, snarest indføres i Danmark med henblik på at fremme mere miljøvenlig teknologi.

Notatet har været sendt i høring i Specialudvalget (miljø) fra den 26. september til den 29. september 2000. Der er indkommet høringssvar fra Det økologiske Råd, der støtter det generelle sigte med forslaget og anfører, at Danmark bør arbejde for en opstramning af en række ikrafttrædelsesdatoer i forslaget.

På miljøspecialudvalgsmøderne den 29. november 2000 og 14. februar 2001 fremkom ingen bemærkninger.

Ad punkt 2 - Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets miljøhandlingsprogram 2001-2010

2001/0029 COD samt KOM (2001) 31 endelig

Resumé

Kommissionen har fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets miljøhandlingsprogram 2001-2010. Forslaget til afgørelse er ledsaget af Kommissionens Meddelelse om det sjette miljøhandlingsprogram for Det Europæiske Fællesskab. Forslaget til afgørelse skal behandles af Parlamentet og Rådet efter proceduren om fælles beslutningstagen. For Rådets vedkommende kræver vedtagelse af afgørelsen kvalificeret flertal.

Siden 1973 er der udarbejdet 5 miljøhandlingsprogrammer. Det seneste dækkede perioden 1993-2000. 6. miljøhandlingsprogram foreslås at dække en 10 års periode (1.1.2001{{SPA}} 31.12.2010).

Forslaget til afgørelse opererer med overordnede formål for programmet, kvalitativt og bredt formulerede overordnede målsætninger, strategiske fremgangsmåder/værktøjer til opfyldelse af de overordnede målsætninger, blokke af bredt formulerede, prioriterede indsatsområder med angivelse af bredt formulerede, prioriterede tiltag, fokusering på nærmere udformning af miljøpolitikken på grundlag af inddragelse af direkte berørte parter og veldokumenteret viden, midtvejsrapport og en endelig vurdering af programmet fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet.

De overordnede målsætninger er knyttet til blokkene af prioriterede indsatsområder, der dækker 5 overordnede miljømæssige temaer, nemlig a) klimaforandring, b) natur og biodiversitet, c) miljø og sundhed, d) bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og håndtering af affald, og e) internationale spørgsmål. Herudover indgår tværgående overordnede målsætninger om fremme af miljøpolitikken og bæredygtig udvikling i kandidatlandene og om dialog med berørte parter, omkostnings-effektivitet og veldokumenteret viden.

1. Status

Kommissionen har 31. januar 2001 til Rådet fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets miljøhandlingsprogram 2001-2010 (2001/0029 COD; herefter benævnt "6MHP"). Forslaget til afgørelse er ledsaget af Kommissionens Meddelelse om det sjette miljøhandlingsprogram for Det Europæiske Fællesskab (KOM (2001) 31 endelig). Kommissionen har foreslået følgende populærtitel for 6MHP: "Miljø 2010: Vores fremtid, vores ansvar".

Nærværende notat omhandler hovedsageligt forslaget til afgørelse.

Forslaget til afgørelse har hjemmel i artikel 175, stk 3, TEF og skal derfor behandles af Parlamentet og Rådet efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 TEF. For Rådets vedkommende kræver vedtagelse af afgørelsen kvalificeret flertal.

Forslaget til 6MHP har været afventet gennem nogle måneder. Folketingets Europaudvalg fik således forelagt sagen til orientering den 6. oktober 2000 forud for Rådsmøde (miljø) den 10. oktober 2000 og tillige den 15. december 2000 forud for Rådsmøde (miljø) den 18.-19. december 2000.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen for Rådsmødet (miljø) den 8. marts 2001 med henblik på præsentation fra Kommissionen og åben debat med adgang for bl.a. medierne.

2. Formål og indhold

Baggrund

Siden 1973 er der udarbejdet 5 miljøhandlingsprogrammer. Det seneste dækkede perioden 1993-2000. 6MHP foreslås at dække en 10 års periode (1. januar 2001 {{SPA}} 31. december 2010).

Forslaget til afgørelse udgør bl.a. en opfølgning på en opfordring fra Det Europæiske Råd, der på sit møde i Helsinki den 11.-12. december 1999 anmodede Kommissionen om at udarbejde et forslag til sjette miljøhandlingsprogram og fremlægge det inden udgangen af 2000. Det Europæiske Råd anmodede tillige om udarbejdelse af en langsigtet strategi, der integrerer politikker for en økonomisk, socialt og økologisk bæredygtig udvikling til forelæggelse for Det Europæiske Råd i juni 2001.

Miljøministrene vedtog på Rådsmødet (miljø) i marts 2000 konklusioner om de overordnede linjer for 6MHP.

Meddelelsen

Meddelelsen, som ledsager forslaget til afgørelse, indeholder bl.a. baggrundsoplysninger og {{SPA}} vurderinger om de miljømæssige temaer, som Kommissionen foreslår at prioritere i 6MHP, forslag til overordnede målsætninger og påtænkte tiltag samt en overordnet karakterisering af det foreslåede program. Det anføres bl.a. i meddelelsen, at det nye program opstiller miljømæssige målsætninger for de næste 10 år, peger på foranstaltninger, der skal træffes på fællesskabsplan, men også på den indsats, der skal gøres på nationalt, regionalt og lokalt plan i de forskellige erhvervssektorer. Det anføres endvidere, at Kommissionen ved udvælgelsen af de forskellige tiltag har taget fuldt hensyn til behovet for størst mulig harmonisering og tilnærmelse af lovgivningerne for at sikre det indre markedes funktion.

Kommissionen har anført, at programmet omfatter et begrænset antal tematiske strategier på områder, hvor kun en samlet pakke af koordinerede foranstaltninger vil give resultater. De tematiske strategier skal udstikke en overordnet politik og en pakke af foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de langsigtede mål og delmålene på en omkostningseffektiv måde, idet mål og delmål vil blive fastlagt senere på grundlag af

velfunderede videnskabelige og økonomiske lønsomhedsanalyser og gennem dialog med og høring af de forskellige berørte parter.

Afgørelsens struktur, overordnede formål og tidshorisont

Forslaget til afgørelse opererer med følgende elementer:

1. præambel
2. overordnede formål og tidshorisont for programmet
3. kvalitativt og bredt formulerede overordnede målsætninger
4. strategiske fremgangsmåder/værktøjer til opfyldelse af de overordnede målsætninger
5. blokke af bredt formulerede, prioriterede indsatsområder med angivelse af bredt formulerede, prioriterede tiltag ("aktioner")
6. fokusering på nærmere udformning af miljøpolitikken på grundlag af inddragelse af direkte berørte parter og veldokumenteret viden ("sound knowledge")
7. midtvejsrapport og en endelig vurdering af programmet fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet

De overordnede målsætninger er knyttet til blokkene af prioriterede indsatsområder, der dækker 5 overordnede miljømæssige temaer, nemlig a) klimaforandring, b) natur og biodiversitet, c) miljø og sundhed, d) bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og håndtering af affald, og e) internationale spørgsmål. Herudover indgår tværgående overordnede målsætninger om fremme af miljøpolitikken og bæredygtig udvikling i kandidatlandene og om dialog med berørte parter, omkostningseffektivitet og veldokumenteret viden ("sound scientific data and information").

Overordnede formål og tidshorisont

Der foreslås indført et miljøhandlingsprogram for Fællesskabet, som angiver de prioriterede målsætninger, der skal nås. Programmet foreslås at løbe over en 10 års periode indtil 31. december 2010.

Kommissionen har foreslået, at programmet skal opstille de vigtigste miljømålsætninger og prioriteter på miljøområdet i det nuværende og det fremtidige, udvidede Fællesskab, og at disse skal bidrage til Fællesskabets strategi for bæredygtig udvikling. Dette foreslås at finde sted på basis af en vurdering af miljøtilstanden og udviklingen heri og kortlægning af de vedvarende miljøproblemer, som kræver et initiativ på fællesskabsplan.

Kommissionen har dernæst foreslået, at programmet skal fremme fuldstændig integration af miljøbeskyttelseskravene i Fællesskabets øvrige sektorpolitikker, samtidig med at der i de foranstaltninger, der foreslås og træffes til fordel for miljøet, tages hensyn til den økonomiske og sociale dimension ved en bæredygtig udvikling og til alle de foreliggende valgmuligheder og virkemidler, baseret på en omfattende dialog og på seriøs forskning ("sound science").

Overordnede målsætninger

Klimaforandring

I forslaget anføres, at programmet tager sigte på at stabilisere atmosfærens koncentration af drivhusgasser på et niveau, som ikke vil forårsage unaturlige svingninger i jordens klima, og at en forudsætning herfor er, at der

gøres fremskridt hen imod det langsigtede mål, der er opstillet af Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer, hvorefter drivhusgasudledningerne skal nedskæres med 70% i forhold til 1990-niveauet. Som overordnede målsætninger foreslås:

- Ratifikation af Kyoto-protokollen og opfyldelse af målet på 8% nedskæring i udledningerne frem til 2008-12 i forhold til 1990 for de nuværende medlemsstaters vedkommende.
- Placering af Fællesskabet i en troværdig position, hvor det kan lægge vægt bag kravet om en international aftale om opstilling af et nyt mål for tiden efter Kyoto, som i så fald skulle sigte mod en væsentlig nedskæring i udledningerne.

Natur og biodiversitet

I forslaget anføres, at programmet sigter mod at beskytte og genoprette natursystemernes normale funktion og standse tabet af biodiversitet både i Den Europæiske Union og globalt. Som overordnede målsætninger foreslås:

- Beskyttelse af det naturlige miljø mod skadelige udledninger af forurenende stoffer
- Beskyttelse af jorden mod erosion og forurening
- Beskyttelse af den biologiske diversitet i tråd med Fællesskabets biodiversitetsstrategi
- Beskyttelse af biodiversiteten og de landskabelige værdier i Fællesskabets landdistrikter

Miljø og sundhed

I forslaget anføres, at programmet sigter mod et miljø, hvor koncentrationen af menneskeskabte farlige stoffer ikke indebærer væsentlige virkninger eller uacceptable risici for sundheden. Som overordnede målsætninger foreslås:

- Øget indsigt i sundhedstruslerne
- Vurdering af alle kemikalier, der produceres i væsentlige mængder, efter en trinvis fremgangsmåde og med fastsættelse af klare måldatoer og frister, idet der startes med kemikalier, der produceres i store mængder, og med særlig problematiske kemikalier
- Sikring af, at koncentrationen af pesticider i miljøet ikke medfører væsentlige risici eller virkninger for sundhed og miljø, og, mere generelt, at der sker en samlet nedskæring i anvendelsen af pesticider
- Sikring af et vandkvalitetsniveau, som ikke medfører væsentlige virkninger og risici for sundhed og miljø, og sikring af, at indvindingen af vand fra vandressourcerne er bæredygtig på lang sigt
- Sikring af et luftkvalitetsniveau, som ikke medfører væsentlige virkninger og risici for sundhed og miljø
- Væsentlig begrænsning af antallet af mennesker, som regelmæssigt påvirkes af langvarige høje støjniveauer.

Ressourceeffektivitet og affald

I forslaget anføres, at programmet sigter mod bedre ressourceeffektivitet og ressource- og affaldsforvaltning. Som overordnede målsætninger foreslås:

- Sikring af, at forbruget af vedvarende og ikke-vedvarende ressourcer og belastningen herfra ikke overskrider miljøets bæreevne

- Sikring af, at der i programmets løbetid sker en væsentlig reduktion i mængden af affald, der føres til endelig bortskaffelse, og i produktionen af farligt affald
- Sikring af en væsentlig samlet reduktion i produktionen af affald gennem affaldsforebyggelsesinitiativer, øget ressourceeffektivitet og overgang til mere bæredygtige forbrugsmønstre, hvorved der sker en afkobling mellem økonomisk vækst og affaldsproduktion
- For den resterende affaldsproduktion: affald må ikke være farligt eller bør indebære mindst mulig risiko, idet genanvendelse og navnlig genvinding bør prioriteres; mængden af affald til endelig bortskaffelse bør minimeres, og destruktion eller bortskaffelse bør ske på en betryggende måde; affald bør behandles så tæt som muligt ved stedet for dets opståen, for så vidt dette er i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning og ikke mindsker affaldsbehandlingsoperationernes økonomiske og tekniske effektivitet.

Kandidatlandene

I forslaget anføres, at programmet skal fremme anvendelsen af politikker og fremgangsmåder, der giver mulighed for bæredygtig udvikling i kandidatlandene. Som overordnede målsætninger foreslås:

- Øget dialog med administrationerne i kandidatlandene om bæredygtig udvikling
- Samarbejde med miljø-NGO'er og erhvervskredse i kandidatlandene med henblik på skærpelse af miljøbevidstheden.

Internationale spørgsmål

I forslaget anføres, at programmet skal fremme udviklingen af et globalt partnerskab for miljø og bidrage til en bæredygtig udvikling. Som overordnede målsætninger foreslås:

- krav og målsætninger med hensyn til miljø og bæredygtig udvikling integreres i alle aspekter af Fællesskabets forbindelser udadtil
- at de internationale organisationer tager miljøspørgsmålene op og yder de nødvendige midler hertil
- at internationale konventioner med tilknytning til miljøet gennemføres
- at der aktivt søges konsensus om vurdering af sundheds- og miljørisikoen, herunder udveksling af oplysninger, forskningssamarbejde og udvikling af afprøvningsprocedurer til fremme af international konsensus om en risikostyringsstrategi, om nødvendigt baseret på forsigtighedsprincippet.

Dialog, omkostningseffektivitet, veldokumenteret viden

I forslaget anføres, at programmet skal sikre, at Fællesskabets miljøpolitik føres på en integreret måde, baseret på en bred og omfattende dialog med de berørte parter, borgerinddragelse, en analyse af omkostningseffektiviteten og veldokumenterede videnskabelige data og oplysninger, der bygger på den seneste udvikling inden for forskning og teknologi.

Strategiske fremgangsmåder/værktøjer

I forslaget anføres strategiske fremgangsmåder/værktøjer, som skal medvirke til at opfylde miljømålsætningerne.

- Mere effektiv implementering af Fællesskabets lovgivning på miljøområdet, hvilket foreslås at ske gennem a) udveksling af information om bedste praksis gennem IMPEL-netværket (EU samarbejdet vedr. implementering og håndhævelse af EU's miljølovgivning), b) foranstaltninger til bekæmpelse af miljøkriminalitet og c) fremme af forbedrede standarder for medlemslandenes inspektioner og overvågning.

- ii. Integration af miljøhensyn i alle Fællesskabets politikker og aktiviteter, hvilket foreslås at ske gennem a) sikring af, at de forskellige Råds integrationsstrategier omsættes til konkret handling, b) regelmæssig overvågning ved hjælp af relevante indikatorer og rapportering om sektorintegrationsprocessen og c) integration af miljøkriterier i Fællesskabets støtteprogrammer.
- iii. Fremme af forurenere betaler-princippet, hvilket foreslås at ske gennem brug af markedsbaserede instrumenter, herunder forureningskvoter, miljøafgifter og -subsidier, med henblik på at internalisere negative og positive virkninger på miljøet.
- iv. Fremme af samarbejde og partnerskab med virksomheder og deres interesseorganisationer, hvilket foreslås at ske gennem a) yderligere udbredelse af EMAS (miljøledelse og miljørevision), b) initiativer til at anspore virksomhederne til at redegøre for deres indsats for miljø eller bæredygtig udvikling, c) etablering af et bistandsprogram, navnlig for små og mellemstore virksomheder, med henblik på overholdelse af lovgivningen, d) ordning til belønning af virksomheder for deres miljøindsats, e) fremme arbejdet med en strategi for miljømæssigt integreret produktpolitik og f) fremme af frivillige aftaler til at opnå klare miljømålsætninger.
- v. Lette forbrugernes mulighed for vælge på grundlag af miljøkriterier, hvilket foreslås at ske gennem a) miljømærker, b) fremme af pålidelige, selvdeklarerede miljøanprisninger og forebyggelse af vildledende miljøanprisninger, c) fremme af grønne indkøb, herunder en gennemgang af grønne indkøb i Fællesskabets institutioner og d) værktøjer til fremme at lokale og regionale myndigheder eller andre organisationers kommunikation med borgerne om miljøspørgsmål, herunder om husholdningernes miljøindsats.
- vi. Integration af miljøhensyn i finanssektoren, hvilket foreslås at ske gennem a) et frivilligt initiativ, herunder retningslinier for oplysninger om miljøomkostninger i virksomhedernes årsregnskaber overvejes, og b) tilskyndelse til, at Den Europæiske Investeringsbank øger integrationen af miljømålsætninger og miljøhensyn i sin udlånsvirksomhed.
- vii. Oprettelse af en fællesskabsordning for erstatningsansvar gennem lovgivning om ansvar for miljøskader.
- viii. Fremme af effektiv fysisk planlægning og *SPA* forvaltning, hvilket foreslås at ske gennem a) fremme af "bedste praksis" med særlig vægt på integreret kystzoneforvaltning, b) støtte til programmer og netværk for udveksling af erfaringer med bæredygtig byudvikling og bæredygtig udnyttelse af havet, c) øgede ressourcer og videre rammer for miljøvenlige landbrugsforanstaltninger i den fælles landbrugs

Prioriterede indsatsområder

Som allerede nævnt, foreslår Kommissionen 5 overordnede miljømæssige temaer gøres til prioriterede indsatsområder i 6MHP. Kommissionen foreslår desuden en række prioriterede tiltag indenfor de prioriterede indsatsområder. Indenfor hver af de prioriterede indsatsområder har disse prioriterede tiltag til formål at sikre virkeliggørelsen af de ovenfor anførte overordnede målsætninger.

Klimaforandring

Indenfor dette indsatsområde har Kommissionen foreslået følgende prioriterede tiltag med henblik på virkeliggørelse af de pågældende overordnede målsætninger:

- Ratifikation og gennemførelse af Kyoto Protokollen
- Opstilling af omkostningseffektive målsætninger for reduktion af udledninger af drivhusgasser i forskellige sektorer i tråd med Det Europæiske Klimaændringsprogram (ECCP)
- Oprettelse af en fællesskabsordning for handel med CO₂ kvoter
- Oversigt over energisubsidier i medlemslandene og sammenhæng til klimamålsætninger

- Fremme brændsler med lavt kulstofindhold til elfremstilling
- Fremme af vedvarende energikilder med henblik på det allerede eksisterende mål om 12% energi fra vedvarende energikilder pr. 2010
- Fremme brugen af afgiftspolitiske foranstaltninger, også på fællesskabsplan, for at fremme renere energi og transport samt teknologisk innovation, herunder vedtagelse af en ramme for energiafgifter
- Fremme miljøaftaler med industrien om energieffektivitet
- Kortlægning af særlige tiltag til at mindske drivhusgasudledningerne fra luftfarten, medmindre Den Internationale Organisation for Civil Luftfart (ICAO) vedtager sådanne tiltag inden udgangen af 2002.
- Sikre, at klimaforandring indgår centralt i Fællesskabets politik for forskning og teknologisk udvikling og i nationale forskningsprogrammer
- Udvikle redskaber til at bistå små og mellemstore virksomheder til at tilpasse sig og forbedre deres præstationer.
- Incitamentter med henblik på øget anvendelse af kraft-varme
- Fremme miljøeffektiv adfærd og teknologi i industrien
- Fremme energibesparelser til opvarmning og afkøling af bygninger

Endvidere omtaler programmet behovet for forberedelse af foranstaltninger med henblik på tilpasning til konsekvenserne af klimaforandring, hvilket foreslås at ske gennem a) revision Fællesskabets politik, navnlig samhörighedspolitikken, så der i investeringsafgørelser tages fornødent hensyn til tilpasningsbehovet og b) fremme af regionale klimaberegninger og -vurderinger til forberedelse af regionale tilpasningsforanstaltninger og støtte til skærpelse af miljøbevidstheden hos borgere og virksomheder.

Natur og biodiversitet

Indenfor dette indsatsområde har Kommissionen foreslået følgende prioriterede tiltag med henblik på virkeliggørelse af de pågældende overordnede målsætninger:

- Øget fællesskabskoordinering af medlemslandenes beredskabsindsats ved uheld og naturkatastrofer, udformning af foranstaltninger til forebyggelse af alvorlige uheld i forbindelse med rørledninger, minedrift samt foranstaltninger vedrørende mineaffald
- En tematisk strategi for jordbundsbeskyttelse
- Fremme integration af landskabsbeskyttelse og -genoprettelse i andre politikker
- Videreudvikle de positive elementer i forholdet mellem miljø og landbrug i fremtidige revision af den fælles landbrugspolitik
- Fremme af integration af miljøhensyn i den fælles fiskeripolitik ved revisionen i 2002
- Udforme strategier og foranstaltninger for skove, herunder a) udvikling af national og regional bæredygtig skovforvaltning i forlængelse af arbejdet under Det Mellemlstatslige Skovpanel og Den Fælleseuropæiske Ministerkonference om beskyttelse af skove, b) videreførelse af nuværende fællesskabsforanstaltninger til beskyttelse af skovene med øget vægt på overvågning af skovenes flersidighed, c) udvikling af troværdige skovcertificeringssystemer og d) fortsat aktiv fællesskabsdeltagelse i gennemførelse af og internationale drøftelser og forhandlinger om skovrelaterede spørgsmål

- Udvikling af en integreret strategi for beskyttelse af havmiljøet
- Skærpelse af kontrollen med overvågning, mærkning og sporing af GMO{{PU2}}er
- Overvågning af gennemførelsen af Fællesskabets strategi og handlingsplaner for biodiversitet på grundlag af et data- og informationsindsamlingsprogram.

Miljø og sundhed

Indenfor dette indsatsområde har Kommissionen foreslået følgende prioriterede tiltag med henblik på virkeliggørelse af de pågældende overordnede målsætninger:

Med hensyn til forskning og viden foreslås følgende tiltag:

- Udbygning af Fællesskabets ekspertise og tilskyndelse til koordinering af nationale forskningsprogrammer
- Identifikation af og henstillinger vedrørende prioriterede forsknings- og indsatsområder
- Udformning af indikatorer for miljø og sundhed
- Undersøgelse af behovet for at ajourføre nuværende sundhedsnormer og grænseværdier
- Undersøgelse af udviklingstendenserne og indførelse af en ordning for tidlig varsling af nye eller begyndende problemer

Med hensyn til kemikalier foreslås følgende tiltag:

- Udvikling af et nyt enhedssystem til afprøvning, vurdering og risikostyring af nye og eksisterende kemikalier
- Udvikling af kemikalieafprøvningsforskrifter baseret på producerede eller importerede kemikaliers egenskaber, anvendelse og formål, eksponering og mængde
- Etablering af nye specifikke og hurtige risikostyringsprocedurer, som særlig problematiske stoffer skal underkastes inden de anvendes til visse formål
- Ajourføring af virksomhedernes oplysninger om kemikaliernes egenskaber, herunder om farer i forhold til miljø og sundhed
- Forbedring af forvaltningen af kemikalier på fællesskabsplan og i medlemsstaterne.

I forhold til pesticider foreslås følgende tiltag:

- En tematisk strategi for bæredygtig anvendelse af pesticider
- Ratifikation af Rotterdamkonventionen om forudgående informeret samtykke for visse farlige kemikalier og pesticider i international handel (PIC) og deraf afledt revision af den relevante fællesskabslovgivning
- Forbedret forvaltning og bortskaffelse af kemikalier og pesticider i udviklingslande og kandidatlande.

I forhold til bæredygtig brug af vand og høj vandkvalitet foreslås følgende tiltag:

- Udfasning af udledningen af farlige stoffer til vand,
- Revision af badevandsdirektivet

- Sikre integration af vandrammedirektivets tilgang i den fælles landbrugspolitik og i regionalpolitikken

I forhold til luftforurening foreslås følgende tiltag:

- Forbedring af overvågningen af luftkvaliteten og af oplysningerne til offentligheden
- En tematisk strategi for luftforurening med prioritering af yderligere tiltag, gennemgang og opdatering af luftkvalitetsnormerne og de nationale emissionslofter og udvikling af bedre systemer til dataindsamling, modelberegninger og fremskrivninger
- Undersøgelse af indeluftens kvalitet og de sundhedsmæssige virkninger heraf, om nødvendigt ledsaget af henstillinger til yderligere foranstaltninger på området

Med hensyn til støj er der i afgørelsen ikke omtalt konkrete tiltag, som skal medvirke til opfyldelse af målsætningen om at reducere antallet af mennesker, der regelmæssigt påvirkes af langvarige høje støjniveauer. Meddelelsen omtaler godkendelse og gennemførelse af det foreslåede fællesskabsdirektiv om støj som tiltag til opnåelse af målsætningen.

Ressourceeffektivitet

Indenfor dette indsatsområde har Kommissionen foreslået følgende prioriterede tiltag med henblik på virkeliggørelse af de pågældende overordnede målsætninger:

- En tematisk strategi for bæredygtig udnyttelse af ressourcer, herunder a) undersøgelse af mulighederne for et program for "bedste praksis" rettet mod virksomheder, b) kortlægning af forskningsbehov, c) økonomiske virkemidler, d) ophævelse af subsidier, der ansporer til overforbrug af ressourcer, e) integration af ressourceeffektivitetshensyn i den integrerede produktpolitik.
- Integration af affaldsforebyggelsesmålsætninger og -prioriteringer i den integrerede produktpolitik
- Revision af lovgivningen om slam
- Henstillinger om bygge- og nedrivningsaffald
- Lovgivning om bionedbrydeligt affald
- En tematisk strategi om genanvendelse af affald

Internationale spørgsmål

Indenfor dette indsatsområde har Kommissionen foreslået følgende prioriterede tiltag med henblik på virkeliggørelse af de pågældende overordnede målsætninger:

- Integration af miljø og bæredygtig udvikling i alle aspekter af Fællesskabets politikker udadtil
- Opstilling af et sæt sammenhængende miljø- og udviklingsmål til vedtagelse på topmødet for miljø og udvikling i 2002 og arbejde hen imod en styrkelse af miljøforvaltningen på internationalt plan
- Fremme af forsvarlig miljøpraksis i forbindelse med direkte udenlandske investeringer og eksportkreditter
- Skærpelse af indsatsen på internationalt plan for at nå til enighed om metoder til sundheds- og miljørisikovurdering og om risikostyringsstrategier, om fornødent ud fra forsigtighedsprincippet
- Sikring af, at der foretages bæredygtighedsvurderinger af handelsaftaler.

Miljøpolitik på grundlag af inddragelse af direkte berørte parter og veldokumenteret viden

I tillæg til forslagene til prioriterede tiltag med henblik på virkeliggørelse af de overordnede målsætninger for disse 5 prioriterede indsatsområder, har Kommissionen foreslået prioriterede tiltag i relation til den ovenfor omtalte målsætning om udformningen af miljøpolitikken gennem dialog, omkostningseffektivitet, veldokumenteret viden, nemlig

- Ordninger, hvorved de berørte parter, navnlig dem, der er direkte berørt af forslag eller andre initiativer, høres på alle stadier i forberedelserne hertil, så der kan træffes mere effektive valg og sikres bedre resultater for miljøet af de foranstaltninger, der skal foreslås
- Fortsat finansiel støtte til miljø-NGO'er for at lette deres deltagelse i dialogen
- Sikring af, at miljøet forbliver et højt prioriteret emne i både Fællesskabets forskningsprogrammer og de nationale forskningsprogrammer. Sikring af bedre koordinering af den miljørelaterede forskning i medlemsstaterne
- Sikring af, at offentligheden regelmæssigt holdes underrettet om miljøet og hermed beslægtede spørgsmål gennem årlige rapporter om de vigtigste miljøindikatorer og integrationsindikatorer, hvorefter værdien af miljøskaderne så vidt muligt fremgår
- Gennemgang af oplysnings- og rapporteringssystemerne med henblik på indførelse af et mere sammenhængende og effektivt system til sikring af rapportering af høj kvalitet og sammenlignelige miljødata og oplysninger
- Fremskyndelse af udviklingen af geografiske informationssystemer og anvendelsen af telemåling til støtte for udformning og gennemførelse af miljøpolitiske foranstaltninger

Midtvejsrapport og en endelig vurdering af programmet ved Kommissionen

Endelig foreslås det, at Kommissionen foretager en evaluering af gennemførelsen af programmet i løbet af programmets fjerde år og at Kommissionen forelægger denne midtvejsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet sammen med sine eventuelle forslag til ændringer.

Det foreslås tillige, at Kommissionen gennemfører en afsluttende vurdering af programmet og miljøtilstanden og {{SPA}}udsigterne i løbet af programmets sidste år.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har anført, at forslaget er rettet mod miljøproblemer de steder, hvor der er brug for indgreb og lederskab på europæisk plan, dvs. når der er tale om grænseoverskridende problemer, som i sig selv kræver grænseoverskridende løsninger.

En mere konkret vurdering af nærheds- og proportionalitetsprincippet vil være relevant i forbindelse med udmøntningen af programmet.

4. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har til formål at fastlægge en overordnet ramme for Fællesskabets miljøpolitik over en 10 års periode. Kommissionen har anført, at forslaget ikke beskriver nøjagtigt, hvilke tiltag og foranstaltninger, der vil blive behov for, og at der efterfølgende vil blive taget initiativer til konkrete foranstaltninger, hvor de finansielle virkninger vil blive behandlet. Forslaget i sig selv har derfor ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for Danmark.

5. Høring

Forslaget er den 8. februar 2000 udsendt i høring til en bred række interessenter med frist til 15. marts 2001.

Sagen har været forelagt Miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der er fremkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Naturfredningsforening var enig i den danske holdning. DN finder det for uambitiøst, når der i udkastet til miljøhandlingsprogram henvises til, at der kræves yderligere undersøgelser på forskellige områder, inden man kan opstille konkrete målsætninger. Med hensyn til spørgsmålet om ubæredygtige subsidier fremførte DN, at man forestillede sig dette udsagn rettet mod landbrugsstøtten, so m i denne sammenhæng er et væsentligt indsatsområde. DN fandt endeligt, at de mål, som ikke kan opfyldes indenfor en tiårs periode bør fastholdes som mere langsigtede mål.

Det økologiske Råd var ligeledes enig i dansk holdning, og fandt, at der i Kommissionens udkast lægges for meget vægt på cost-benefit beregninger. Der lægges også for stor vægt på frivillige aftaler. Det Økologiske Råd anbefaler, at synspunktet vedrørende subsidier fastholdes men omformuleres. Herudover fandt Det Økologiske Råd, at der skulle være en klarere målsætning om at fjerne pesticider fra landbruget, og fremførte sammen med Greenpeace og Dansk Vandværksforening, at udtrykket bæredygtig anvendelse af pesticider var misvisende.

Dansk industri hilser Kommissionens forslag velkomment, men finder programmet meget svagt og uden ambitioner. DI mener, at Kommissionen har forsømt at etablere sammenhæng med den bredere strategi for bæredygtig udvikling, som er under udarbejdelse. DI mener endvidere, at forslaget mangler visioner med hensyn til at sikre afkobling af økonomisk vækst og miljøbelastning. DI savner begrundelse for udvælgelsen af de miljøpolitiske prioritetsområder.

Punkt 3 {{SPA}} Miljøintegration i EU's sektorpolitikker

Der foreligger ikke dokumenter til punktet

1. Status

Med henblik på at udmønte Amsterdam-Traktatens artikel 6 iværksatte Det Europæiske Råd i forbindelse med topmødet i Cardiff i juni 1998 en proces, hvorefter Rådet skulle udarbejde strategier for miljøintegration. DER anmodede rådet (landbrug, transport og energi) om at indlede denne proces.

På topmødet i Wien i december 1998 modtog DER rapporter fra disse tre rådsformationer, og man opfordrede Rådet (industri, indre marked og udvikling) om ligeledes at udarbejde strategier for miljøintegration.

På det efterfølgende topmøde i Köln blev yderligere tre rådsformationer inddraget i processen: rådet (fiskeri, ECOFIN og Generelle Anliggender).

Til topmødet i Helsingfors i december 1999 fremlagde rådene transport, energi og landbrug vedtagne strategier for miljøintegration. DER besluttede at de øvrige rådsformationer skulle afslutte arbejdet med integrationsstrategierne til topmødet i Göteborg i juni 2001.

På nuværende tidspunkt foreligger der fortsat kun tre egentlige integrationsstrategier, men en række råd har fremlagt rapporter til Det Europæiske Råd.

Drøftelser af strategier for miljøintegration er sat på dagsordenen for en række rådsmøder i løbet af foråret.

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 8. februar 2001 mhp information fra Kommissionen og formandskabet om forhandlingsstatus og det forventede videre forløb op til topmødet i Göteborg.

Ad punkt 4 - Meddelelse fra Kommissionen: Ti år efter Rio: Forberedelse af Verdenstopmødet om Bæredygtig udvikling i 2002

Resumé

Kommissionen har den 6. februar 2001 vedtaget Meddelelsen om EU{{PU2}}s forberedelse af konferencen ti år efter Rio, Verdenstopmødet om Bæredygtig udvikling i 2002.

Formålet med meddelelsen er ifølge Kommissionen at sikre et effektivt bidrag til verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i 2002 bl.a. gennem iværksættelse af en koordineret EU-forberedelsesproces, der tager udgangspunkt i strategiske målsætninger og nøglespørgsmål samt synergier med tilknyttede processer.

Kommissionens meddelelse tager udgangspunkt i , at forventningerne fra Rio-konferencen i 1992 ikke er blevet indfriet, herunder at de rige lande ikke har ændret deres ubæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, og at de ikke har levet op til målsætningerne for bistanden, at trykket på naturressourcerne er vokset, og at fattigdommen er stadig mere udbredt globalt.

Kommissionen gør det klart, at meddelelsen ikke forsøger at udstikke , hvad indholdet bør være af EU-holdningerne på konferencen og heller ikke at foregribe resultaterne af igangværende interne EU-processer desangående.

Det foreslås af Kommissionen, at EU bør gå efter fire hovedemner på konferencen: beskyttelse af naturressourcegrundlaget, integration af miljøbeskyttelse og fattigdomsbekæmpelse, globaliseringen skal gøres bæredygtig og tilskynde til god regeringsførelse og folkelig deltagelse.

Kommissionen uddyber i redegørelsen indholdet af disse fire overskrifter.

1. Status

Kommissionen vedtog den 6. februar 2001 Meddelelsen om EU{{PU2}}s forberedelse af konferencen ti år efter Rio, Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i 2002.

Kommissionens meddelelse er relateret til det samlede EU initiativ for bæredygtig udvikling, som omfatter forslaget til 6. miljøhandlingsprogram, der ligeledes er vedtaget af Kommissionen og sat på dagsordenen for rådsmødet, Kommissionens forslag til handlingsplan for bæredygtig udvikling, som endnu ikke er vedtaget samt strategier for miljøintegration i sektorpolitikker indenfor ni rådsformationer, hvoraf tre foreligger i endelig form (l andbrug, transport og energi) og fem er under forberedelse (indre marked, industri, udvikling, fiskeri og Generelle anliggender). ECOFIN-rådet udarbejdede en rapport til Det Europæiske Råd i Nice i december 2000.

Kommissionens meddelelse kan endvidere ses i sammenhæng med de strategiprocesser, der er iværksat i forbindelse med resultaterne af Rio-Topmødet i 1992, herunder den nordiske og den arktiske strategiprocess, samt OECD-processen vedr. bæredygtig udvikling.

Der er endnu ikke oversendt grundnotat til Folketinget.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Meddelelsen er sat på dagsordenen med henblik på orienterende drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Baggrund og formål

Formålet med meddelelsen er ifølge Kommissionen at sikre et effektivt bidrag til Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i 2002, bl.a. gennem iværksættelse af en koordineret EU-forberedelsesproces, der tager udgangspunkt i strategiske målsætninger og nøglespørgsmål

samt synergier med tilknyttede processer.

Forberedelserne til konferencen Rio+10 gik for alvor i gang med vedtagelsen af en beslutning i CSD (komiteen for bæredygtig udvikling) i foråret 2000, som opfordrede FN{{PU2}}s generalforsamling til at træffe beslutning om tid sted, forberedelsesproces og mulige emner for Rio+10.

Ved FN{{PU2}}s 19. særlige generalforsamling i 1997, Rio+5, besluttedes det, at FN{{PU2}}s Kommission for Bæredygtig Udvikling (CSD) skulle foretage en samlet gennemgang af gennemførelsen af Dagsorden 21 ved sin samling i 2002.

FN{{PU2}}s Generalforsamling traf den 7. december 2000 beslutning om at konferencen under titlen Verdenskonferencen for Bæredygtig udvikling skal afholdes i Sydafrika i midten af 2002. Det nøjagtige tidspunkt er endnu ikke fastlagt, men det sandsynlige tidspunkt er ifølge oplysninger fra CSD sekretariatet og fra den sydafrikanske regering slutningen af juli-begyndelsen af august 2002. Den egentlige dagsorden for verdenstopmødet forventes først endeligt fa i forbindelse med CSD 10 i foråret 2002.

Endvidere besluttede Generalforsamlingen, at der skal gennemføres en forberedelsesproces der omfatter de internationale, regionale, subregionale og nationale niveauer. FN{{PU2}}s Kommission for Bæredygtig Udvikling (CSD) skal stå for forberedelsen heraf og for gennemgangen af Dagsorden 21. Rio +10 vil blive drøftet i forlængelse af den CSD-samling der finder sted i april 2001. Der gennemføres endvidere to forberedende møder i januar og marts 2 mt et yderligere forberedende møde, på ministerniveau, i maj 2002 i Indonesien.

Kommissionens meddelelse tager udgangspunkt i, at forventningerne fra Rio-konferencen i 1992 ikke er blevet indfriet herunder at de rige landes ikke har ændret ubæredygtige produktions- og forbrugsmønstre, og at de ikke har levet op til målsætningerne for bistanden, at trykket på naturressourcerne er vokset, og at fattigdommen er stadig mere udbredt globalt.

Kommissionen gør det klart, at meddelelsen ikke forsøger at udstikke, hvad indholdet bør være af EU-holdningerne på konferencen, og heller ikke at foregribe resultaterne af igangværende interne EU-processer desangående.

Der foreslås i meddelelsen fire strategiske målsætninger for EU: øget global retfærdighed og effektivt partnerskab, bedre koordination og sammenhæng på internationalt plan, vedtagelse af mål for miljø og udvikling og mere effektiv indsats på nationalt plan og overvågning.

Det foreslås af Kommissionen, at EU bør gå efter fire hovedemner for konferencen:

- beskyttelse af naturressourcegrundlaget for økonomisk udvikling
- integration af miljøbeskyttelse og fattigdomsbekæmpelse
- globaliseringen skal gøres bæredygtig
- tilskynde til god regeringsførelse og folkelig deltagelse

Samtidig understreges det, at EU bør stille sig fleksibel med hensyn til en dagsorden, der støttes af udviklingslandene.

Kommissionen erkender, at finansiel og teknisk bistand til udviklingslandene fortsat vil være et vigtigt spørgsmål. EU må fokusere på at opnå fremskridt på dette punkt. Betydningen af indenlandske finansielle ressourcer, handelsliberalisering og finansstrømme fremhæves som vigtige i denne forbindelse.

Kommissionen ser tiåret for Rio-konferencen som en mulighed for at puste nyt liv i solidariteten og det politiske engagement fra Rio. Det vil kræve, at industrilandene reelt viser vilje til at ændre deres ubæredygtige produktions- og forbrugsmønstre. Industrilandenes manglende opfyldelse af målsætningen om

udviklingsbistand står centralt, og EU bør fortsætte med at tage førerskabet som katalysator i det globale samfunds økonomiske samarbejde.

Under overskriften resultater og udfordringer beskriver Kommissionen den faktiske udvikling for en række miljøparametre: energiforbrug, vandressourcer, jord, biodiversitet, skov kemikalier og fiskeressourcer, og konstaterer, at der er tale om forhindringer, som det internationale samfund vil skulle klare for at sikre en mere bæredygtig fremtid for menneskeheden.

Kommissionen konstaterer, at grænsen for udnyttelse af mange naturressourcer (såsom vand, land, jordbund, skove og fiskeressourcer) allerede er nået eller overskredet. Affald og emissioner forårsager alvorlige trusler for folkesundheden overalt i verden.

Ifølge Kommissionen er den globale indkomstkævhed vokset og antallet af mennesker, der lever i absolut fattigdom, er ligeledes vokset. På det sociale område, incl. sundhed og uddannelse, er der positive udviklinger at spore, men den globale skævhed er fortsat stor.

I analysen af gennemførelsen af Rio-dagsordenen peger Kommissionen på følgende nøgleproblemer: det er ikke lykket at ændre u-bæredygtige produktions og forbrugsmønstre, der er mangel på finansielle ressourcer herunder udviklingsbistand, indsatsen fra internationale institutioner har været utilstrækkelig, og der er betydelige svagheder i landenes interne regeringsførelse og kapacitet.

Når det gælder EU's globale rolle lægger Kommissionen vægt på sammenhæng imellem de forskellige processer, der er sat i gang indenfor EU, herunder processen vedrørende miljøintegration og Lissabon processen om økonomisk og social udvikling, og det foreslås, at EU kan give væsentlige bidrag, når det gælder integration af miljømålsætninger i sektorpolitik, og at EUs holdninger på rencen skal være baseret på internt besluttede målsætninger og aktioner, når det gælder effektiv ressourceudnyttelse.

Under overskriften EU's strategiske målsætninger beskriver Kommissionen lighed og partnerskab, som indebærer, at øget global lighed bør afspejles i både topmødets forberedelser og resultat, styrkelse af integration og sammenhæng på internationalt plan, miljø- og udviklingsmål, hvor Kommissionens foreslår definition af mere specifikke mål, og effektiv indsats på nationalt plan, hvor der foreslås etablering af en kontinuerlig peer-review proces og en effektiv opfølgning.

Når det gælder egentlige emner for konferencen fastslår Kommissionen, at der skal være tale om emner der kan tiltrække stats- og regeringschefer, at konferencen skal være fremadskuende, men at EU ikke skal fastlåse sin holdning til dagsordenen for tidligt. Det slås fast, at vægten på fattigdom og udvikling er vigtig, men at opmærksomheden også skal fokusere på miljøbeskyttelse og bæredygtig forvaltning af naturressourcer, da det er hele Rio-processens berettigelse.

Kommissionen redegør nærmere for de fire emnekredse, som er omtalt indledningsvist. Med hensyn til beskyttelse af naturressource grundlaget foreslår Kommissionen, at konferencen bør koncentreres om de spørgsmål, der er af særlig betydning for økonomisk udvikling og om spørgsmål der ikke effektivt behandles i andre internationale processer. Oceaner, have, skove, klimaændringer og biodiversitet bør således ikke have højprioritet. Afkobling af økonomisk vækst og miljøbelastning er et vigtigt omdrejningspunkt, og foreslås som et nøgleelement i drøftelserne på verdenstopmødet. Energi, ferskvand, og land og jordforringelse foreslås som konkrete problemområder. Kommissionen foreslår OECD målsætningerne om at vende tendensen til tab af naturressourcer i 2015 som en konkret målsætning.

Med hensyn til integrationen af miljøbeskyttelse og fattigdoms bekæmpelse foreslår Kommissionen at målet må være bedre og mere sammenhængende opfølgning af udviklingsmålene fra FN-konferencerne i 90-erne. Selvom 2002-konferencen ikke bør gentage andre igangværende processer må spørgsmål som fattigdom i centrum på verdenstopmødet. Kommissionen nævner, at forståelse af en positiv sammenhæng mellem miljøbeskyttelse og bekæmpelse af fattigdom er vigtig, og at et af de vigtigste resultater fra Rio-konferencen varenigheden om, at gå bort fra troen på, at miljøproblemer kun kan løses, når der er skabt økonomisk vækst.

Kommissionen foreslår, at verdensstopmødet må fremme en mere integreret og samlet opfølgning på udviklingsmålene fra FN-konferencerne i 90-erne.

Hvad angår emnet globalisering påpeges handel som et afgørende middel til at opnå bæredygtig udvikling ved at inddrage udviklingslandene i den globale økonomi. Øget markedsadgang for udviklingslandenes produkter bør dog følges op af kapacitetsopbygning. Forholdet mellem miljø og handel skal styrkes bl.a. ved at skabe adgang til eksport af miljøvenlige produkter fra udviklingslandene og gennem stærke politikker, der sikrer, at handel og miljø bliver gensidigt understøttende. Der peges også på, at handel kan være med til at fremme den sociale udvikling.

Samspillet med erhvervslivet påpeges som vigtigt, og Kommissionen nævner en række vigtige processer i den sammenhæng. Informationssamfundet nævnes ligeledes som en vigtig faktor, hvor man især må undersøge mulighederne for at styrke den økonomiske udvikling med mindre belastning af miljøet.

Når det gælder god ledelse og medindflydelse konstateres det, at der er stadig større tilslutning til at konferencen behandler emnet global ledelse vedrørende bæredygtig udvikling ("global governance").

Når det gælder god regeringsførelse og deltagelse peger Kommissionen på vigtigheden af at vurdere CSD {{PU2}}s rolle og FN struktureres aktuelle egnethed til at tage sig af bæredygtig udvikling i betragtning af FN {{PU2}}s overordnede udviklingsstruktur. Mulighederne for at styrke de institutionelle strukturer i FN indgår som et element i overvejelserne ved Verdensstopmødet, ligesom de regionale og nationale strukturer fremhæves som vigtige vervejelserne.

Civilsamfundet skal inddrages yderligere fremover, og der peges på, at Århuskonventionens principper bør gøres globale og at man bør støtte strukturer i lighed med de regionale miljøcentre.

Under overskriften "Midler til gennemførelse" peges først og fremmest på udviklingsbistand, teknologioverførsel og kapacitetsopbygning. Vigtigheden af overførsel af finansielle privatsektorressourcer fra nord til syd fremhæves. Der peges også på at resultaterne af forhandlingerne om genopfyldning af Den Global Miljøfacilitet (GEF) vil få indflydelse på Verdensstopmødet. Dødvandet i forhold til udviklingslandenes forventninger bør overvindes ved at se på udviklingsbistandens omfang, kvalitet og indhold og ved at bakke op om specifikke forslag på konkrete områder.

Kommissionen foreslår, at EU fremskynder sin forberedelsesproces ved at der oprettes en styregruppe, og at der afholdes en større offentlig begivenhed om vurdering af gennemførelsen af Rio-aftalerne hidtil. I den forbindelse bør der hentes støtte fra NGOerne, civilsamfundet skal inddrages og hånden skal rækkes ud til udviklingslandene.

Kommissionen vil udarbejde en rapport om EU {{PU2}}s opfyldelse af Rio-forpligtelserne, og der foreslås en arbejdsdeling mellem EU-landene i det videre forløb, bedre sammenhæng med andre FN-processer og inddragelse af Europa-Parlamentet.

Kommissionen foreslår konkret, at civilsamfundets inddragelse bør sikres gennem etablering af den omtalte styregruppe, og at der ved udgangen af 2001 skal afholdes et omfattende civilsamfundsarrangement. EU skal i sin forberedelsesproces trække på erfaringer fra andre processer, herunder UN-ECE og OECD, og dialogen med udviklingslandene understreges som vigtig.

Kommissionen konkluderer, at EU fortsat bør vise lederskab. Det er vigtigt at sikre sammenhæng mellem de forskellige processer mod bæredygtig udvikling i EU, at EU bør støtte en målrettet dagsorden for Rio+10, at EU skal være troværdig, at der skal sikres midler til gennemførelse (politiske initiativer skal bakkes op med finansielle midler), at der skal ske fremskridt i vigtige internationale processer inden 2002, herunder konventioner og "Finance for Development"-processen samt at civilsamfundet skal inddrages, og at EU bør give støtte til de østeuropæiske landes forberedelse.

Formandskabets forslag til rådskonklusioner

Det svenske formandskab har den 20. februar fremlagt forslag til rådskonklusioner. I konklusionerne hilses Generalforsamlingens beslutning samt Kommissionens meddelelse velkommen. Rådet bekræfter viljen til at bidrage til en åben vurdering af Agenda 21 og andre resultater fra Rio-konferencen, og til at identificere midler herunder finansielle midler til den videre implementering. Det konstateres endvidere, at Rådet ser frem til en fortsat dialog med SPA'en i andre regioner og blandt andre gruppe med henblik på at finde konstruktive tilgange til de nye udfordringer. Rådet anerkender betydningen af de regionale forberedelsesprocesser og af arbejdet med nationale bæredygtighedsstrategier. Rådet hilser resultaterne af UNEP mødet velkommen, herunder beslutningen om en styrket global miljøstruktur. Rådet understreger at verdensstopmødet må genoplive den politiske vilje til bæredygtig udvikling, og at der må sikres balance mellem den økonomiske, den sociale og den miljømæssige dimension, og at dagsordenen skal være fremadrettet.

Rådskonklusionerne peger endeligt på fem fokusområder for EU's forberedelse til verdensstopmødet: øget global lighed og partnerskab for bæredygtig udvikling, bedre integration og bedre samarbejde i det internationale samarbejde om bæredygtig udvikling, ratifikation og implementering af konventioner og protokoller vedtaget siden Rio-konferencen, vedtagelse eller bekræftelse af miljø og udviklingsmæssige målsætninger og mere effektiv opfølgning nationalt og internationalt.

Endelig lægger konklusionerne op til Rådet udarbejder yderligere forslag til Det Europæiske Råd i Göteborg som forberedelse til Verdensstopmødet om Bæredygtig Udvikling.

3. Konsekvenser for Danmark

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for Danmark.

1. Høring

Sagen har været forelagt Miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace fremførte, at man var enig med synspunkterne under dansk holdning, men at de foreslåede holdninger til WTO ikke stod i forhold til de seneste begivenheder, hvor EU har besluttet ikke at åbne markedet for sukker fra udviklingslandene, og hvor EU har lagt en ekstra told på energisparepærer fra Kina for at beskytte det europæiske marked.

Dansk Industri er enig i de fire hovedtemaer Kommissionen har skitseret, men finder at man ikke skal overfokusere på miljødimensionen. DI efterlyser en klar definition af bæredygtig udvikling, og understreger de tre dimensioner. DI finder endvidere, at målsætningen om afkobling af økonomisk vækst fra miljøødelæggelse er central, og at teknologisk udvikling og innovation bør støttes på alle områder og niveauer.

Ad punkt 5 - Kommissionens forslag til Fællesskabets kemikaliestrategi

1. Status

Der er ikke modtaget dokumenter på punktet.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på en præsentation af strategien fra Kommissionen.

Punktet har tidligere været behandlet på Rådsmøde (miljø) den 13.-14. december 1999, på Rådsmøde (miljø) den 22. juni 2000 og på Rådsmøde (miljø) den 18.-19. december 2000 som status for arbejdet. Heller ikke ved disse lejligheder har der været modtaget dokumenter på punktet.

Aktuelt notat om punktet er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 3. december 1999, den 2. juni 2000 og den 8. december 2000.

På miljøministrenes uformelle møde den 24.-26. april 1998 i Chester påtog Kommissionen sig at udarbejde en rapport om Fællesskabets politik på kemiklaieområdet. Denne rapport - Kommissionens Meddelelse om status for EU's kemikalielovgivning, hvori der indgik en vurdering af nøgledirektiverne på området - blev forelagt for Rådet den 11. december 1998.

Rådet (miljø) vedtog på samlingen den 20.-21. december 1998 en række proceduremæssige og generelle konklusioner på baggrund af denne rapport. I konklusionerne gives der udtryk for behovet for at arbejde med udviklingen af en integreret og sammenhængende strategi for Fællesskabets kommende kemikaliepolitik, som i tilstrækkelig grad afspejler forsigtighedsprincippet og bæredygtighedsprincippet, og som præciserer de forpligtelser, der påhviler de involverede parter, så det bliver muligt at sikre et højt beskyttelsesniveau for menneskers sundhed og for miljøet i et marked for kemikalier under hurtig udvikling, og så det indre marked kan fungere effektivt.

Rådet besluttede desuden at udarbejde en række mere principielle konklusioner.

Rådet (miljø) vedtog på samlingen den 24.-25. juni 1999 sådanne principielle konklusioner. Heri påpeges bl.a., at der er en række mangler i udformningen og gennemførelsen af den nuværende EF-metode til vurdering og regulering af kemikalier, herunder især risikovurderingen af stoffer. Rådet noterer sig endvidere med tilfredshed Kommissionens planer om at fremlægge et politikdokument, hvori den ny kemikaliestrategi og forsikkelige reguleringsmuligheder vil blive skitseret. Rådet opfordrer bl.a. Kommissionen til at basere sin strategi på forsigtighedsprincippet, målsætningen om bæredygtighed og det indre markeds effektive gennemførelse. Kommissionen opfordres desuden til at fremlægge et politikdokument om en ny kemikaliestrategi senest ved udgangen af 2000 og regelmæssigt fra anden halvdel af 1999 at rapportere til Rådet om de fremskridt, der er gjort.

1. Høring

Sagen har været forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor økologisk råd fremførte, at en undergrænse for revurdering af kemikalier på én tons var for høj, og at undergrænser ikke alene skulle omfatte den producerede mængde men også den importerede. Dansk Industri har fremført følgende generelle synspunkter: At kemikalier bør vurderes på deres egentlige sundhedsskadelige effekter og ikke på deres indre eller iboende effekt, som DI finder at Kommissionen lægger op til samt, at den nye strategi ikke bør skabe nye bureaukratiske barrierer for virksomhederne.

Ad pkt 6 {{SPA}} Klimastrategi

Resumé

Genoptagelsen af den sjette partskonference (COP6) og EU{{PU2}}s interne arbejde på klimaområdet er på dagsordenen. I forbindelse med genoptagelsen af COP6 sigter EU som bekendt mod at opnå en aftale, der sikrer opretholdelsen af Kyoto-protokollens miljømæssige integritet og troværdighed. Internt gøres status over planen for EU{{PU2}}s ratifikation af Kyoto-protokollen og arbejdet med at styrke politikker og virkemidler på fælles niveau og nationalt niveau. I Formandskabets udkast til rådskonklusioner understreges vigtigheden af det europæiske klimaprogram (ECCP) og udkastet til det 6. det nye miljøhandlingsprogram, hvor klimaspørgsmålet er inde som et centralt tema. Endelig fremhæves behovet for en styrket indsats på klimaområdet i perioden op til det kommende Europæiske Rådsmøde i Göteborg til juni og behovet for samarbejde med ansøgerlandene på klimaområdet

1. Status

Formandskabet har sat klima på dagsordenen med henblik på at diskutere to sammenhængende emner - videreførelsen af den sjette partskonference (COP6) under Klimakonventionen fra den 13. -25. november 2000 i Haag, og status for EU{{PU2}}s ratifikation af Kyoto-protokollen, samt med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner. Formandskabet har udarbejdet et udkast til rådskonklusioner, som danner baggrund for de efterfølgende kommentarer.

Det lykkedes som bekendt ikke at opnå en aftale i Haag. Konferencen endte med at parterne besluttede at genoptage COP6 i Bonn i forbindelse med det 14. møde i Klimakonventionens hjælpeorganer fra den 21. maj til den 1. juni 2001, jf. pkt 5.

Miljø- og Energiministeren har, på baggrund af Folketingets forespørgsel nr. F 16 den 16. november 2000, bl.a. oplyst Folketinget om regeringens forhandlingslinje forud for COP6. Ligeledes har Miljø- og Energiministeren efter mødet i Haag fremlagt en mundtlig afrapportering fra COP6 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Heri redegjorde ministeren for grunden til at mødet i Haag endte uden en aftale, der gjorde Kyoto-protokollen ratificerbar. Som nævnt lagde Rådet (miljø) i sine konklusioner forud for COP6 afgørende vægt på opretholdelsen af Kyoto-protokollens miljømæssige integritet og troværdighed. Folketinget benyttede i sin vedtagelse efter forespørgselsdebatten den 16. november 2000 lejligheden til at henvise til disse konklusioner. Da de sidste tekster på COP6 ikke opfyldte disse grundlæggende hensyn, valgte Miljø- og Energiministeren - sammen med et overvejende flertal af EU-ministrene - ikke at støtte en aftale.

Rådet (miljø) har bedt Kommissionen om at forelægge forslag til EU's ratifikation inden udgangen af marts 2001. På den baggrund forventes Kommissionen at fremlægge en nærmere redegørelse for indholdet af forslaget på det kommende rådsmøde og en redegørelse for, hvornår forslaget fremlægges. Kommissionen afventer resultatet af den genoptagede COP6, før den fremlægger et egentligt forslag til ratifikation.

2. Formål og indhold

Udkastet til Rådskonklusioner henviser til rådets (miljø) konklusioner fra 19. december 2000, og nævner behovet for, at EU arbejder for et tilfredsstillende resultat, når COP6 genoptages. Udkastet understreger, at resultatet af COP6 både må imødekomme kravet om miljømæssig integritet og kravet om udviklingsmæssig troværdighed. Det genkalder behovet for konsultationer mellem alle parter før COP6 genoptages. Samtidig understreges det, at EU uanset resultatet af de kommende forhandlinger er besluttet på at styrke arbejdet med politikker og virkemidler både på fællesskabsniveau og nationalt niveau. I den forbindelse henviser udkastet til det europæiske klimaprogram (ECCP) samt udkastet til det 6. miljøhandlingsprogram. Desuden nævner udkastet, at EU er besluttet på at intensivere arbejdet med at integrere klimaovervejelser i andre rådsformationer i de ringnede, og at klima bør være en vigtig komponent i EU's strategi for bæredygtig udvikling, der er sat på dagsordenen for det kommende Europæiske Rådsmøde til juni i Göteborg. Endelig understreges vigtigheden af at inddrage ansøgerlandene i EU's arbejde på klimaområdet.

3. Konsekvenser

Formandskabets udkast til Rådskonklusioner har hverken lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske konsekvenser for Danmark, ligesom det ikke berører det danske beskyttelsesniveau.

4. Høring

Sagen har været forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace bemærkede, at man støtter protokollens ikrafttrædelse i 2002. At ikrafttrædelse ikke afhænger ikke af at USA ratificerer, og at der derfor er et behov for, at Danmark i højere grad selvstændigt gør en indsats for at splitte "Umbrella" gruppen. Greenpeace støttede endvidere, at Danmark påpeger de krav som udviklingslandene ønsker opfyldt som et grundlag for at parterne kan opnå et forhandlingsresultat.

Ad punkt 7 - Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-parlamentet om udarbejdelse af ny badevandspolitik

KOM (2000) 860 endelig

I meddelelsen vurderer Kommissionen manglerne ved det eksisterende direktiv og udstikker hovedprincipperne for et forslag til et nyt badevandsdirektiv.

Kommissionen mener, at manglerne ved det gældende direktiv navnlig er, at en del af parametrene er enten forældede eller ikke relevante. Der er udelukkende ført kontrol for at overvåge overholdelse af grænseværdierne ikke, for at opbygge et kendskab til forureningskilder m.v. Der er dermed lagt uforholdsmæssig stor vægt på, at et badeområdes overensstemmelse med kvaliteten udelukkende bedømmes efter, hvorvidt en nærmere defineret del af de udtagne prøver opfylder kravværdierne.

Som sigtelinier for det nye badevandsdirektiv anfører Kommissionen:

Der skal stadig være ambitiøse og retligt bindende værdier for badevandskvaliteten.

En god badevandskvalitet er imidlertid ikke blot et spørgsmål om overvågning, men også et spørgsmål om forståelse af de tilgrundliggende processer og de forureningskilder, der indvirker på den. Forureningskilderne skal udpeges og indgå i de planer for vandløbsoplande, der indføres med vandrammedirektivet.

Kommissionen lægger op til, at man skal betragte hvert enkelt badeområdes kvalitet over en periode på 3-5 år i modsætning til det nuværende direktiv, der vurderer badevandskvaliteten på grundlag af én badesæsons prøveresultater.

Kommissionen anfører, at det er væsentligt at give offentligheden de oplysninger, der er nødvendige for at de på et velinformeret grundlag kan træffe valg om, hvorvidt og hvor de vil bade. Det nye direktiv bør kræve, at kompetente myndigheder aktivt informere offentligheden om badevandskvaliteten. Internettet nævnes som det bedste informationsmedie.

Der er ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en meddelelse.

Meddelelsen vil ikke sig selv påvirke beskyttelsesniveauet. Det er dog udtrykkeligt sagt i meddelelsen, at beskyttelsesniveauet for sundhed og miljø ikke bliver lavere.

Meddelelsen er blevet udsendt i høring den 25. januar 2000.

1. Status

Kommissionen sendte den 21. december 2000 meddelelsen til Rådet.

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg eller været drøftet i Rådet.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på en orienterende drøftelse og eventuel vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

2.1. Kommissionens forslag

Kommissionen anfører, at meddelelsens formål er at indlede en åben høringsprocedure med inddragelse af alle interessegrupper til brug for den endelige formulering af Kommissionens forslag til nyt badevandsdirektiv. Høringsfristen er 1. marts 2001. Der afholdes en konference efter høringen i dagene 24-28. april 2001. Kommissionen forventer, at forslaget til nyt direktiv fremlægges medio 2001.

I meddelelsen vurderer Kommissionen manglerne ved det eksisterende direktiv og udstikker hovedprincipperne for et forslag til et nyt badevandsdirektiv. Den anfører desuden, at det ofte vil være for sent at gribe ind over for en forurening, fordi en mikrobiologisk analyse er tidkrævende.

Kommissionen mener, at manglerne ved det gældende direktiv navnlig er, at en del af parametrene er enten forældede eller ikke relevante. Der er udelukkende ført kontrol for at overvåge overholdelse af grænseværdierne ikke, for at opbygge et kendskab til forureningskilder m.v. Der er dermed lagt uforholdsmæssig stor vægt på, at et badeområdes overensstemmelse med kvaliteten udelukkende bedømmes efter, hvorvidt en nærmere defineret del af de udtagne prøver opfylder kravværdierne.

Som sigtelinier for det nye badevandsdirektiv anfører Kommissionen:

Der skal stadig være ambitiøse og retligt bindende værdier for badevandskvaliteten.

En god badevandskvalitet er imidlertid ikke blot et spørgsmål om overvågning, men også et spørgsmål om forståelse af de tilgrundliggende processer og de forureningskilder, der indvirker på den. Forureningskilderne skal udpeges og indgå i de planer for vandløbsoplande, der indføres med vandrammedirektivet.

Et badeområde tænkes defineret som områder, der aktivt lanceres som badeområde og/eller som regelmæssigt benyttes til badning af lokalbefolkningen eller besøgende. Der bør indføres en mekanisme til afmelding af et badeområde, hvis de badende ændrer adfærd eller hvis der sker fysiske ændringer i området eller i arealanvendelsen.

Der bør være en pligt til i løbet af badesæsonen straks at gribe ind over for lejlighedsvis manglende opfyldelse af grænseværdierne og egentlige strukturelle problemer. Kommissionen foreslår, at den skal godkende de tidsrammer for iværksættelse af foranstaltninger, som de lokale myndigheder beslutter i de enkelte tilfælde.

Som baggrund til at fortolke stikprøveresultaterne foreslår Kommissionen, at der udarbejdes en følsomhedsprofil over det enkelte badeområde med kortlægning af forureningskilder.

Overvågningsprogrammerne bør udarbejdes således, at man sikrer den mest effektive anvendelse af prøveudtagningsressourcerne.

Kommissionen lægger op til, at man skal betragte hvert enkelt badeområdes kvalitet over en periode på 3-5 år i modsætning til det nuværende direktiv, der vurderer badevandskvaliteten på grundlag af én badesæsons prøveresultater.

Kommissionen foreslår, at nye normer og vejledende grænseværdier fastsættes på baggrund af WHO's udkast til retningslinier for vandområder, der anvendes til rekreative formål. Der lægges op til bestemmelse af *E.coli* i ferskvand med en vejledende værdi på 400 *E.coli*/100 ml og *Intestinal Enterococci* i marine områder med en vejledende værdi på 50 *Intestinal Enterococci*/100 ml.

Kommissionen overvejer at foreslå to indikatorer til at afspejle usædvanlige hændelser: afvigelse fra den "normale" pH-værdi og/eller "uklarhed" for ferskvandsområder og afvigelse fra den "normale" saltholdighed for saltvandsområder.

Kommissionen anfører, at det er væsentligt at give offentligheden de oplysninger, der er nødvendige for at de på et velinformeret grundlag kan træffe valg om, hvorvidt og hvor de vil bade. Det nye direktiv bør kræve, at kompetente myndigheder aktivt informere offentligheden om badevandskvaliteten. Internettet nævnes som det bedste informationsmedie.

2.2. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget. Det forventes heller ikke, at parlamentet vil afgive en udtalelse om meddelelsen.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at meddelelsen sigter på at give rammerne for det senere forslag til et nyt badevandsdirektiv. Principperne i meddelelsen (herunder også nærheds og proportionalitetsprincipperne) er i overensstemmelse med vandrammedirektivet, og grunden til, at badevandet ikke allerede var inkluderet i dette direktiv, var det særlige sundhedsaspekt.

- **Konsekvenser for Danmark**

Meddelelsen har som sådan hverken lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske konsekvenser for Danmark.

Beskyttelsesniveau: Meddelelsen er et diskussionsoplæg, og der kan derfor ikke siges noget om, hvilket beskyttelsesniveau man præcist vil ende på. Det er dog udtrykkeligt sagt i meddelelsen, at beskyttelsesniveauet for sundhed og miljø ikke bliver lavere. Derimod er det tanken, at det nye direktiv skal give mulighed for forøgelse af beskyttelsesniveauet.

5. Høring

Meddelelsen er blevet udsendt i høring den 25. januar 2000 til syv interessenter (Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Sundhedsstyrelsen, Friluftsrådet, Danmarks Turistråd, Greenpeace, og Danmarks Naturfredningsforening) med anmodning om eventuelle bemærkninger inden den 20. februar 2001.

Sagen blev forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der ikke fremkom bemærkninger.

Ad punkt 8 - Kommissionens grønbog om en integreret produktpolitik

Kom (2001) 68 endelig

Resume

Formålet med grønbogen er at stimulere en offentlig debat om og mulighederne for en gennemførelse af en integreret produkt politik. Intensionen med en integreret produkt politik er at skabe markedsorienterede virkemidler, der komplementerer de eksisterende virkemidler inden for miljøpolitikken og som sådan kan bidrage til en bæredygtig udvikling. Grønbogen analyserer problemerne i forbindelse med integreret produkt politik og konkluderer, at det vigtigste er at få en "rigtig" pris, der afspejler omkostningerne for miljøet i hele produktets livscyklus samt at få etableret et større udbud og efterspørgsel efter grønne produkter.

Grønbogen indeholder en række forslag til virkemidler og konkrete handlinger i forbindelse med den videre udvikling af en integreret produkt politik. En del af disse virkemidler er allerede er vedtaget på europæisk plan: miljømærkning, miljøstyring, produktansvar, og standarder og herunder "ny-metode". Men grønbogen indeholder herud over forslag til nye virkemidler: differentierede skatter og afgifter, miljøvaredeklarationer, offentlige grønt indkøb, information om livscyklusanalyser, retningslinjer for eco-design, produktpaneler, grønne regnskaber og øget støtte fra Kommissionens støtteprogrammer til forskning og udvikling og herunder fra LIFE.

Grønbogen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Grønbogen vil blive sendt blandt en bred kreds af danske interessenter.

1. Status.

Kommissionen har den 8. februar 2001 vedtaget "Grønbog om en integreret produkt politik" ..

Kommissionen vil præsentere grønbogen på rådsmødet (miljø) den 8.marts 2001.

Grønbogen bygger på Kommissionens undersøgelse af udviklingen af en produktorienteret miljøpolitik i medlemsstaterne, foretaget i 1997, en opdatering af denne undersøgelse i 2000 samt en workshop for interessenter i 1998. Hertil kommer Kommissionens erfaringer med virkemidler, der allerede er etableret på europæiske plan som for eksempel miljømærkeordningen, miljøstyring og direktiver efter "den ny metode" hvor standarder anvendes i implementeringen.

Spørgsmålet om en produktorienteret miljøpolitik blev diskuteret under det tyske formandskab på det uformelle ministermøde i Weimar, maj 1999. Det fremgår af formandsskabets konklusioner fra mødet, at der var enighed om at miljøpolitikken i højere grad burde indrage spørgsmålet om produkters design, produktion, distribution, brug og bortskaffelse med henblik på en bæredygtig udvikling.

Miljøpolitikken måtte derfor beskæftige sig mere med udvikling og gennemførelse af en integreret tilgang til produkters miljøbelastning gennem hele deres livscyklus.

En integreret produkt politik er foreslået som et element i det kommende 6. miljøhandlingsprogram og i EU's strategi for en bæredygtig udvikling.

Der er endnu ikke oversendt grundnotat til Folketinget.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Formandskabet har sat punktet på rådsmødet mhp. præsentation.

2. Formål og indhold.

Formålet med grønbogen er at præsentere Kommissionens strategi og stimulere en offentlig debat om de muligheder, der åbner sig for interessenter på de miljø- og markedspolitiske områder i forbindelse med "grønne produkter" og særligt om de praktiske foranstaltninger, der er nødvendige i forbindelse med gennemførelse og promovning af en integreret produktpolitik.

Formålet med en integreret produktpolitik er at reducere miljøbelastningen fra et produkt i hele dets livscyklus, lige fra udvinding af råmaterialer over produktion til distribution, anvendelse og affaldshåndtering. Tanken er at inddrage miljøhensyn i alle trin i produktets livscyklus.

En integreret produktpolitik må bygge på medspil fra alle relevante aktører i et produkts livscyklus såsom industri, forhandlere, ikke statslige organisationer såvel som offentlige og private forbrugere samt af forsknings- og udviklingsinstitutioner. En åben dialog og incitament til at anvende livscyklusprincippet i alle relevante beslutninger er efter Kommissionens opfattelse det grundlag, som en integreret produktpolitik bør bygge på. I denne sammenhæng er der i særlig grad behov for at fokusere på varekæden, og dermed på de enkelte aktørers muligheder for via udbud og efterspørgsel gradvis at påvirke varernes miljøegenskaber.

Kommissionens strategi for en integreret produktpolitik lægger således op til at miljøvenlige varer og tjenesteydelser i størst muligt omfang skal fremmes ved udnyttelse af markeds kræfterne. Dette forudsætter at de mange forskellige aktører indser strategiens muligheder og engagerer sig i dens gennemførelse.

Kommissionen lægger op til brug af et mix af eksisterende og nye virkemidler, hvor de offentlige myndigheds rolle i de fleste tilfælde vil være at lette aktørernes indsats og ikke så meget at gribe direkte ind i dette markedssamspil. Tanken er at den integrerede produktpolitik især skal fastlægge hovedmålene og give de forskellige aktører midler og tilskyndelser til at nå målene.

Lovgivning bør efter Kommissionens opfattelse indgå i kombinationen af virkemidler og alene anvendes, når der er grund til det, for eksempel hvor en frivillig indsats ikke har givet de forventede resultater, eller hvor der er behov for at opstille lovgivningsmæssige rammer for frivillige instrumenter, for eksempel miljømærker.

Efter Kommissionens opfattelse skal udfordringen i forbindelse med mere miljørigtige produkter først og fremmest tages op af producenter og forbrugere, da de vigtigste beslutninger i denne forbindelse sker i designfasen og i forretningerne. Den integrerede produktspolitik skal derfor først og fremmest fokusere på miljørigtig design af produkter, på information og incitamenter til at købe "grønne" produkter.

Kommissionen nævner varens pris som en væsentlig mekanisme til at fremme udbud og efterspørgsel af miljøvenlige varer og anfører væsentligheden af, at varens pris skal afspejle varens samlede miljøbelastning i hele livscyklus (forureneren betaler princippet). Kommissionen erkender det vanskelige i at identificere produkternes reelle miljømæssige omkostninger og at udforme bredt accepterede politiske muligheder for at gennemføre princippet om at forureneren skal betale. Kommissionen foreslår differentieret beskatning efter produkternes miljøpræstationer og herunder f.eks. at nedsætte moms for miljømærkede varer. Som en anden mekanisme, der har økonomiske konsekvenser for producenten, nævner Kommissionen muligheden for at pålægge producenten et produktansvar, som det er foreslået i direktivforslaget om affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Også pantsystemer og overvejes i denne forbindelse.

I forbindelse med stimulering af efterspørgselsiden gennemgår grønbogen en række mulige tiltag, der kan få forbrugerne, erhvervslivet og det offentlige til at vælge miljøvenlige produkter, og ved dette valg at fremtvinge en konstant markedsstyret forbedring af produkternes miljøegenskaber:

Adgang til forståelig, relevant og troværdig miljøinformation til forbrugere. Tredjepartskontrollerede *miljømærker* som EU-blomsten bør spille en væsentlig rolle for et bæredygtigt forbrug. Kommissionen foreslår, at dækningsområdet for miljømærker bør udvides til at omfatte flest mulige produktkategorier, at der bør afsættes flere offentlige midler til fremme af miljømærkerne og at de bagved liggende miljømærkekriterier bør anvendes bredere i forbindelse med f.eks. opstilling af indikatorer, benchmarking og ved "selvdeklarerede påstande". Kommissionen vil derfor tage miljømærkningsstrategien op til fornyet overvejelse.

Kommissionen er ved at lægge sidste hånd på et sæt retningslinier for udarbejdelse og vurdering af producenteres og distributørers *selvdeklarerede miljøpåstande (ISO, type II)*. Formålet med disse retningslinier er at undgå vildledende markedsføring.

Som et dialogredskab på det professionelle marked nævner Kommissionen, at der muligvis vil være behov for et EU samarbejde vedrørende fremme af brug af tredjepartskontrollerede *miljøvaredeklarationer (ISO type III)*

Ikke kun valget af miljørigtige produkter er vigtigt også belastningen ved brugen har betydning. Derfor anfører Kommissionen, at der er brug for en formidling af oplysninger til forbrugerne om den miljørigtige brug af produkter.

Fremme af offentlige grønne indkøb i EU. Det offentlige indkøb repræsenterer 12 % af BNP i gennemsnit og en offentlig grøn indkøbspolitik indbærer derfor en mulighed for at stimulere efterspørgslen efter grønne produkter. Forslag fra Kommissionen til konkrete handlinger i denne forbindelse omfatter *en fortolkende meddelelse om offentlige indkøb og miljøet* i forbindelse med udbudsdirektiverne, *en håndbog om offentlige grønne indkøb* samt *koordinering og informations udveksling*, bl.a. via internettet.

Kommissionen har i sinde at gå i spidsen med indføring af grønne indkøb, bl.a. *{{SPA}}* i den udstrækning lovgivningen tillader *{{SPA}}* foretrække produkter, der opfylder kriterierne for mærkning med EU-blomsten. Kommissionen har til hensigt at lade sig registrere under EMAS-forordningen og vil tilskynde andre offentlige instanser til at gøre ligeså.

I forbindelse med foranstaltninger på udbudssiden beskæftiger grønbogen sig med spørgsmålet om, hvordan man kan styrke incitamentet for producenter til at lægge sig i spidsen for bestræbelserne på at gøre deres virksomhed bæredygtig. Udgangspunktet er den antagelse at god miljøledelse og miljørigtigt design er nøglen til fremtidens markedsandele i en bæredygtig økonomi. En antagelse der bestyrkes af at *s&arin g;danne* virksomheder op gennem 90 *{{PU2}}*erne har klaret sig bedre end andre. Udfordringen består i at speede denne proces op. Af redskaber og incitamenter nævner Kommissionen:

Tilvejebringelse og formidling af produktinformation er en forudsætning for at kunne forbedre produkternes miljøegenskaber. Det er grundlæggende, at der fremskaffes og sammenstilles oplysninger om produkternes miljøbelastning i hele deres livscyklus. Kommissionen prioriterer denne indsats højt. Kommissionen kan f.eks. medvirke til at *sammenstille data for produkters livscyklusbaserede miljøbelastninger* (LCA-data) i databaser, der lever op til aftaler om datastandarder og vil tilskynde til, at sådanne data gøres offentligt tilgængelige.

Der bør udvikles og sikres *adgang til operationelle redskaber*, der kan anvendes til livscyklusvurderinger (LCA-redskaber) samt redskaber til formidling af LCA-data i varekæden. På basis af sådanne data, bør der opstilles målestokke for produkternes miljøegenskaber (benchmarks, resultatindikatorer mv).

Kommissionen nævner muligheden for at *forpligte* eller på anden måde *tilskynde producenter til sende centrale miljødata ned gennem varekæden til forbrugeren*.

Kommissionen nævner endvidere muligheden for *udarbejdelse af mere lettilgængelig information* der tager udgangspunkt i miljøpolitiske mål og eksisterende designanvisninger eller *information om for eksempel produktets forventede levetid, forventede omkostninger ved bortskaffelse, garanti for reparationer, forventede driftsomkostninger osv.* Forudsætningen skulle være at en sådan information dels skulle være let for producenterne at få adgang til og dels let forståelig og endelig skulle den kunne kontrolleres af forbrugerne.

Produktdesign

Kommissionen vil tilskynde til at der udarbejdes *retningslinier for inddragelse af miljøhensyn i designprocessen*. Disse retningslinier bør baseres på produktets potentielle miljøbelastning i hele livscyklus (belastning i hele produktets levetid samt ved bortskaffelse) samt anvisninger på hvordan miljøbelastningen kan nedbringes. Kommissionen vil tilskynde til, at sådanne retningslinier formidles bredt.

Standardisering og "den ny metode"

I forbindelse med standardisering nævner grønbogen den "ny metode" for udarbejdelse af direktiver. Den "ny metode" består i at der *{{SPA}}* i totalharmoniserings direktiver - kun defineres bindende "væsentlige krav", der så bagefter udmyntes i CEN-standarder udarbejdet efter mandat fra Kommissionen.

Ifølge grønbogen er den "ny metode" blevet en central og succesfuld hjørnesteen i fællesskabets regulering af sundheds- og sikkerhedsaspekter i produktdesign. På miljøområdet er der foreløbig kun et eksempel *{{SPA}}* emballagedirektivet. Erfaringerne har været blandede og Kommissionen foreslår at disse danner udgangspunkt for en *debat om hvorledes metoden bedst bruges* i forbindelse med nye reguleringsinitiativer.

Kommissionen anfører at økonomiske operatører generelt er villige til at tage miljøhensyn i produktdesign og *{{SPA}}* fremstilling så længe dette ikke reducerer virksomhedernes konkurrencesituation. For at formidle et samarbejde mellem markedsaktørerne, foreslår Kommissionen at der *etableres fora (produktpaneler)*, hvor aktørerne i fællesskab kan analysere og tage initiativer til opnåelse af væsentlige miljøforbedringer af produkter, som interessenterne har en fælles interesse i *{{SPA}}* enten som producenter eller aftagere. Kommissionen nævner som eksempel blandt andet de danske produktpaneler.

Endelig nævner grønbogen andre virkemidler, der kan understøtte indsatsen.

Her nævner Kommissionen virkemidler som miljøledelse og miljørevisionssystemerne ISO 14001 og EMAS, miljøberetninger og grønne regnskaber, LIFE-programmet samt støtte til forskning og udvikling. Disse virkemidler er ikke primært rettet mod produkter, men vil efter Kommissionens opfattelse kunne støtte den integrerede produktpolitik.

Miljøledelse sætter miljøhensyn på dagsordenen i virksomhedens daglige ledelse og vil derfor også kunne bidrage til mere miljøvenlige produkter. Miljøledelse er et frivilligt instrument, men Kommissionen fremfører at miljøledelse bør kunne give mere *fleksibilitet i forbindelse med for eksempel kontrol og tilsyn*. Miljøledelse er ikke kun et instrument for produktionsvirksomheder men kan også anvendes af for eksempel myndigheder.

Kommissionen fremhæver behovet for innovation i virksomhederne i forbindelse med en integreret produktpolitik. Som støtte for en sådan innovation nævner Kommissionen det eksisterende program for konkurrence- og bæredygtig vækst under det 5. forskningsrammeprogram. Herudover finder Kommissionen at EU og andre myndigheder bør indføre finansieringsordninger for projekter og netværk på områder, hvor forsknings- og udviklingsprogrammer kan få stor betydning ved at udløse innovationer, der skaffer nye, mere miljøvenlige produkter og serviceydelser til veje.

Det eneste instrument der i dag er til rådighed på fællesskabsplan til finansiel støtte til det miljøpolitiske områder er LIFE, hvor LIFE III indeholder muligheder for at yde støtte til projekter og demonstrationsprojekter, hvor den specifikke målsætning er at bidrage til udvikling af innovative og integrerede teknikker og metoder. Integreret produktpolitik er nævnt som et ud af fem specifikke mål for demonstrationsprojekter.

Grønne regnskaber og miljøberetninger betragtes af Kommissionen som mere og mere relevante for virksomhederne, fordi der er stigende interesse for sådanne hos investorer, kreditorer, regeringer og i den brede offentlighed. Kommissionen skriver, at den vil overveje om der kan *opstilles retningslinjer for, hvordan miljøudgifter og miljøfordele kan medtages i en virksomheds regnskab.*

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Et væsentligt formål med grønbogen er at belyse en række eksisterende og mulige nye tiltag på europæisk plan indenfor den integrerede produkt politik og de problemstillinger, der knytter sig til disse. Det anføres, at lokale initiativer, der præges af praksisnær tilgang med udgangspunkt i græsrodsniveau, bliver en af grundstenene i fællesskabets politik på dette område

4. Konsekvenser for Danmark.

Grønbogen har ikke umiddelbare lovgivningsmæssige, økonomiske og administrative konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Grønbogen er sendt i høring af Kommissionen med svarfrist den 30.juni 2001.

Grønbogen vil af Miljøstyrelsen blive sendt i høring til en bred kreds af danske interessenter.

Sagen blev forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der fremkom flg. kommentarer:

Økologisk Råd gav udtryk for, at når Kommissionen i Grønbogen lagde vægt på grønne indkøb måtte denne holdning reflekteres i det kommende udbudsdirektiv, ligesom man fandt, at udbudsdirektivet på grund af denne miljømæssige dimension burde drøftes i miljøspecialudvalget.

Økologisk råd henviste endvidere til, at Den Europæiske Sammenslutningen af Kommuner og Amter var fremkommet med et ændringsforslag til udbudsdirektivet, der fulgte denne linie, og at den danske holdning burde kommunikeres til de danske medlemmer af Europaparlamentet.

Københavns Kommune var enige i disse synspunkter og gjorde opmærksom på, at Københavns Kommune havde ordførerskabet i denne sag i regionsudvalget.

Økologisk råd bemærkede endelig, at man ikke var enig i, at standardisering efter "ny metode" havde været en succes på det sundhedsmæssige område (bl.a. i forhold til legetøj) og derfor ikke burde anvendes på dette område, subsidiært burde de danske mandater strammes op i disse sammenhænge.

Danmarks Naturfredningsforening opfordrede til positivt at overveje forslagene om differentierede afgifter (moms) på miljørigtige produkter.

Ad punkt 9a {{SPA}} Forslag til Rådets og Europa Parlamentets revision af direktiv om miljøoplysninger

KOM (2000) 402 endelig

Resume

Forslaget er en revision af direktiv 90/313/EØF om offentlig adgang til miljøoplysninger. Samtidig skal forslaget ses i sammenhæng med Århus-konventionen (konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser, samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet), idet forslaget er et led i arbejdet for Fællesskabets ratificering af konventionen.

Forslaget indeholder bl.a. en udvidelse af myndighedsbegrebet. Udvidelsen indebærer, at ikke kun alle offentlige myndigheder, men tillige alle juridiske personer, der har fået overladt udførelsen af samfunds relevante tjenester, som påvirker miljøet, skal være omfattet af pligten til at give aktindsigt og til at formidle miljøoplysninger.

Der lægges desuden op til, at myndighederne i hvert enkelt undtagelsestilfælde skal afveje de offentlige interesser, der taler for at undlade udlevering, overfor offentlighedens interesse i at modtage oplysningerne.

Endvidere forslås det, at myndighederne skal sikre, at miljøoplysninger gøres tilgængelige og udbredes, ikke mindst ved anvendelse af computerteknologi. Der tænkes her bl.a. på oplysning om internationale og nationale lovttekster vedr. miljøet, oplysninger om miljøpolitik, miljøplaner og miljøprogrammer, rapporter om gennemførelse af disse, miljøtilstandsrapporter og miljø-overvågningsdata m.v.

Forslaget forventes at indebære krav om en række justeringer af først og fremmest miljøoplysningsloven.

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget har været sendt i skriftlig høring i EF-miljøspecialudvalget.

1. Status

Kommissionen sendte den 29. juni 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget er en revision af direktiv 90/313/EØF om offentlig adgang til miljøoplysninger. Samtidig skal forslaget ses i sammenhæng med Århus-konventionen (konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser, samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet), idet forslaget er et led i arbejdet for Fællesskabets ratificering af konventionen.

Grundnotat om forslaget er sendt til Folketingets Europa udvalg den 1. september 2000.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Folketingets Europaudvalg har fået forelagt sagen den 13. december 2000 til orientering forud for rådsmødet (miljø) den 18.-19. december 2000.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på statusrapport.

2. Formål og indhold

2.1. Formål

Kommissionen anfører, at der overordnet er tre formål med forslaget:

- At afhjælpe de mangler, der har vist sig i den praktiske anvendelse af direktiv 90/313/EØF.
- At bane vejen for Fællesskabets ratificering af Århus-konventionen.
- At tilpasse direktiv 90/313/EØF til udviklingen indenfor informationsteknologien.

I forslagets specifikke formålsbestemmelse angives, at direktivet dels skal give borgerne en egentlig adgangsret til oplysningerne, dels skal sikre, at oplysninger udbredes til og stilles til rådighed for offentligheden især ved hjælp af edb.

2.2. Anvendelsesområdet

Forslaget indeholder en række nye eller ændrede definitioner. Miljøoplysningsbegrebet udvides ligesom der lægges op til en betydelig bredere afgrænsning af de offentlige myndigheder, der skal stille oplysningerne til rådighed. Således foreslås det, at også enhver juridisk person, der har fået overladt udførelsen af samfundsrelevante tjenester, som påvirker miljøet, skal være omfattet.

Endvidere indeholdes der som noget nyt en definition af, hvad der menes med "oplysninger, som opbevares for en offentlig myndighed".

2.3. Anmodning om aktindsigt

Det slås som noget nyt fast, at oplysningerne skal stilles til rådighed uden nogen form for begrundelse fra den, der ønsker oplysningerne. Samtidig lægges der op til en stramning af tidsfristen, idet oplysningerne skal udleveres hurtigst muligt og normalt inden en måned. Der er dog mulighed for, at der kan gå op til to måneder, hvis oplysningernes art og omfang kan begrunde det.

Det foreslås endvidere, at borgeren kan bestemme den form, oplysningerne skal leveres i, med mindre oplysningerne allerede er tilgængelige i en bestemt form eller myndigheden i øvrigt finder en anden form rimelig. I den forbindelse fremhæves det, at myndighederne skal bestræbe sig på at opbevare oplysningerne på en måde, så de er let tilgængelige i elektronisk form. Begrundelsen for ikke at udlevere oplysningerne i den ønskede form, skal meddeles indenfor samme frist, som nævnt ovenfor.

Landene skal opstille ordninger, hvorefter miljøoplysninger i praksis er tilgængelige. Der opstilles i direktivet en vejledende liste over praktiske ordninger, og det foreslås, at myndighederne skal give borgerne fyldestgørende oplysninger om retten til oplysninger.

2.4. Undtagelser

Hvad angår generelle undtagelser i adgangen til aktindsigt fremgår det, at aktindsigten kan afslås, hvis oplysningerne ikke er i myndighedens besiddelse, eller hvis anmodningen er klart urimelig eller for bredt formuleret. Endvidere er internt materiale, eller materiale under udarbejdelse, undtaget. Der skal dog i disse situationer også tages konkret hensyn til offentlighedens interesser i, at der sker udlevering.

De interesser, der specifikt kan begrunde undtagelse, er i alt væsentligt de samme, som efter direktiv 90/313/EØF.

Dog ændres rammerne for at angive hensynet til forretnings- eller erhvervsmæssige interesser, idet det for det første nævnes, at denne interesse skal være retsbeskyttet af hensyn til lovlige, økonomiske interesser. For det andet nævnes som noget nyt, at aktindsigten i oplysninger om emissioner, udledninger eller andre udslip i miljøet, som omfattes af fællesskabets lovgivning, ikke kan afslås med henvisning til, at der er tale om forretnings- eller erhvervsinteresser.

Endvidere ændres henvisningen til beskyttelsen af enkeltpersoner, idet der indføres en reference til direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Hvad angår de specifikke undtagelser, fremgår det som noget nyt, at undtagelse kun kan ske, hvis udlevering har uheldige virkninger på de nævnte interesser. Endvidere fremgår det, at myndighederne i hvert enkelt tilfælde skal afveje de offentlige interesser, der taler for at undlade udlevering, overfor offentlighedens interesse i at modtage oplysningerne.

Der foreslås endvidere en pligt til at uddrage oplysninger, hvis den fortrolige karakter alene knytter sig til dele af dokumentet (ekstraheringspligt). Hvad angår tidsfrister for at meddele afslag på aktindsigt henviser direktivet til de tidsfrister, der gælder for udlevering af oplysningerne, og det fremgår, at afslaget skal begrundes samt indeholde en klagevejledning.

2.5. Betaling

Det foreslås som noget nyt, at et evt. gebyr ikke må overstige et rimeligt beløb, og at udleveringen af oplysninger ikke må betinges af, at gebyret forudbetales. Der skal offentliggøres lister over evt. gebyrer, som tillige skal stilles til den informationssøgendes rådighed, og adgangen til registre eller lister over miljøoplysninger skal være vederlagsfri, ligesom der ikke må opkræves gebyr for gennemsyn af oplysninger på st edet.

2.6. Prøvelse

Der indføres med forslaget en egentlig klageadgang, idet der stilles krav om, at et afslag skal kunne prøves ved en domstol eller en anden ved lov oprettet instans. Ved siden af denne prøvelsesadgang skal der tillige være adgang til en hurtig og billig procedure, hvorved enten den offentlige myndighed genbehandler sin afgørelse eller afgørelsen kan efterprøves administrativt. Den pågældende offentlige myndighed skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dommen/afgørelsen i klagesagen.

2.7. Aktiv oplysningspligt

Forslaget indeholder en aktiv oplysningsforpligtelse for myndighederne, hvilket er en nyskabelse i forhold til dir. 90/313. Der lægges op til, at myndighederne skal sikre, at miljøoplysninger gøres tilgængelige og udbredes, især ved anvendelse af computerteknologi. Der findes en (ikke udtømmende) liste over de oplysninger, der skal formidles, herunder oplysninger om internationale og nationale lovtekster vedr. miljøet, oplysninger om miljøpolitik, miljøplaner og miljøprogrammer, rapporter om gennemførelse af disse, miljøtilstandsrapporter og miljø-overvågningsdata.

Endelig indføres der en forpligtelse til med jævne mellemrum at offentliggøre miljøtilstandsrapporter og til aktivt at formidle en række oplysninger om overhængende sundhedsfarer eller trusler imod miljøet.

-

3. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen tager udgangspunkt i, at forslaget berører fællesskabets forpligtelser vedrørende miljøkvalitet og miljøbeskyttelse. Det anføres herunder, at bedre offentlig adgang til miljøoplysninger er afgørende for at sikre, at Fællesskabets miljølovgivning overholdes og anvendes effektivt.

Videre gøres gældende, at miljøproblemer er grænseoverskridende og at borgerne, de private organisationer og offentligheden som sådan bør have adgang til miljøoplysninger på samme vilkår og betingelser i hele Fællesskabet.

Kommissionen anfører samtidig, at man anser en fællesskabsregulering for at være en forudsætning for, at Fællesskabets forpligtelser som følge af underskrivelsen af Århuskonventionen kan overholdes.

Hvad angår proportionalitetsprincippet anfører Kommissionen, at forslaget afløser direktiv 90/313/EØF. Dette direktiv opstiller minimumsvilkår og {{SPA}}betingelser for adgangen til miljøoplysninger og overlader det til medlemsstaterne at fastsætte de praktiske ordninger. Ændringen af direktivet skal derfor rent juridisk ske i form af et nyt direktiv.

5. Konsekvenser for Danmark

5.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Miljøoplysningsloven er blevet ændret ved lov nr. 447 af 31. maj 2000 om ændring af visse miljølove med henblik på implementering af Århus-konventionen. Reglerne i miljøoplysningsloven er herved bragt i overensstemmelse med forpligtelserne i konventionen.

Herved er der i vid udstrækning indført en retsstilstand i Danmark, der tager højde for de ændringer, der lægges op til i forslaget.

Kommissionens forslag er imidlertid ikke blot en implementering af konventionen. Dels går Kommissionen på visse områder væsentligt udover, hvad der følger direkte af konventionens forpligtelser, dels har forslaget et videre sigte end blot at implementere konventionen.

Forslaget forventes derfor at indebære krav om en række justeringer af først og fremmest miljøoplysningsloven. Det vil bl.a. være tilfældet for at imødekomme konsekvenserne af forslagets ændrede og udvidede definitioner, herunder især det brede myndighedsbegreb, og forslagets forpligtelse til i hvert enkelt tilfælde at afveje de modstående interesser. Derudover må en række mindre justeringer af administrative regler forventes.

5.2 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget ændrer ikke de grundlæggende forudsætninger for at opkræve gebyr, hvorfor der som udgangspunkt ikke vil være økonomiske konsekvenser af ændringerne af reglerne om aktindsigt. Der vil dog være visse beskedne administrative konsekvenser for de private selskaber, der som noget nyt vil blive underlagt en pligt til at meddele aktindsigt som følge af det brede myndighedsbegreb.

Der vil endvidere kunne være visse økonomiske konsekvenser for det offentlige af reglerne om gratis adgang til (kopi af) lister og registre over miljøoplysninger. Efter direktivets ordvalg synes der alene at være tale om sagsregistre, aktlister, lister *over* rapporter mv med miljøoplysninger. I modsætning til registre, lister mv. *med* miljøoplysninger. Det lægges til grund, at konsekvenserne her vil være yderst beskedne.

Forslagets regler om den aktive oplysningspligt er noget uklare, og det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige noget præcist om de administrative og økonomiske konsekvenser.

5.3. Beskyttelsesniveau

Der sker med forslaget en udvidelse af de danske regler om offentlig adgang til miljøoplysninger, hvilket medvirker til at skabe større miljøbevidsthed og derved også bedre miljøbeskyttelse. Forslaget vurderes derfor at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget vurderes på samme måde at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i skriftlig høring i EF-miljøspecialudvalget. Danmarks Naturfredningsforening mener, at Danmark bør arbejde aktivt for et bredt myndighedsbegreb, der omfatter privatiserede virksomheder, og for en pligt til at foretage konkrete afvejninger ved anvendelse af undtagelsesreglerne. Videre

anbefales det at konkretisere den aktive oplysningsforpligtelse, herunder udvide listen over dokumenter, der skal gøres tilgængelige til også at omfatte frivillige miljøaftaler, VVM-analyser og miljøgodkendelser, samt at gøre fuld brug af informationsteknologien.

Endvidere mener DN, at forslaget til forordning om adgang til oplysning fra Fællesskabets institutioner er yderst problematisk, og man finder, at Kommissionen bør anerkende, at forordningen skal have regler om adgang til miljøoplysninger, der svarer til direktivudkastet. Tilsvarende anføres, at Kommissionen skal anerkende, at adgangen til retlig prøvelse ved EF-domstolen og adgangen til at deltage i EU-beslutningerne skal forbedres, før Fællesskabet kan rati ficere konventionen.

Danske Vandværkers Forening mener, at EU's egne institutioner skal være omfattet af direktivforslaget. Derudover finder man, at oplysninger om risiko for udslip til miljøet skal være omfattet af direktivets særlige regler om emissionsoplysninger.

Dansk Industri finder, at direktivets ordvalg vedrørende afgrænsningen af offentlige myndigheder er for upræcis. Man anbefaler, at alene offentligt organiserede myndigheder omfattes. Endvidere mener man, at direktivet bør lægge sig så tæt op ad de danske regler om adgang til at undtage fra aktindsigten som muligt, og man anbefaler, at der bør være mulighed for at undlade at udlevere emissionsoplysninger på et meget konkurrence udsat områ ;de.

Dansk Skovforening peger på, at man ved en offentliggørelse af oplysninger om aftaler imellem myndighederne og private skovejere om særlig drift af skovområderne evt. vil forringe mulighederne for, at sådanne aftaler vil blive indgået, idet skovejerne typisk ikke ønsker øget offentlig adgang til de pågældende områder.

Advokatrådet er betænkelig ved en ordning, hvorefter private virksomheder får pligt til at behandle anmodninger om aktindsigt efter de offentligretlige regler herom, hvorfor man anbefaler, at der på dette område arbejdes for en ordning svarende til den danske.

På mødet i specialudvalget den 14. februar 2001 forespurgte Danske Vandværkers forening om myndighedsbegrebet omfatter private vandværker både i forhold til gældende lov og i forhold til det nærværende direktiv. Når emissioner også omfatter udslip ønskedes oplyst om risiko for udslip ligeledes ville være omfattet af definitionen på emissioner. Endelig ønskedes oplyst om såvel emissioner som risikovurderinger i forbindelse med emissioner i form af udslip vil være omfattet af bestemmelsen hvorefter man ikke kan undtage disse oplysninger for aktindsigt. Green Peace ønskede oplyst hvad et "rimeligt beløb" i forbindelse med gebyrer måtte være. Dansk Industri finder fortsat, at myndighedsbegrebet i forslaget er for upræcist. Endvidere anbefales det at adgangen til aktindsigt bliver lig de eksisterende danske regler for aktindsigt samt at reglerne for udlevering af emissionsoplysninger bliver i overensstemmelse med Aarhuskonventionens bestemmelser.

Ad punkt 9b - Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF

Resume

Kommissionen anfører, at forslaget bidrager til at opfylde Fællesskabets miljøpolitik, ligesom det bidrager til at bane vejen for Fællesskabets ratificering af Århus-konventionen.

Med henblik på at tilpasse Fællesskabets miljølovgivning til Århus-konventionens bestemmelser, særligt artikel 7 om offentlig deltagelse i planer, programmer og politikker vedrørende miljøet fastsætter forslaget en procedure for offentlig deltagelse i udarbejdelsen af planer og programmer i henhold til følgende direktiver på miljøområdet.

Forslaget indeholder en definition af, hvad der menes med "offentligheden" svarende til Århus-konventionen.

Der indføres med forslaget en egentlig klageadgang, idet der stilles krav om, at rigtigheden af enhver afgørelse, handling eller undladelse, i relation til aktiviteter der er omfattet af procedurebestemmelserne om offentlig deltagelse skal kunne prøves ved en domstol eller en anden ved lov oprettet instans. Disse procedurer skal være effektive og ikke uoverkommelige dyre.

I relation til VVM-direktivet og IPPC direktivet må forslaget forventes at kræve ændringer i administrative regler. Forslaget medfører her udover et retskrav for borgerne om offentlig deltagelse i en række planer og programmer, som medlemslandene tidligere i medfør af en række af de i forslaget nævnte direktiver, var pålagt at udarbejde alene med henblik på afrapportering overfor kommissionen. Forslagets krav om offentlig deltagelse i disse programmer og planer må forventes at medføre et behov for lovændring samt ændring af visse administrative regler, da der ikke i dag er fastsat formelle lovkrav omkring en sådan procedure.

Forslaget ændrer ikke på beskyttelsesniveauet i Danmark, fordi man fra dansk side allerede har indført en retstilstand der i al væsentlighed svarer til forslaget.

Forslaget udvider på en række områder Fællesskabets regler om offentlighedens forudgående deltagelse i beslutningsprocedurerne på miljøområdet og vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU.

-

Forslaget har endnu ikke været udsendt i skriftlig høring

1. Status

Kommissionen sendte den 19. januar 2001 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Århus-konventionen (konvention om adgang til miljøoplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocessen, samt afgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet), idet forslaget er et led i arbejdet for Fællesskabets ratificering af konventionen.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg eller været drøftet i Rådet.

Formandskabet har sat punktet på til statusrapport på Rådsmødet (miljø) den 8. marts 2001.

1. Formål og indhold

4. Formål

Kommissionen anfører, at forslaget bidrager til at opfylde Fællesskabets miljøpolitik, ligesom det bidrager til at bane vejen for Fællesskabets ratificering af Århus-konventionen.

Forslaget fastsætter bestemmelser om, at planer og programmer i en række direktiver på miljøområdet skal underkastes en forudgående høring og offentlighed. Herudover indeholder forslaget en revision af to direktiver, henholdsvis 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) og 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), så direktiverne fuldt ud opfylder Århus-konventionens bestemmelser om offentlig deltagelse i forbindelse med afgørelser vedrørende konkrete aktiviteter og om klageadgang og domstolsprøvelse på miljøområdet.

2.2. Offentlig deltagelse i planer og programmer

Med henblik på at tilpasse Fællesskabets miljølovgivning til Århus-konventionens bestemmelser, særligt artikel 7 om offentlig deltagelse i planer, programmer og politikker vedrørende miljøet fastsætter forslaget en procedure for offentlig deltagelse i udarbejdelsen af planer og programmer i henhold til følgende direktiver på miljøområdet:

a) Rådets direktiv 75/442/EØF om affald, b) Rådets direktiv 91/157/EØF om batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer, c) Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, d) Rådets direktiv 91/689/EØF om farligt affald e) Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, f) Rådets direktiv 96/62/EF om vurdering og styring af luftkvalitet og g) Rådets direktiv 99/31/EF om deponering af affald.

Forslaget indeholder en definition af, hvad der menes med "offentligheden" svarende til Århus-konventionen.

Det fastsættes, at borgerne skal sikres forudgående inddragelse ved udarbejdelse og ajourføring af planer og programmer i henhold til ovennævnte direktiver. Der stilles krav om informering af offentligheden, at stille de nødvendige oplysninger til rådighed, samt at offentligheden skal kunne fremkomme med kommentarer og udtalelser, inden der træffes afgørelser om planer og programmer. Ved afgørelser om planer og programmer skal der tages hensyn til resultaterne af den offentlige deltagelse. Medlemslandene skal udpege den del af offentligheden, der kan deltage i udarbejdelsen af planer og programmer, herunder ikke-statslige organisationer, som arbejder for miljøbeskyttelse samt at sikre en bred deltagelse blandt offentligheden og fastsætte rimelige tidsrammer for gennemførelsen af den forudgående offentlighed i planer og programmer.

1. Ændring af direktiv 85/337/EØF (VVM-direktivet)

1. Anvendelsesområde

Forslaget tager sigte på at tilpasse direktivet til Århuskonventionens bestemmelser, særligt artikel 6 om offentlig deltagelse i afgørelser vedrørende konkrete aktiviteter.

Forslaget præciserer begreberne "offentlighed" og "den berørte offentlighed", svarende til Århus-konventionen, som også omfatter ikke-statslige organisationer.

2.2.2. Offentlig deltagelse

Forslaget tilpasser direktivets procedurebestemmelser om information og høring af offentligheden til Århus-konventionens tilsvarende bestemmelse.

Der fastsættes en procedure, hvorefter medlemslandene skal træffe de nødvendige bestemmelser til at sikre, at den berørte offentlighed tidligt og på en effektiv måde får mulighed for at deltage i godkendelsesproceduren.

Det fastsættes endvidere, at offentligheden skal informeres om bl.a. følgende, som alle er afledt fra Århus-konventionens bestemmelser:

Ansøgningen om tilladelse eller godkendelse, om projektet er omfattet af VVM-procedure, oplysninger om den kompetente myndighed, karakteren af den mulige afgørelse eller et udkast til afgørelse, alle oplysninger efter art. 5 i VVM-direktivet, de vigtigste rapporter og vejledninger, der er indgivet til de kompetente myndigheder, herunder myndighedsudtalelser om ansøgningen, angivelse af hvornår, hvor og hvordan de relevante oplysninger vil blive stillet til rådighed samt oplysninger om hvilke foranstaltninger der er truffet for offentlig deltagelse og høring i den nationale lovgivning.

Det foreslås, at offentligheden tidligt underrettes om ovenstående forhold, enten ved offentlig bekendtgørelse eller andre egnede midler og senest så snart oplysningerne foreligger.

Den berørte offentlighed skal have ret til at fremsætte kommentarer og udtalelser inden myndigheden træffer afgørelse om aktiviteten.

De nærmere bestemmelser til information og høring overlades til medlemslandene. Der gives dog en vis vejledning med hensyn til hvorledes dette bør gøres, i form af f.eks. plakatopsætning eller offentliggørelse i lokale dagblade. Det foreslås endeligt, at der fastsættes rimelige tidsrammer for gennemførelse af de forskellige etaper i den offentlige deltagelse.

Forslaget indebærer endeligt, at VVM-direktivets bilag 1 {{SPA}} den obligatoriske liste - udvides med pkt. 22 i bilag 1 til Århus-konventionen dvs. "Enhver ændring eller udvidelse af projekter opført på dette bilag (bilag 1), hvor en sådan ændring eller udvidelse i sig selv overskrider eller opfylder de kriterier eller grænseværdier, der fremgår af dette bilag.

2.2.3. Vurdering af grænseoverskridende virkning på miljøet

VVM-direktivet indeholder bestemmelser om vurdering af grænseoverskridende virkninger på miljøet.

De nuværende bestemmelser foreslås ændret, således at de afspejler de ændringer der er foretaget i VVM-direktivet som følge af Århus-konventionens bestemmelser om offentlig deltagelse.

Som noget nyt foreslås endvidere, at bestemmelsen om vurdering af grænseoverskridende virkninger på miljøet udvides til at omfatte hele proceduren for tilladelse til gennemførelse.

Forslaget ændrer i overensstemmelse med ændringerne ovenfor vedr. offentlig deltagelse beskrivelsen af de oplysninger, som den medlemsstat, på hvis område projektet planlægges gennemført, skal sende til enhver medlemsstat, som sandsynligvis vil blive berørt af projektet

2.2.4. Prøvelse

Der indføres med forslaget en egentlig klageadgang, idet der stilles krav om, at rigtigheden af enhver afgørelse, handling eller undladelse, i relation til aktiviteter der er omfattet af procedurebestemmelserne om offentlig deltagelse skal kunne prøves ved en domstol eller en anden ved lov oprettet instans. Disse procedurer skal være effektive og ikke uoverkommelige dyre.

1. Ændring af direktiv 96/61/EF (IPPC-direktivet)

2.3.1. Anvendelsesområde

Forslaget indeholder en præcisering af begreberne "offentlighed" og "den berørte offentlighed" svarende til de ovenfor nævnte under 2.2.1. Herudover foreslås definitionen af hvilke "væsentlige ændringer" i et anlægs funktion, der kræver godkendelse tilpasset Århus-konventionens definition, således at den nuværende definition udvides med "at enhver ændring eller udvidelse af et anlæg skal anses for at være væsentlig, når ændringen eller udvidelsen i sig selv overskrider eller opfylder de kriterier eller grænseværdier, der fremgår af dette bilag"

2.3.2. Ansøgninger om godkendelse

Det foreslås i overensstemmelse med Århus-konventionen at en ansøgning om godkendelse skal indeholde en beskrivelse af de væsentligste alternativer, som ansøgeren har undersøgt.

2.3.3 Offentlig deltagelse

IPPC-direktivets bestemmelser om adgang til oplysninger og offentlighedens indsigt i godkendelsesproceduren foreslås affattet og tilpasset i overensstemmelse med Århus-konventionens bestemmelser, særligt artikel 6.

De foreslåede procedurebestemmelser om offentlig deltagelse vil med få ændringer ligge tæt op ad de bestemmelser, der er foreslået vedrørende VVM-direktivet jfr. under 2.2.2., men med følgende forskelle:

Det fastsættes en procedure, hvorefter offentligheden skal informeres om ansøgninger om godkendelse eller eventuelt forslaget om ajourføring af en godkendelse eller godkendelsesvilkårene. Offentligheden skal kun have oplysning om nationale eller grænseoverskridende vurderinger af virkningerne på miljøet, hvis det er relevant i et givet tilfælde, men det er vigtigt, at offentligheden får oplysning om, hvorvidt afgørelsen er omfattet af grænseoverskridende konsultationer i overensstemmelse med bestemmelserne i IPPC-direktivet.

Forslaget indebærer endvidere en tilpasning af direktivets bestemmelser vedr. underretning af offentligheden, når der er truffet en afgørelse samt oplysninger der skal stilles til rådighed for offentligheden.

2.3.4. Prøvelse

Der indføres med forslaget en egentlig klageadgang for offentligheden om trufne afgørelser, svarende til den procedure, der er beskrevet under pkt. 2.2.4.

2.3.5 Grænseoverskridende konsultationer

Direktivets bestemmelser om grænseoverskridende konsultationer tilpasses med forslaget svarende til de ændringer som er foreslået under pkt. 2.3.3. om offentlig deltagelse.

1. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen tager udgangspunkt i, at forslaget berører Fællesskabets forpligtelser vedrørende miljøkvalitet og miljøbeskyttelse. Det anføres herunder, at en udvidet offentlig deltagelse i miljøbeslutningsprocessen bidrager til en øget offentlig opmærksomhed omkring miljøspørgsmål og øger derved miljøbeskyttelsen og forbedringen af miljøkvaliteten i hele Fællesskabet.

Kommissionen anfører samtidig, at forslaget vil sætte Fællesskabet istand til at opfylde dets internationale forpligtelser og bane vejen for Fællesskabets ratificering af Århus-konventionen.

Hvad angår proportionalitetsprincippet anfører Kommissionen, at det er nødvendigt med en fællesskabsregulering for at sikre, at de grundlæggende procedurer for offentlig deltagelse i miljøbeslutningsprocessen er de samme i alle medlemslande, så fordelene ved en sådan deltagelse er til rådighed i hele Fællesskabet også i forbindelse med grænseoverskridende projekter. Forslaget opstiller minimumskrav til effektiv offentlig deltagelse og overlader det til medlemsstaterne at fastsætte de praktiske ordninger. Ændringen af direktiverne skal derfor rent juridisk ske i form af et nyt direktiv.

1. Konsekvenser for Danmark

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

1. Offentlig deltagelse i udarbejdelse af planer og programmer

Kommissionens forslag fastlægger et retskrav for borgerne om offentlig deltagelse i en række planer og programmer, som medlemslandene tidligere i medfør af en række af de i forslaget nævnte direktiver var pålagt at udarbejde alene med henblik på afrapportering overfor kommissionen. Forslagets krav om offentlig deltagelse i disse programmer og planer må forventes at medføre et behov for lovændring samt ændring af visse administrative regler, da der ikke i dag er fastsat formelle lovkrav omkring en sådan procedure.

4.1.2.VVM-direktivet

Kommissionens forslag indfører offentlighed i "tilladelsesprocedurer" til erstatning af "proceduren for vurdering af virkningerne på miljøet". Det er uklart om der med denne ændring er tilsigtet en realitetsændring. Såfremt der ikke hermed er tilsigtet en realitetsændring vil forslaget ikke medføre behov for lovændringer. Forslaget må forventes at kræve ændringer i administrative regler.

4.1.3.IPPC-direktivet

Kommissionens forslag forventes ikke at medføre behov for lovændringer.

IPPC-virksomheder reguleres af Miljøbeskyttelseslovens kap. 5 om listevirksomheder, herunder især det særlige system med forudgående offentlighed, der er indført ved lov nr. 369 af 2. juni 1999 i forbindelse med implementering af IPPC-direktivet.

Miljøbeskyttelsesloven blev ændret ved lov nr. 447 af 31. maj 2000 om ændring af visse miljølove med henblik på implementering af Århus-konventionen bl.a. vedr. offentlighedens inddragelse i forbindelse med revurderinger af visse typer af særligt forurenende virksomheder.

Kommissionens forslag forventes at indebære et behov for ændring administrative regler.

1. Økonomiske konsekvenser

Forslaget har til formål at tilpasse Fællesskabslovgivningen til Århus-konventionens bestemmelser om forudgående offentlighed ved afgørelser om grænseoverskridende aktiviteter samt planer og programmer. Århus-konventionen er blevet gennemført i dansk ret ved lov nr. 447 af 31. Maj 2000 om ændringer af visse miljølove. Herved er der i alt væsentlighed indført en retstilstand i Danmark, der tager højde for de

ændringer, der lægges op til i forslaget. Forslaget vurderes derfor ikke til at have økonomiske konsekvenser, udover hvad der følger af Århus-konventionens gennemførelse i dansk ret.

1. Beskyttelsesniveau

Forslaget ændrer ikke på beskyttelsesniveauet i Danmark, fordi man fra dansk side allerede har indført en retstilstand der i al væsentlighed svarer til forslaget.

Forslaget udvider på en række områder Fællesskabets regler om offentlighedens forudgående deltagelse i beslutningsprocedurerne på miljøområdet og vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU.

5. Høring

Forslaget har været forelagt miljøspecialudvalget på mødet den 14. februar 2001, hvor der fremkom følgende bemærkninger: Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at man så frem til EU's implementering af Århus konventionens bestemmelser om adgang til prøvelse, herunder specielt implementeringen af adgangen til domstolsprøvelse ved EU's egne institutioner. Dansk Industri bemærkede, at man forudsætter, at adgangen til ansøgning og afgørelse fortsat vil være begrænset af de gældende regler i offentlighedsloven.

Ad punkt 9c - Forslagene til Rådets og Europa Parlamentets direktiver om elektronikaffald

a) Forslag til EuropaParlamentets og Rådets direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr

KOM (2000) 347 endelig udgave, 2000/0158 (COD)

Resumé.

Direktivforslaget tilsigter- med hjemmel i artikel 175 (minimumsdirektiv)- at bidrage til beskyttelse mod forurening forårsaget af den nuværende håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr, at minimere affaldsmængden til bortskaffelse, og gøre affaldet mindre skadeligt. Herudover skal direktivet bidrage til mere ensartede grundvilkår for håndteringen af elektronikaffald for herigennem at medvirke til en mere effektiv genvindingspolitik.

Som et centralt element indebærer forslaget, at ansvaret for finansiering og behandling af affaldet pålægges producenterne, dog kan affaldet fra private husholdninger indsamles via kommunale indsamlingsordninger. Kommissionen lægger til grund, at en sådan ansvarsoverdragelse vil give producenterne et økonomisk incitament til at tilpasse udformning og konstruktion af elektriske og elektroniske produkter efter de krav til miljømæssigt forsvarlig affaldshåndtering, som direktivet fastlægger.

Producentansvaret omfatter herudover følgende hovedelementer:

- Ansvar for behandling af alt elektronikaffald jf. bestemmelserne i affaldsrammedirektivets art. 4 og efter retningslinierne i nærværende forslags bilag II, dvs. udtagning og særskilt behandling af en række specificerede stoffer og komponenter.*
- Ansvar for nyttiggørelse af alt indsamlet affald, hvilket indebærer at en række nærmere angivne nyttiggørelses, genbrugs og genvindingsmål for specificerede produktgrupper jf forslagets bilag LA skal være opfyldt senest pr. 31. december 2005.*

Medlemsstaterne skal sikre at det er muligt for private husholdninger at returnere brugte produkter gratis, enten i detailledet ved køb af nye tilsvarende produkter eller på et antal let tilgængelige indsamlingssteder.

Virksomheder, der gennemfører behandling og oparbejdning af elektronikaffald skal godkendes af medlemsstaterne mhp. at opfylde tekniske krav i hht. Forslagets bilag III og bestemmelser herom i affaldsrammedirektivet (75/442/EØF)

Direktivforslaget om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr vil bidrage til de samme målsætninger ved at sikre, at de stoffer, der skaber de alvorligste problemer i affaldshåndteringsfasen, som f.eks. bly, kviksølv, cadmium og visse bromerede flammehæmmere, erstattes med andre stoffer.

1. Status

Kommissionen fremsendte den 28. juli 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Som et element i det samlede forslag KOM(2000)347 har Kommissionen samme dato fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om begrænsning af anvendelse af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr, Dok. KOM (2000) 347 endelig udgave, 2000/0159 (COD), til Rådet.

Nærværende forslag til direktiv om affald af elektriske og elektroniske produkter (2000/158) har hjemmel i artikel 175 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Grundnotat om forslaget er sendt til Folketingets Europaudvalg den 29. september og den 8. december 2000, som en del af de samlenotater, der blev forelagt forud for Rådsmøderne (Miljø) den hhv. 10. oktober og 18.-19. december 2000.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 8. marts 2001 med henblik på at gøre status over det hidtidige forhandlingsforløb. Rådet afventer resultatet af Europa Parlamentets 1. læsning, der pt. forventes at foreligge i april 2001.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslaget tilsigter at bidrage til beskyttelse af jord, vand og luft mod forurening forårsaget af den nuværende håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr, at minimere affaldsmængden til bortskaffelse, og at gøre affaldet mindre skadeligt. Som andre mål angives bevarelsen af værdifulde ressourcer, herunder energi. Endelig skal direktivet bidrage til mere ensartede grundvilkår for håndteringen af elektronikaffald for herigennem at medvirke til en mere effektiv genvindingspolitik. Kommissionen anfører, at forslaget er i god tråd med traktatens bestemmelser om forbrugerrettigheder, og at det supplerer eksisterende lovgivning om bortskaffelse af affald (dvs. deponering og forbrænding), lovgivningen om særlige affaldsstrømme, såsom batterier, lovgivningen om klimaændringer og lovgivningen om ozonlagnedbrydende stoffer.

De anførte målsætninger skal nås gennem en bred vifte af foranstaltninger, bl.a. vedrørende produktdesign og særskilt indsamling, behandling og nyttiggørelse af affaldet.

Som et centralt element indebærer forslaget, at ansvaret for behandling, nyttiggørelse og bortskaffelse af elektrisk og elektronisk affald, samt ansvaret for finansieringen heraf pålægges producenterne af produkterne. Kommissionen lægger til grund, at en sådan ansvarsoverdragelse vil give producenterne et økonomisk incitament til at tilpasse udformning og konstruktion af elektriske og elektroniske produkter efter de krav til miljømæssigt forsvarlig affaldshåndtering, som direktivet fastlægger.

I praksis skal medlemstaterne implementere producentansvaret ved, med virkning fra 30. juni 2004 (eller 18 måneder efter forslaget vedtagelse), at gennemføre nationale regler som pålægger producenterne ansvaret for håndteringen af affald fra elektriske og elektroniske produkter fra private husholdninger og virksomheder, der kun i begrænset omfang anvender elektriske produkter. Senest 5 år efter forslagets vedtagelse pålægges elektriske producenter og importører ansvaret for at finansiere håndteringsomkostningerne.

Ansvaret for at finansiere håndteringen af affald fra produkter, der er markedsført frem til 5 år efter direktivets ikrafttræden (historisk affald) skal deles af alle producenterne.

For elektronisk affald fra virksomheder, der i stort omfang anvender elektronikprodukter skal Medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at finansieringen af affaldshåndteringen omfattes af kontraktlige aftaler, der indgås på købstidspunktet mellem producent og bruger.

Udover finansieringsforpligtelsen omfatter producentansvaret følgende hovedelementer:

- Ansvar for indsamling af elektronikaffald, der ikke hidrører fra husholdninger
- Ansvar for behandling af alt elektronikaffald jf. bestemmelserne i affaldsrammedirektivets art. 4 og efter retningslinierne i nærværende forslags bilag II, dvs. udtagning og særskilt behandling af en række specificerede stoffer og komponenter.
- Ansvar for nyttiggørelse af alt indsamlet affald, hvilket indebærer at en række nærmere angivne nyttiggørelses, genbrugs og genvindingsmål for specificerede produktgrupper jf. forslagens bilag IA skal være opfyldt senest pr. 31. december 2005.
- Herudover pålægges producenterne at mærke husholdningselektronik således at det ikke ender i skraldespanden samt at levere oplysninger om identifikation af komponenter og materialer i det elektriske udstyr til brug for behandlingen og oparbejdningen af affaldet.

Medlemsstaterne skal sikre at det er muligt for private husholdninger at returnere brugte produkter gratis, enten i detailledet ved køb af nye tilsvarende produkter eller på et, set i forhold til befolkningstæthed, rimeligt antal let tilgængelige indsamlingssteder. Medlemsstaterne skal endvidere stræbe efter at der fra husholdninger senest den 31. december 2005 som mindsteniveau, indsamles 4 kg affald af elektrisk og elektronisk udstyr pr. indbygger pr. & aring;r.

Direktivforslagets sondring mellem elektrisk og elektronisk affald fra husholdningerne og fra indehavere, der ikke er private husholdninger indebærer således, at den første type affald kan indsamles via kommunale afleveringsordninger eller producentetablerede ordninger i detailledet, medens producenterne skal forestå indsamlinger fra indehavere der ikke er private husholdninger. Endvidere skal producenterne have mulighed for på frivilligt og individuelt grundlag at indføre og drive tilbagetagingsordninger for husholdningsaffaldet.

Virksomheder, der gennemfører behandling og oparbejdning af elektronikaffald skal godkendes af medlemsstaterne mhp. at opfylde tekniske krav i hht. Forslagets bilag III og bestemmelser herom i affaldsrammedirektivet (75/442/EØF)

Medlemsstaterne skal hvert år forelægge Kommissionen oplysninger om mængden og kategorierne af elektrisk og elektronisk udstyr, der er markedsført, indsamlet og genvundet i medlemslandet, anført både i antal og vægt.

Direktivforslaget omfatter ikke udstyr, der er bestemt til brug ved spænding over 1000 Volt vekselspænding og 1500 Volt jævnspænding. F.eks. dele af el-værkernes apparatur og typer af laboratorieudstyr.

Endvidere er medicinsk udstyr, overvågnings- og reguleringsinstrumenter ikke omfattet af direktivets regler for indsamling, nyttiggørelse, finansiering og forbrugeroplysninger, men kun omfattet af tilbagetagningspligt ved køb af nyt udstyr.

Direktivforslaget om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr vil bidrage til de samme målsætninger ved at sikre, at de stoffer, der skaber de alvorligste problemer i affaldshåndteringsfasen, som f.eks. bly, kviksølv, cadmium og visse bromerede flammehæmmere, erstattes med andre stoffer.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at miljøbeskyttelsesforanstaltninger og foranstaltninger med konsekvenser for det indre marked henhører både under Fællesskabets og medlemmernes kompetence. Foranstaltninger vedrørende elektrisk og elektronisk affald er et klart eksempel på denne kompetencedeling. Kommissionen anfører, at forslaget kun opstiller de vigtigste principper for finansiering og håndtering af elektrisk og elektronisk affald, der er nødvendige på EU-plan for at undgå forvriddning af det indre marked.

I relation til proportionalitetsprincippet anfører Kommissionen, at forslaget udelukkende fokuserer på de vigtigste indsatsområder i forbindelse med håndtering af elektrisk og elektronisk affald, såsom indsamling, behandling, -nyttiggørelse og finansiering. Herudover fastsættes kun de forpligtigelser, der ifølge proportionalitetsprincippet er nødvendige til at nå miljømålsætningerne.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Den danske bekendtgørelse nr. 1067 af 22. december 1998, om håndtering af affald af elektriske og elektroniske produkter, bygger på det eksisterende affaldssystem, hvor kommunerne er ansvarlig for indsamling og oparbejdning. Kommunerne skulle således senest den 1. juni 1999 have fastsat regler om indsamling og videre håndtering af elektrisk og elektronisk affald i et regulativ. Langt den overvejende del af oparbejdningen sker hos private virksomheder på ; baggrund af licitation.

Bekendtgørelsens §6 åbner mulighed for, at producenter og importører kan indsamle egne eller lignende produkter med henblik på oparbejdning til genanvendelse og bortskaffelse. Det er således op til den enkelte distributør om man vil deltage i indsamlingen af det elektriske og elektroniske affald.

Betaling for indsamling og oparbejdning af affaldet fra husholdningerne sker via det kommunale renovationsgebyr, medens virksomhederne enten betaler via gebyr eller særskilt ved aflevering til det kommunale indsamlingssystem.

Kommunerne eller affaldsproducenten er ansvarlig for at oparbejdningen foretages i henhold til de i bekendtgørelsen anførte retningslinier, også selv om oparbejdningen sker i en anden stat.

Vedtagelse af direktivforslaget i sin nuværende udformning vil medføre, at den danske bekendtgørelse skal ændres på i hvert fald følgende områder:

- Der skal indføres regler om producenternes ansvar for indsamling behandling og nyttiggørelse af elektrisk og elektronisk affald.
- Der skal indføres regler om producenternes ansvar for finansiering af affaldshåndteringen.
- Distributører skal forpligtes til ved salg af nyt udstyr at tage lignende affald retur.
- Det skal sikres at elektrisk og elektronisk affald fra bl.a. vaske-/opvaskemaskiner, komfurer, små husholdningsapparater, legetøj og lysarmaturer indsamles og oparbejdes.
- Der skal fastsættes regler om udtagning af tonerkassetter og asbestaffald.
- Der skal indføres mærkningsregler der forebygger at mindre elektroniske produkter havner i affaldssækken.
- Producenterne skal pålægges informationsforpligtigelse overfor forbrugerne, samt mhp. at informere oparbejdningsselskaberne om de materialer der findes i produkterne.

Endvidere skal der fastsættes regler, der sikrer at nyttiggørelsesmålene kan nås.

De grundlæggende elementer i de foreslåede producentansvarsordninger vurderes som hjemlet inden for rammerne af miljøbeskyttelseslovens prg. 9a om indførelse af tilbagetagningsordninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Omkostninger for producenterne

Ved indførelse af producentansvar skal producenterne forestå finansiering af såvel indsamlings- som oparbejdningssomkostninger. Kommissionen har vurderet at hvis de samlede producent omkostninger, der knytter sig til gennemførelse af direktivets bestemmelser overvæltet på produktpriserne vil det føre til en gennemsnitlig prisstigning på 1% for de fleste elektriske og elektroniske produkter og muligvis 2-3% for visse produktkategorier, som f.eks. køleskabe, TV apparater og monitører.

Det historiske affald udgør i Danmark ved en gennemsnitlig levetid på 10 år en mængde på ca. 1.000.000 tons, svarende til håndteringsomkostninger over en ti årig periode på ca. 300 millioner kr. årligt, hvis håndteringsomkostningerne som et groft gennemsnit fastsættes til 3 kr. pr. kg. Producenterne, vil i henhold til direktivforslaget, skulle dele del de økonomiske omkostninger ved bortskaffelse af det historiske affald, selv om de ikke har markedsført produkter i denne periode.

Omkostninger for kommunerne og amter:

Etablering af en producentbaseret indsamlings- og oparbejdningsskema vil medføre forøgede tilsynsopgaver for kommunerne. De heraf følgende forøgede administrationsomkostninger vurderes at være marginale, da kommunerne også i dag skal føre tilsyn med oparbejderne, bl.a. for at kontrollere om de indgåede kontrakter efterleves

Spørgsmålet om de økonomiske konsekvenser for amter og kommuner i forbindelse med miljømæssig forsvarlig indsamling og oparbejdning af elektrisk og elektronisk affald, blev forhandlet på plads i forbindelse med udarbejdelsen af den danske bekendtgørelse. Såfremt finansieringen af selve behandlings- og nyttiggørelsesopgaven pålægges producenterne vil de kommunale udgifter hertil bortfalde.

Omkostninger for staten: Gennemførelsen af forslaget forventes ikke at medføre nævneværdige særskilte statslige meromkostninger.

Beskyttelsesniveau:

I forhold til den eksisterende danske regulering af affald fra elektriske og elektroniske produkter indføres der med forslaget skærpede bestemmelser for så vidt som der opstilles krav om særskilt behandling af asbest og tonerkassetter fra elektriske produkter ligesom forslaget fordrer indsamling og håndtering af affald fra hårde hvidevarer, små husholdningsapparater, legetøj og lysarmaturer. Hertil kommer forslagets krav om oplysninger fra producenterne til brug for affaldsbehandlingen, samt kravet om forbrugermærkning om hvorledes mindre husholdningsapparater skal bortskaffes.

De i forslaget fastsatte minimumskrav til nyttiggørelse, genbrug og genvinding i forhold til de enkelte indsamlede produktkategorier er udtryk for en skærpelse af det danske beskyttelsesniveau, da der i Danmark kun er lovgivet herom for enkelte affaldsfraktioner som f.eks. for displays og metaller i printkort.

På en række områder lever forslaget ikke op til beskyttelsesniveauet i den eksisterende danske regulering: F.eks. bør det fremhæves, at kravene til komponenters specialbehandling er mindre specifikke end i den danske bekendtgørelse, samt at direktivforslaget ikke omfatter en række udstyrstyper som er omfattet af den danske regulering. Disse forhold påvirker ikke det danske beskyttelsesniveau, da der er tale om et minimumsdirektiv.

Samlet set må en gennemførelse af direktivet under opretholdelse af de ovenfor nævnte skærpede danske bestemmelser således vurderes at hæve det danske beskyttelsesniveau.

Forslaget vurderes endvidere at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU, da kun halvdelen af medlemstaterne har eller er ved at indføre regler på området/NREF/FN101/i/. Affald af elektriske og elektroniske produkter bliver i de øvrige medlemstater oftest deponeret, ført til forbrænding eller genanvendt uden nødvendig forbehandling.

5. Høring

Forslaget er udsendt i høring den 27. juli 2000 til 51 interessenter.

Der er indkommet bemærkninger fra 19 interessenter, herunder fra kommunale og statslige institutioner, Dansk Industri, Genvindingsindustrien, en del elektronikbrancher, Forbrugerrådet, Danmarks Naturfredningsforening og distributørerne.

En række af de industrielle organisationer ønsker direktivforslaget vedtaget med hjemmel i artikel 95, medens de kommunale organisationer lægger vægt på, at direktivet får hjemmel i artikel 175.

På indsamlingsområdet lægger de kommunale organisationer og elektronikbrancherne vægt på, at de nuværende danske regler for indsamling af affald fra elektriske og elektroniske produkter kan opretholdes, medens der på distributørsiden er delte meninger. Brancheorganisationen ForbrugerElektronik (BFE) anbefaler at der arbejdes for en brancheorganiseret indsamlingsordning, medens Dansk Handel & Service og Radiobranchen ønsker den danske ordning opretholdt.

På det finansielle område er der forholdsvis få kommentarer, men generelt finder interessenterne det vanskeligt at få øje på det miljømæssige aspekt i den foreslåede finansieringsmodel. De kommunale institutioner og IT-branchen finder, at den eksisterende danske ordning er at foretrække frem for den i forslaget indeholdte producentansvarsmodel. Dansk Industri har, uden i øvrigt at kommentere finansieringsmodellen, markante indvendinger mod den foreslåede finansiering af historisk affald, som man finder er producenterne uvedkommende.

De i direktivforslagets artikel 11 anførte oplysningskrav finder specielt forhandlerne er alt for omfattende.

Ved behandlingen af forslaget i miljøspecialudvalget den 20. september 2000 fremkom der bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening, Dakofa, Renosam, og Kommunernes Landsforening. DN bemærkede, at den danske holdning i forhold til finansieringssiden af producentansvaret forekom uklar. Renosam spurgte til om den danske holdning indebar, at den danske-kommunalt baserede-model skal kunne opretholdes, ligesom man betonedede at en EU regulering af området burde fokusere på de miljømæssige fremfor de finansieringsmæssige kriterier for en sådan regulering. I tilknytning hertil erklærede KL sig som tilhængere af en regulering på EU-plan, men fandt at Danmark burde modsætte sig en omlægning efter producentansvarskriterier, hvis en sådan omlægning ikke indebærer en miljømæssig gevinst.

Ved behandlingen af forslaget på mødet i miljøspecialudvalget, den 29. november 2000 tilkendegav såvel Dansk Industri som Advokatrådet betænkeligheder ved, om forslagets bestemmelser om producenterne finansiering af affaldshåndtering af produkter markedsført forud for direktivets i krafttræden, ville indebære lovgivning med tilbagevirkende kraft.

På miljøspecialudvalget den 14. februar 2001 tilkendegav Danske Elværkers Forening behov for en nærmere afklaring af direktivets dækningsområde ligesom man anså det for vigtigt at få afklaret forholdet mellem de to direktivforslag og den danske blybekendtgørelse. Dansk Industri har udover de tidligere afgivne bemærkninger tilkendegivet, at man finder den danske holdning vedr. LCD displays useriøs, ligesom man ikke finder at elektrolytkondensatorer udgør en særskilt fare.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr.

KOM (2000) 347 endelig udgave, 2000/0159 (COD).

Resumé

Det overordnede mål med forslaget er, at forebygge, mindske og så vidt muligt eliminere forurening afstedkommet af elektronisk og elektrisk udstyr. Forslaget skal derfor ses i tæt sammenhæng med forslaget om affald af elektrisk og elektronisk udstyr, som har hjemmel i artikel 175 EF. Nærværende forslag har hjemmel i artikel 95 EF omhandlende foranstaltninger for det indre marked, hvilket Kommissionen begrundes med, at forslaget skal harmonisere eller afvikle afvigelser i medlemslandenes konkurrencevilkår.

Ifølge forslaget skal anvendelsen af bly, kviksølv, cadmium, hexavalent chrom og de bromerede flammehæmmere PBB (polybromerede biphenyler) og PBDE (polybromerede diphenylethere) være substitueret i elektrisk og elektronisk udstyr den 1. januar 2008. Forslaget angiver dog enkelte undtagelser fra kravet for så vidt angår nogle elektroniske og elektriske produkter og komponenter. Herudover er kravet til substitution ikke gældende for elektrisk og elektronisk udstyr inden for medicinsk udstyr, overvågnings- og reguleringsinstrumenter og salgsmatemater.

Af direktivet fremgår, at Kommissionen i lyset af den tekniske udvikling ved anvendelse af komitéproceduren bl.a. kan opstille koncentrationsgrænser for stofferne, undtage specifikke materialer og komponenter, såfremt det ikke betyder en miljøforringelse.

1. Status

Kommissionen sendte den 28. juli 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Som et element i det samlede forslag KOM (2000) 347 har Kommissionen samme dato fremsendt forslag til direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr, Dok. 2000/0158 (COD), til Rådet.

Nærværende forslag har hjemmel i traktatens indre markeds bestemmelser (artikel 95 TEF) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Grundnotat om forslaget er sendt til Folketingets Europaudvalg den 29. september og den 8. december 2000, som en del af de samlede notater, der blev forelagt forud for Rådsmøderne (Miljø) den hhv. 10. oktober og 18.-19. december 2000.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 8. marts 2001 med henblik på at gøre status over det hidtidige forhandlingsforløb. Rådet afventer resultatet af Europa Parlamentets 1. læsning, der pt. forventes at foreligge i april 2001.

2. Formål og indhold

Det overordnede mål med forslaget er, at forebygge, mindske og så vidt muligt eliminere forurening afstedkommet af elektronisk og elektrisk udstyr. Forslaget skal endvidere harmonisere eller afvikle afvigelser i medlemslandenes konkurrencevilkår.

Kommissionen anfører, at forslaget er i tråd med meddelelsen om revisionen af Fællesskabets affaldsstrategi fra 1996, idet forslaget indeholder bestemmelser om reduktion af indholdet af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk affald. I den henseende ligger forslaget på linje med principperne i den gældende EU-affaldsregulering, som allerede indeholder restriktioner for markedsføring af farlige stoffer. Eksempler herpå er direktivet om emballage og emballageaffald og direktivet om batterier og blyakkumulatorer, der indeholder farlige stoffer.

Ifølge forslaget skal anvendelsen af bly, kviksølv, cadmium, hexavalent chrom og de bromerede flammehæmmere PBB (polybromerede biphenyl) og PBDE (polybromerede diphenylethere) være substitueret i elektrisk og elektronisk udstyr den 1. januar 2008.

Kravet til substitution gør sig ikke gældende for elektrisk og elektronisk udstyr inden for medicinsk udstyr, overvågnings- og reguleringsinstrumenter og salgsautomater.

Endvidere indeholder direktivet et bilag, hvori der er angivet en række elektroniske og elektriske produkter og komponenter, som er undtaget fra substitutionskravet.

Af direktivet fremgår, at Kommissionen i lyset af den tekniske udvikling ved anvendelse af komitéproceduren kan:

- Opstille koncentrationsgrænser for indholdet af de pågældende stoffer i specifikke materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr.
- Undtage materialer og komponenter fra kravet om substitution for elektrisk og elektronisk udstyr, såfremt det ikke er videnskabeligt muligt eller miljø- og sundhedsforsvarligt at substituere med andre stoffer.
- Ophæve specifikke tekniske undtagelse i direktivets bilag, såfremt det ikke betyder en miljøferringelse.

Kommissionen skal senest den 31. december 2003 revidere direktivet herunder bilaget, hvori undtagelser er anført.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at miljøbeskyttelsesforanstaltninger og foranstaltninger med konsekvenser for det indre marked henhører både under Fællesskabets og medlemmernes kompetence. Foranstaltninger vedrørende elektrisk og elektronisk affald er et klart eksempel på denne kompetencedeling. Forslaget anses for, at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

I relation til proportionalitetsprincippet anfører Kommissionen, at den mest effektive udvej til at mindske mængden af disse farlige stoffer i affaldsstrømmen er at substituere dem. I de tilfælde, hvor substitution ikke er mulig, fordi der ikke findes passende alternativer, bør der gives mulighed for undtagelser fra dette krav.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Direktivet skal implementeres i dansk lovgivning ved udstedelse af bekendtgørelser. Da der allerede eksisterer danske regler, der generelt begrænser anvendelsen af enkelte tungmetaller, vil det være nødvendigt at tilpasse disse regler for så vidt angår deres anvendelsesregulering af elektronisk og elektrisk udstyr. Det drejer sig konkret om de danske regler for kviksølv og cadmium, samt de nye danske regler om bly. Herudover vil der skulle udstedes særskilte regler, der regulerer anvendelsen af hexavalent chrom i elektrisk og elektronisk udstyr.

Direktivforslaget indebærer en harmonisering, hvor den danske anvendelsesregulering af cadmium, kviksølv og den nye regulering af bly for så vidt angår elektrisk og elektronisk udstyr bortfalder ved gennemførelsen af nærværende direktiv den 30. juni 2004.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Direktivforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner.

Som følge af, at de regulerede stoffer skal være substituerede den 1. januar 2008, vurderes producenterne at have tilstrækkelig tid til at omstille deres produktionsprocesser og produktionsapparat. I følge Kommissionen har en række fabrikanter allerede udfaset de pågældende tungmetaller og halogenerede flammehæmmere i diverse produkter, hvilket tages som tegn på, at omkostningerne til substitution er ret begrænsede. Det eneste område, hvor industrien overfor Kommissionen har anført større omkostninger er for substitution af bly i loddemetal. Ved anvendelse af tinbaseret loddemetal vurderer Kommissionen, at prisstigningen for de fleste produkter vil være meget beskedne. Eksempelvis vil merprisen for et TV-apparat være i størrelsesordenen 0,03 {{SPA}} 0,17 euro. Derfor mener Kommissionen, at problematikken omkring bly i loddemetal mere skyldes et behov for finjustering af alternativ teknologi r egentlige mer omkostninger.. Endelig giver direktivforslaget mulighed for at lempe eller undtage for substitutionskravet for de pågældende stoffer, såfremt det ikke er teknisk, videnskabeligt eller miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt at anvende andre substitutter.

Beskyttelsesniveau: Ifølge direktivforslagets ordlyd, skal medlemslandene efterkomme direktivet 18 måneder efter vedtagelsen, hvilket direktivforslaget anslår til at være den 30. juni 2004.

I det direktivet medfører, at de danske regler for kviksølv, cadmium og bly for så vidt angår elektrisk og elektronisk udstyr bortfalder ved implementeringen af direktivet, vil der for denne type produkter blive tale om en forringelse af beskyttelsesniveauet i perioden fra implementeringen i 2004 og frem til substitutionsterminen i 2008.

Fra 2004 og frem vil der være tale om en forringelse af beskyttelsesniveauet, der primært angår anvendelsen af kviksølv, cadmium og bly i medicinsk udstyr, måle- og reguleringsinstrumenter og salgsautomater.

Denne forringelse af beskyttelsesniveauet modsvares af, at forslaget fra 1. januar 2008 indebærer en skærpelse af de nuværende danske regler for kviksølv, idet anvendelsen af kviksølv bl.a. forbydes i filmafbydere- og relæer, kompaktlysstofrør og blinkanordninger. Endvidere vil anvendelsen af bly blive begrænset i forhold til den danske regulering af bly, idet direktivforslaget forbyder anvendelsen af bly i varmestabilisatorer i gummi, e lkabler, udladningslamper, glas i optik, glasur på tændrør elektroniske produkter (undtagen elektronisk keramik). Regulering af anvendelsen af cadmium vil ligeledes blive skærpet i forhold til de nuværende danske regler idet anvendelsen af cadmium generelt forbydes i elektronisk og elektrisk udstyr. Endelig indebærer forslaget, at der med virkning fra 1. januar 2008 indføres danske regler, der forbyder anvendelsen af hexavalent chrom i elektriske og elektroniske p rodukter.

Samlet set vurderes forslaget således fra 1. januar 2008 at indebære en forbedring af beskyttelsesniveauet.

5. Høring

Forslaget er udsendt i høring den 27. juli 2000 til 51 interessenter med svarfrist senest 1. september 2000.

Ved udløbet af høringsfristen var der modtaget 4 hørings svar fra Det Danske Handelskammer, Forbrugerrådet, ITEK (IT, Tele, elektronik og kommunikation - En del af Dansk Industri) og IT-branche foreningen.

Forbrugerrådet anfører blandt andet, at listen over bromerede flammehæmmere ikke er udtømmende, og ønsker bl.a. den bromerede flammehæmmer TBBP A skal reguleres. Herudover anfægter de substitutionsterminen, og ønsker at Kommissionen løbende skal revidere direktivet i forbindelse med nye videnskabelige data.

ITEK anfører blandt andet, at der bør foreligge risikovurderinger af de pågældende stoffer i direktivet før en regulering af stofferne træder i kraft. Samtidig mener ITEK, at såfremt det vurderes nødvendigt at forbyde de pågældende stoffer, burde et generelt forbud af stofferne træde i kraft. ITEK mener ligeledes, at de miljømæssige konsekvenser ved anvendelsen af substitutterne bør undersøges til bunds. Endelig anfører ITEK, at der ikke foreligger opgørelser / beregninger over de økonomiske konsekvenser ved

gennemførelsen af nærværende direktiv og direktivforslaget om elektronikaffald, men ITEK vurderer at omkostningerne vil være meget betydelige.

IT-brancheforeningen ønsker, at produkter inden for IT- og teleudstyr samt forbrugerudstyr jf. bilagsmaterialet til direktivet, bør friholdes for reguleringen. Endvidere bør anvendelsen af loddetin friholdes for regulering.

Ved behandlingen af forslaget i miljøspecialudvalget den 20. september 2000 fremkom der bemærkninger fra Dakofa og Økologisk Råd. Begge organisationer fandt at Danmark burde arbejde for, at ikke kun PBE og PBDE men alle bromerede flammehæmmere burde omfattes af direktivets substitutionskrav.

Ved behandlingen på specialudvalgsmødet den 29. november 2000, tilkendegav Økologisk Råd, at der tillige bør ske udfasning af organisk tin, at alle bromerede flammehæmmere bør omfattes af forslaget, ligesom man støttede at direktivets ikrafttræden fremrykkes fra 2008 til 2004. Dansk Industri spurgte til grundlaget for vurderingen af forslagens økonomiske konsekvenser for industrien, herunder det danske ønske om at fremrykke substitutionsterminen.

I forbindelse med specialudvalgsmødet den 14. februar 2001 har Dansk Industri tilkendegivet, at man finder det helt afgørende, at direktivet får hjemmel i traktatens art. 95. DI finder endvidere ikke, at det for mindre danske virksomheder kan konkluderes, at udgifterne til substitution er begrænsede.

Ad punkt 9d - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om vedtagelse af listen over prioriterede stoffer inden for vandpolitik

KOM (2000) 47 endelig

KOM (2001) 17 endelig.

Resu mé

Forslaget har til formål at vedtage en liste over prioriterede stoffer i vandrammedirektivet i henhold til art. 16, som fastlægger en EF-strategi for harmonisering af kvalitetskrav og emissionskontrol for stoffer, der udgør en væsentlig risiko for vandmiljøet. Senest to år efter vedtagelsen af listen over prioriterede stoffer skal Kommissionen stille forslag om emissionskontrolforanstaltninger og kvalitetskrav og vil erstatte den emissionskontrol politik, der blev indført ved Rådets direktiv 76/464/EØF om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø og de direktiver, der er vedtaget indenfor rammerne heraf.

Listen over prioriterede stoffer vil udgøre grundlaget for EU's indsats og udvikling af emissionskontrol og harmoniserede kvalitetsnormer i arbejdet for beskyttelse af Fællesskabets vandmiljø.

Med den fremgangsmåde, der foreslås, grupperes 32 prioriterede stoffer efter, i hvor høj grad de giver anledning til bekymring under særlig hensyntagen til deres grad af farlighed. 11 stoffer identificeres som "prioriterede farlige stoffer". 11 prioriterede stoffer skal øremærkes til fornyet overvejelse og 10 stoffer eller grupper af stoffer identificeres som prioriterede stoffer.

For de prioriterede farlige stoffer forelægger Kommissionen forslag til kontrol med henblik på progressiv reduktion af udledninger, emissioner og tab af de pågældende stoffer indefor en tidshorisont der ikke må overstige tyve år efter. De foreslåede prioriterede stoffer skal gøres til genstand for emissionskontrol og kvalitetskontrol. Stoffer, der øremærkes til fornyet overvejelse, foreslås øremærkes til en tidlig revision med henblik på enten at skulle progressivt udfases eller med henblik på at blive underlagt emissionskontrol og kvalitetskontrol.

Forslaget medfører ikke yderligere lovgivningsmæssige, administrative, økonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for medlemsstaterne end der vil være forbundet med gennemførelsen af vandrammedirektivet.

Forslaget har været drøftet i Specialudvalget for miljø den 29. maj 2000, den 20. september 2000 og den februar 2001.

1. Status

Kommissionen sendte den 9. februar 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175 stk 1 i TEF, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget er en udfyldning af Europa Parlamentet's (EP's) og Rådets direktiv om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (2000/60/EF) (vandrammedirektivet).

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. juni 2000 som del af samlenotat vedrørende rådsmøde (miljø) den 22. juni 2000.

Folketingets Europaudvalg har fået sagen forelagt den 16. juni 2000 til orientering forud for rådsmøde (miljø) den 22. juni 2000.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget

På baggrund af vedtagelsen af vandrammedirektivet fremsendte Kommissionen et revideret forslag den 9. februar 2001. Rådet har sat punktet på dagsordenen med henblik på statusrapport.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen for rådsmøde (miljø) mhp. statusrapport.

2. Formål og indhold

Forslaget har til formål at vedtage en liste over prioriterede stoffer i vandrammedirektivet i henhold til art. 16, som fastlægger en EF-strategi for harmonisering af kvalitetskrav og emissionskontrol for stoffer, der udgør en væsentlig risiko for vandmiljøet. Senest to år efter vedtagelsen af listen over prioriterede stoffer skal Kommissionen stille forslag om emissionskontrolforanstaltninger og kvalitetskrav og vil erstatte den emissionskontrolpolitik, der blev indført ved Rådets direktiv 76/464/EØF om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø og de direktiver, der er vedtaget indenfor rammerne heraf.

Hermed tilvejebringes der for første gang en forskriftsramme og et klart metodegrundlag for prioritering af stoffer i relation til vandmiljøet. Vandrammedirektivet indfører en videnskabeligt baseret procedure til identificering af prioriterede stoffer på grundlag af den fare, de udgør for vandøkosystemet. Proceduren giver en praktisk mulighed for at anvende en forenklet risikobaseret vurderingsprocedure, der er baseret på videnskabelige principper, hvor der navnlig tages hensyn til:

- dokumentation for det pågældende stofs direkte farlighed, herunder navnlig dets akvatiske økotoxicitet og humane toksicitet via akvatiske eksponeringsveje,
- dokumentation fra overvågning af udbredt miljøforurening og
- andre påviste faktorer, der kan tyde på mulighed for udbredt miljøforurening, såsom den producerede eller anvendte mængde af det pågældende stof og brugsmønstre;

listen over prioriterede stoffer vil udgøre grundlaget for EU's indsats og udvikling af emissionskontrol og harmoniserede kvalitetsnormer i arbejdet for beskyttelse af Fællesskabets vandmiljø.

Kommissionen har på det grundlag udviklet en generelt accepteret procedure til at fastlægge en prioritering på et kombineret grundlag af overvågning og modelberegning (COMMPS proceduren - **combined monitoring-based and modelling-based priority setting**) i samarbejde med eksperter fra berørte parter, som involverer EU kommissionens videnskabelige Komité for Toksicitet, Økotoksicitet og Miljø, medlemsstater, EFTA-lande, De t Europæiske Miljøagentur, europæiske erhvervs sammenslutninger og europæiske miljøorganisationer.

På dette grundlag blev der udarbejdet et forslag med 32 stoffer eller grupper af stoffer. De foreslåede prioriterede stoffer skal gøres til genstand for emissionskontrol og kvalitetskrav i hele EU

Vandrammedirektivet har endvidere indføjet et element, i forbindelse med forligsproceduren, for at opnå et endnu højere beskyttelsesniveau i forbindelse med stoffer, der giver anledning til ekstraordinær bekymring for ferskvands-, kyst- og havmiljøet. Disse stoffer identificeres som de prioriterede farlige stoffer i forslaget fra Kommissionen. Herunder skal der tages hensyn til de stoffer, som giver anledning til bekymring, der er foretaget i den relevante fællesskabslovgivning vedrørende farlige stoffer eller relevante internationale aftaler.

Den differentierede beskyttelse og de differentierede mål gennemføres ved forskellige grader af emissionskontrol for prioriterede stoffer og prioriterede farlige stoffer.

Kommissionens reviderede forslag

Kommissionens reviderede forslag tager højde for vandrammedirektivets art. 16, hvorefter det fremgår at Kommissionen skal identificere de "prioriterede farlige stoffer", som en undergruppe under de prioriterede stoffer. Endvidere indføres en revisionsbestemmelse for visse prioriterede stoffer

Forslaget til liste over prioriterede stoffer er ikke ændret i det reviderede forslag Forslaget omfatter de stoffer, der giver anledning til den største bekymring for europæiske overflade- og kystvande, og som bør underkastes regulering uanset den præcise formulering af mål og foranstaltninger. For de prioriterede farlige stoffers vedkommende skal forslagene til emissionskontrolforanstaltninger sigte mod at standse eller udfase emissioner, udledninger og tab efter højst 20 år.

Som baggrund for at sondre mellem prioriterede og prioriterede farlige stoffer udarbejdede Kommissionen et arbejdsdokument med de relevante forhold vedrørende en identifikationsprocedure. Det første udkast til arbejdsdokument (ENV/140400/01 rev af 12. September 2000) blev drøftet i en ad hoc-gruppe af eksperter fra medlemsstaterne, industrien, miljøorganisationer og andre interessenter under høringsmøder den 25. - 26. september 2000. Der blev taget hensyn til kommentarerne under revisionen af arbejdsdokumentet, og de leverede oplysninger og data blev taget i betragtning i forbindelse med ajourføringen af faktabladene, hvor det var relevant. Arbejdsdokumentet "Modified proposal for a procedure for the Identification of priority hazardous substances in accordance to Article 16 (3) of the Water Framework Directive" og de reviderede faktablade (ENV/191000/01 af 19. oktober 2000) gav et tilstrækkelig solidt beslutningsgrundlag.

Med den fremgangsmåde, der foreslås i arbejdsdokumentet, grupperes de 32 prioriterede stoffer efter, i hvor høj grad de giver anledning til bekymring under særlig hensyntagen til deres grad af farlighed. Fremgangsmåden bygger på den bedste foreliggende viden. Hovedvægten blev lagt på eksisterende "risikovurderinger", især udført under OSPAR's strategi for farlige stoffer, bestemmelserne om klassificering og etikettering af farlige stoffer i Rådets direktiv 67/548/EØF og i protokollen om persistente organiske miljøgifte i UN-ECE's konvention om grænseoverskridende luftforurening over store afstande. Desuden blev der taget hensyn til færdiggjorte risikovurderinger foretaget under Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Rådets direktiv 91/414/EØF og til de informationer om bekæmpelse af forurening, der skyldes udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø, som foreligger i henhold til Rådets direktiv 76/464/EØF og dets fem datterdirektiver. På grundlag af disse oplysninger blev stofferne grupperet efter, hvor megen bekymring de gav anledning til.

Før den endelige klassificering af et prioriteret stof blev der desuden taget hensyn til "andre forhold" som skulle be- eller afkræfte stoffets status. "Andre forhold" omfatter anden relevant EF-lovgivning eller relevante internationale aftaler, stoffets fremstilling og anvendelse, samfundsøkonomiske virkninger af at standse eller udfase stoffet samt stoffets formodede evne til at fremkalde hormonforstyrrelser. Den anvendte fremgangsmåde er nærmere beskrevet og de relevante informationer og data anført i arbejdsdokument ENV/191000/01 endelig: "Identification of priority hazardous substances: Modified procedure in accordance with Article 16 (3) of the Water Framework Directive",

Hovedkonklusionen på høringen blev, at der for visse prioriterede stoffers vedkommende ikke forelå viden nok til, at man kunne afgøre endeligt, om de skulle identificeres som "prioriterede farlige stoffer". Det forslås derfor, at øremærke disse stoffer til en tidlig revision. Under revisionen skal der foretages en gennemgang af yderligere teknisk og videnskabeligt materiale, der måtte fremkomme i årene efter vedtagelsen af den foreslåede liste over prioriterede stoffer. Ved revisionen af listen over prioriterede stoffer senest fire år efter det vandpolitiske rammedirektivs ikrafttræden afgøres det endeligt, om disse stoffer skal forblive "prioriterede stoffer" eller identificeres som "prioriterede farlige stoffer". Identificeringen af "prioriterede farlige stoffer" bygger på stoffernes iboende farlige egenskaber, dvs. om de er toksiske, persistente og bioakkumulerbare og/eller "giver anledning til en tilsvarende bekymring".

Efter ovennævnte fremgangsmåde identificeres følgende 11 stoffer som "prioriterede farlige stoffer":

- bromdiphenylether (kun pentabromdiphenylether)
- cadmium
- chloralkaner, C10-13
- hexachlorbenzen
- hexachlorbutadien
- hexachlorcyclohexan
- kviksølv
- nonylphenoler
- polyaromatiske kulbrinter (PAH)
- pentachlorbenzen
- tributyltinforbindelser

Følgende 11 prioriterede stoffer skal øremærkes til fornyet overvejelse:

- anthracen
- atrazin
- chlorpyrifos
- di(ethylhexyl)phthalat (DEHP)
- endosulfan
- bly
- naphthalen
- octylphenoler
- pentachlorphenol
- trichlorbenzener
- trifluralin.

Følgende 10 stoffer eller grupper af stoffer identificeres som prioriterede stoffer:

- alachlor
- benzen
- chlorfenvinphos
- dichlormethan
- 1,2-dichlormethan
- diuron

- isoproturon
- nikkel
- simazine
- trichlormethan.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget fastlægger vandrammedirektivets liste over prioriterede stoffer, hvorfor der ikke i beslutningen tages stilling til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige, økonomiske og administrative samt beskyttelsesmæssige konsekvenser:

Listen over prioriterede stoffer medfører i sig selv ikke yderligere forpligtelser for medlemsstaterne ud over dem, der allerede pålægges ved Rådets direktiv 76/464/EØF og ved forslaget til rammedirektiv for vandpolitikken. Forslaget medfører derfor ikke yderligere lovgivningsmæssige, administrative, økonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for medlemsstaterne end der vil være forbundet med gennemførelsen af Vandrammedirektivet.

5. Høring

Forslaget har været drøftet i Specialudvalget for miljø den 29. maj 2000 og 20. september 2000. Greenpeace fandt at man bør arbejde for at alle stoffer skulle med. Greenpeace efterlyste endvidere en model for at vurdere effekterne på grundvandet, og ønskede at man fra dansk side arbejdede for at den danske strategi for grundvandsovervågning indgik som grundlag for prioriteringen af stoffer. Dakofa og Danmarks Naturfredningsforening fandt, at alkylbensulfonat (LAS) burde være på listen, og Det Økologiske Råd fandt, at arsen og chrom ligeledes burde indgå på listen. Desuden ønskede Det Økologiske Råd at se flere phthalater på listen, samt at TBT blev bredt ud til organotinforbindelser.

På Specialudvalgsmødet den 14. februar ønskede Vandværksforeningen en begrundelse for, hvorfor der i forslaget ikke forekommer kriterier til udvælgelse af stoffer, som udgør et problem i relation til grundvandet, når grundvandet er omfattet af direktivet. Det Økologiske Råd og Greenpeace ønskede afklaret, om Danmark støtter prioriteringen af de 32 udvalgte stoffer eller om man ønsker flere stoffer på listen. Desuden ønskede Det Økologiske Råd en afklaring af opdelingen af stofferne i "prioriterede farlige stoffer" og i "prioriterede stoffer".

Ad punkt 9e - Forslag til Europaparlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/25/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fritidsfartøjer

KOM (2000) 639 endelig

-

Resume

Forslagets formål er at beskytte befolkningens sundhed og velfærd samt miljøet ved at nedbringe emissionerne til luften og støjmissionen fra benzin- og dieselmotorer i fritidsfartøjer og personlige fartøjer (vandscootere). Forslaget har endvidere til formål at fremme harmoniseringen af fællesskabslovgivningen til regulering af fritidsfartøjers støjmission og emissioner til luften og undgå en opdeling af markedet og potentielle handelshindringer.

Forslaget indeholder grænseværdier for emissionen til luften for stoffer: CO, VOC, NO_x og partikler. Der fastsættes også grænseværdier for støjmissionen fra fritidsfartøjerne. For emissionerne til luften retter grænseværdierne sig mod motorerne. Motorfabrikanterne skal dokumentere overensstemmelse med disse grænseværdier. For støjmissioner fra indenbords- eller hækmotorer er bådfabrikanten ansvarlig for overholdelse af grænserne, mens det for påhængsmotorer og vandscootere er motorfabrikanten, der er ansvarlig.

Direktiv 94/25/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fritidsfartøjer er implementeret i dansk ret ved teknisk forskrift nr. 11 af 15. december 1995. Denne forskrift vil skulle revideres i forhold til det ny direktiv. Herudover vil det evt. være nødvendigt at ændre bekendtgørelse nr. 226 af 3. april 1995 om regulering af sejlads med vandscootere.

Forslaget vil medføre visse omkostninger for fabrikanterne i forbindelse med produktionsændringer og afprøvningerne for luftforurening og støj.

Forslaget forventes ikke at få nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner.

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

Forslaget har været udsendt i høring den 15. januar 2001 til 27 interessenter.

1. Status

Kommissionen sendte den 13. oktober 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 95 i TEF (tidligere artikel 100 A EF) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) d. 8. marts 2001 med henblik på forhandlingsstatus.

Grundnotat om sagen har endnu ikke været oversendt til Folketinget. Ligesom sagen endnu ikke har været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

1. Formål og indhold

Forslagets formål er at beskytte befolkningens sundhed og velfærd samt miljøet ved at nedbringe emissionerne til luften og støjmissionen fra benzin- og dieselmotorer i fritidsfartøjer og personlige fartøjer(vandscootere). Forslaget har endvidere til formål at fremme harmoniseringen af fællesskabslovgivningen til regulering af fritidsfartøjers emissioner til luften - og støjmission og undgå en opdeling af mar kedet og potentielle handelshindringer.

Forslaget indeholder grænseværdier for emissionen til luften for stoffer: CO, VOC, NO_x og partikler afhængigt af motorstørrelsen for to- og firetaktsmotorer og dieselmotorer. Der fastsættes også grænseværdier for støjmissionen fra fritidsfartøjerne afhængig af motorstørrelsen. Forslaget indeholder også anvisninger for måling af både luft- og støjmissionerne. For emissionerne til luften retter grænseværdierne sig entydigt mod motorerne og opstiller således krav, som motorfabrikanterne skal dokumentere overensstemmelse med. For indenbords- eller hækmotorer er bådfabrikanten ansvarlig for overholdelse af støjgrænserne, mens det for påhængsmotorer og vandscootere er motorfabrikanten, der er ansvarlig.

Som alternativ til støjmålingen anses fritidsfartøjer med indenbords- eller hækmotor at opfylde støjkravet såfremt deres vigtigste konstruktionsparametre er identiske med eller stemmer overens med et certificeret referencefartøjs parametre.

- Forslaget er udarbejdet efter "den nye metode"(new approach) og fastsætter kun de væsentlige krav vedrørende de pågældende produkter.

Grænseværdierne for emissionen til luften af CO, VOC, NO_x og partikler er angivet som følger:

	Kulilte			Kulbrinter			Kvælstofoxider	Partikler
	CO=A + B/P ⁿ			VOC=A+ B/P ⁿ			NO _x	
	g/kWh			g/kWh			g/kWh	g/kWh
	A	B	N	A	B	n		
Totaktsmotorer	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Ikke relevant
Firtaktsmotorer	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Ikke relevant
Dieselmotorer	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Hvor A, B og n er konstanterne angivet i tabellen og P er mærkeeffekten i kW. 1 HK= 0.736 kW. Det fremgår af tabellen, at med den opstillede formel for CO og VOC er grænseværdierne for store motorer relativt mere restriktive end for små motorer.

Emissionerne skal måles i overensstemmelse med den harmoniserede standard (ISO 8178), men for motorer over 130 kW kan der til måling af emissionen anvendes enten driftcyklus E3 (IMO) eller E5 (motorer for fritidsfartøjer). Motorfabrikanterne er ansvarlige for at grænseværdierne for emissionerne til luften kan overholdes.

For begrænsning af støj fra fritidsbådene er der i direktivet angivet følgende grænseværdier:

Motoreffekt i kW	Maksimalt lydtryksniveau, L _{pASmax} , i dB
P _N <, = 10	67
10 < P _N <, = 40	72
P _N > 40	75

Støjmålingen foretages i henhold til ISO 14509. For fartøjer med påhængsmotorer og vandscootere er det motorfabrikanten, der er ansvarlig for at støjgrænsen kan overholdes, mens det for indenbordsmotorer og hækmotorer er bådfabrikanten, der er ansvarlig.

Ifølge forslaget skal medlemsstaterne implementere direktivets bestemmelser senest juni 2003 med virkning fra december 2003. Forslaget indeholder også en overgangsbestemmelse, således, at produkter, der ikke opfylder bestemmelserne i direktivet må markedsføres og tages i brug indtil december 2004 for diesel- og firetaktsmotorer og indtil december 2005 for totaktsmotorer.

I direktivforslaget er det i en ny artikel, 6a, foreslået, at Kommissionen, bistået af et forskriftsudvalg, skal have beføjelser til at ændre grænseværdierne for emissioner til luften og støjemissionen.

1. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at man kan sikre, at det indre marked fungerer korrekt og bidrager til at nedbringe luftforurenings- og støjmissionen, som påvirker miljøet og borgernes sundhed ved hjælp af et direktiv, som harmoniserer kravene til luftforurenings- og støjmission.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Direktiv 94/25/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fritidsfartøjer er implementeret i dansk ret ved teknisk forskrift nr. 11 af 15. december 1995. Denne forskrift vil skulle revideres i forhold til det ny direktiv.

Herudover vil det evt. være nødvendigt at ændre bekendtgørelse nr. 226 af 3. april 1995 om regulering af sejlads med vandscootere.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at få nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner.

Ifølge Kommissionens beregninger vil der være tale om omkostninger dels i forbindelse med produktionsændringer og dels i forbindelse med afprøvningerne for luftforurening og støj. Kommissionen har oplyst, at fabrikkerne i forbindelse med de skærpede krav forventer udgiftsstigninger på op til 30% af detailprisen. Industrien vurderer samtidig at de ikke vil kunne øge deres enhedspris med mere end 2-3% af frygt for at ødelægge markedet.

Forslaget forventes således at få begrænsede økonomiske konsekvenser for forbrugerne.

Der findes efter det oplyste kun en producent af motorer til fritidsfartøjer i Danmark, mens ca 30 fabrikker af fritidsbåde skønnes at blive berørt af direktivforslaget

Beskyttelsesniveau: Forslaget vil have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. Nedbringelsen af forureningen fra motorerne forventes at ligge på mellem 0.4 og 4.0 tons VOC + NOx pr. motor i motorens levetid, ca 10 år eller 350 timer.

5. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 15. januar 2001 til 27 interessenter. Høringen er endnu ikke tilendebragt.

Sagen har været forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor Økologiske Råd bemærkede, at det burde overvejes, om det ville være hensigtsmæssigt at fastsætte emissionsgrænser pr. kilometer, for på den måde at sidestille kravene til store og små fartøjer. Det var Rådets opfattelse, at det eksisterende forslag fastsatte grænseværdier, der var relativt skrappere for små b&arin g;de end for store. Miljøstyrelsen præciserede heroverfor, at det forholder sig omvendt for CO og VOC.

Ad punkt 9f - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 97/68/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i mobile ikke-vejgående maskiner

Resume

Forslagets hovedformål er, at udvide anvendelsesområdet for direktiv 97/68 om emissioner fra motorer, der anvendes i ikke-vejgående maskiner, så det også kommer til at omfatte benzinmotorer. Direktiv 97/68 omfatter alene dieselmotorer med en nettoeffekt på mellem 18 kW og 560 kW. Hovedparten af de benzindrevne motorer er små motorer, og forslaget er derfor begrænset til motorer op til 19 kW. Som eksempler på motorer omfattet af forslaget kan nævnes motorsave og plæneklippere. Anvendelsesområdet er i øvrigt udvidet med nogle kategorier, som er undtaget i direktiv 97/68 (generatorer og udskiftningsmotorer).

Det væsentligste miljømæssige problem for de benzindrevne motorer, som er omfattet af forslaget, er udslippet af kulbrinter (HC), som i 1990 blev skønnet at udgøre ca. 20% af det samlede udslip fra vejtrafik. Andelen er siden øget i takt med, at udslippet fra vejtrafikken er reduceret.

Med henblik på global harmonisering er grænseværdierne en kopi af de amerikanske, som vurderes at ligge på et højt miljømæssigt niveau. Motorerne inddeles i to kategorier (håndholdte og ikke-håndholdte) og de enkelte kategorier inddeles i klasser på baggrund af deres motorvolumen. Ikrafttrædelsestidspunktet for trin 1 foreslås til 18 måneder efter vedtagelsen af direktivet, mens trin 2 foreslås indført i perioden 2004-2010.

Med henblik på at undgå konkurrenceforvridning foreslår Kommissionen, at man som alternativ godkendelsesprocedure gør det muligt for de europæiske fabrikanter at anvende specielle amerikanske procedurer, som f.eks. udjævning, hensættelse og handel.

1. Status

Kommissionen sendte den 19. december 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 95 i TEF (tidligere artikel 100A) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B).

Grundnotat i sagen har ikke tidligere været oversendt til Folketinget.

Sagen har ikke været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen mhp. statusrapport.

2. Formål og indholdAnvendelsesområde

Kommissionen anfører, at forslagets formål er, at udvide anvendelsesområdet for direktiv 97/68 om emissioner fra motorer, der anvendes i ikke-vejgående maskiner, så det også kommer til at omfatte benzinmotorer. Direktiv 97/68, som alene omfatter dieselmotorer med en nettoeffekt på mellem 18 kW og 560 kW, blev udarbejdet i nært samarbejde med de amerikanske miljømyndigheder med henblik på at opnå global harmonisering af grænseværdierne. Det har været en målsætning for Kommissionen, at også det nye forslag i så stor udstrækning som muligt bliver koordineret med lovgivningen i USA. Situationen er imidlertid den, at man i USA allerede har indført regler for benzinmotorer. Dog kun for motorstørrelser under 19 kW. Kommissionens arbejde har derfor i første omgang bestået af en evaluering af de amerikanske regler. Kommissionen har vurderet, at de amerikanske regler ligger på et højt miljømæssigt niveau og afspejler brug af bedst tilgængelig teknologi. Man ser det derfor som en fordel - både for erhvervslivet og for miljøet - at den kommende EU-lovgivning lægges på linie med den tilsvarende amerikanske.

At den amerikanske lovgivning kun omfatter motorer op til 19 kW hænger sammen med, at hovedparten af de benzindrevne motorer - i modsætning til de dieseldrevne motorer - ligger i dette interval. Som eksempler på benzindrevne motorer omfattet af forslaget fremhæver Kommissionen plæneklippere, kædesave, buskryddere o.l. Kommissionen foreslår i øvrigt at direktivet også kommer til at omfatte motorer, der kører med konstant hastighed (både benzin- og dieseldrevne). Denne kategori, som er undtaget fra direktiv 97/68, omfatter bl.a. kompressorer, elaggregater, vandingspumper, flishuggere og fejmaskiner.

Miljømæssige vurderinger

Kommissionen anfører, at der kun findes få data om luftforureningen fra mobile ikke-vejpgående maskiner. Tidligere opgørelser for EU omfattende året 1990 viste følgende udslip (i 1000 tons):

	NO _x	HC	CO
Ikke-vejpgående maskiner - i alt	2000	1200	5000
Heraf benzin:			
2-taktsmotorer	2	815	1483
4-taktsmotorer	20	118	2910
Vejtrafik - i alt	6400	4000	31000

Som det ses giver benzindrevne ikke-vejpgående maskiner et forholdsvis stort udslip af kulbrinter (HC) og kulilte (CO). I 1990 udgjorde HC- emissionen således på EU-plan omkring 23% af udslippet fra vejtrafikken, mens CO-udslippet udgjorde ca. 14%. Siden 1990 er der indført skærpede emissionskrav til dieseldrevne ikke-vejpgående maskiner. Endvidere er kravene til emissioner fra vejtrafikken strammet, så emissionen fra en moderne personbil i dag er mindre end 10% af, hvad den var sidst i 1980'erne. Emissionen fra benzindrevne ikke-vejpgående benzinmotorer har derfor fået relativt større betydning end i 1990, og denne tendens vil fortsætte.

De reducerede emissioner fra vejtrafikken vil give sig udslag i store forbedringer af luftkvaliteten, men måske ikke altid tilstrækkeligt til at opfylde de fremtidige luftkvalitetsmålsætninger. Især forventes der fortsat problemer i forhold til forekomsten af troposfærisk ozon, som dannes ved reaktion mellem HC og NO_x. Også med overholdelse af de forventede nationale emissionslofter for NO_x og HC forventes problemer. Indsatse n over for de benzindrevne ikke-vejpgående motorer foreslås derfor især rettet mod udslippet af HC og NO_x. CO anses ikke mere for at udgøre noget væsentligt miljøproblem, og grænseværdier for CO medtages alene af historiske grunde.

Klassificering af motorer

Som i den amerikanske lovgivning opdeles motorerne i Kommissionens forslag i to hovedkategorier: håndbårne (SH) og ikke-håndbårne (SN) motorer. Der er givet en detaljeret definition af de to kategorier, bl.a. må den samlede vægt af en håndbåren motor ikke overstige 20 kg. De håndbårne motorer er typisk 2-taktsmotorer, mens de ikke-håndbårne typisk er 4-taktsmotorer. De to kategorier opdeles i størrelsesklas ser inddelt efter motorvolumen:

Kategori	Klasse	Slagvolumen (cm ³)
Håndbårne	SH1	<20
	SH2	20-50

	SH3	>50
Ikke-håndbårne	SN1	<66
	SN2	66-100
	SN3	100-225
	SN4	>225

Grænseværdier og ikrafttrædelsestidspunkt

I den amerikanske lovgivning indføres grænseværdier for de omhandlede motorer i to trin. Første trin er allerede trådt i kraft, og vil være gennemført i fuldt omfang i 2002. Andet trin indføres i perioden 2004-2010. Kommissionen foreslår at benytte samme grænseværdier og ikrafttrædelsestidspunkter som i USA, dog således at indførelsen af trin 1 må afhænge af datoen for vedtagelsen af det foreslåede direktiv. Kommissionen foreslår følgende grænseværdier (g/kWh):

Klasse	CO		HC	NO _x	HC + NO _x	
	Trin 1	Trin 2	Trin 1	Trin 1	Trin 1	Trin 2*)
SH1	805	805	295	5,36	-	50
SH2	805	805	241	5,36	-	50
SH3	603	603	161	5,36	-	72
SN1	519	610	-	-	50	50
SN2	519	610	-	-	40	40
SN3	519	610	-	-	16,1	16,1
SN4	519	610	-	-	13,4	12,1

*) NO_x må i ingen af motorklasserne overskride 10 g/kWh

Ved sammenligning af trin 1 og trin 2 skal tages i betragtning, at trin 2-værdierne tager hensyn til forringelsen ved normal brug. De målte værdier skal således multipliceres med en forværrelsesfaktor inden sammenligning med grænseværdierne. Kommissionen foreslår følgende ikrafttrædelsestidspunkter i forbindelse med typegodkendelse af de forskellige klasser:

Trin 1: 18 måneder efter datoen for direktivets ikrafttrædelse.

Trin 2:

Klasse	Dato
SH1	1. august 2008
SH2	1. august 2008
SH3	1. august 2010
SN1	1. august 2004
SN2	1. august 2004
SN3	1. august 2008
SN4	1. august 2006

Med hensyn til markedsføring foreslår Kommissionen, at alle nye motorer 6 måneder efter de nævnte datoer skal opfylde direktivets krav. Der åbnes dog op for, at medlemsstaterne kan dispensere i en periode på op til 2 år for motorer, som er produceret før kravene indføres for typegodkendelse.

Kommissionen foreslår i øvrigt, at trin 2-grænseværdierne udskydes med 3 år for fabrikanter med en samlet produktion på under 25.000 enheder pr år, og at man for produktioner under 5.000 enheder pr år af en given motorfamilie bibeholder trin 1-grænseværdierne.

Indførelse af alternativ godkendelsesprocedure

Harmonisering med de amerikanske grænseværdier medfører forskellige problemer knyttet til forskellen i de administrative procedurer i USA og EU. De amerikanske bestemmelser indeholder et system for udjævning (averaging), hensættelser (banking) og handel (trading). Det betyder, at en fabrikant kan producere motorfamilier, der ligger over emissionsgrænserne, så længe han kompenserer herfor med andre motorfamilier med en emission under grænseværdierne. Kommissionen foreslår, at man - som valgfri mulighed - giver de europæiske fabrikanter mulighed for at anvende et system som det amerikanske med virkning fra trin 2. Muligheden for at bruge gennemsnitsbetragtninger vil dog blive ledsages af en øvre grænse (svarende til trin 1). Alternativet ville have været mildere grænseværdier. Kommissionen anfører, at systemet ikke vil medføre yderligere administrative byrder for de godkendende myndigheder, og at ekstra krav, som systemet måtte medføre dækkes af fabrikanterne. Det er første gang sådanne procedurer indføres i fællesskabslovgivningen, og Kommissionen anfører, at man vil gennemgå bestemmelserne nærmere, før de træder i kraft.

Udskiftningsmotorer

Direktiv 97/68 stiller ikke specielle krav til udskiftningsmotorer. Det skønnes ikke at være noget problem for benzinmotorer, hvor motorens værdi udgør hovedparten af udstyrets værdi. For de større dieselmotorer vurderer Kommissionen imidlertid, at det vil være relevant med regler for udskiftningsmotorer. Man foreslår, at udskiftningsmotorer skal opfylde samme krav som den oprindelige motor skulle opfylde.

1. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at formålet med forslaget er at udvide anvendelsesområdet af direktiv 97/68.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Regulering af emissioner fra mobile ikke-vejsgående maskiner sker via bestemmelser i bekendtgørelse udstedt af Miljø- og Energiministeriet med hjemmel i lov om miljøbeskyttelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Der foreligger ikke konkrete opgørelser af de økonomiske konsekvenser af det foreliggende forslag. EU-Kommissionen henviser til amerikanske beregninger, som viser, at omkostningerne ved gennemførelse af trin 1 svarer til \$ 266 (ca. 2.000 kr.) pr tons reduceret HC. For trin 2 har de amerikanske myndigheder beregnet omkostninger i området \$ 852-1020 (ca. 7.000-8.300 kr.) pr tons sparet HC+NO_x. Medregnes forventede brændstofbesparelser reduceres tallene med en tredjedel. Kommissionen mener, at disse tal kan overføres til europæiske forhold, og man har sammenlignet de beregnede omkostninger med de tal, der ligger til grund for forslag til direktiv om nationale emissionsløfter. For HC varierer omkostningerne i dette forslag i de forskellige lande typisk mellem 1.500 og 4.000 Euro (11.000-30.000 kr.) pr tons reduceret HC, hvilket ligger langt over de forventede omkostninger ved at nedbringe emissionerne fra de af direktivforslaget omfattede motorer. Forslaget skønnes kun at få ubetydelige økonomiske konsekvenser for stat, amt og kommuner. Der skønnes heller ikke administrative konsekvenser for offentlige myndigheder, idet der ikke foretages typegodkendelser i Danmark.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring den 15. januar 2001 til 18 udvalgte interessenter med høringsfrist 1. marts 2001.

Sagen har været forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der ikke fremkom bemærkninger..

Ad punkt 9g - Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets henstilling om gennemførelse af integreret kystzoneplanlægning i Europa.

KOM (2000) 545 endelig

Resume

Kommissionen anfører, at forslagens formål er at fremme EF-traktatens målsætninger i forbindelse med bæredygtig udvikling og integration af miljøet i alle andre EU-politikker for den betydelige og strategisk vigtige kystzone. Strategien tager sigte på at opnå dette gennem den mest effektive, samordnede anvendelse af bestående fællesskabsinstrumenter, og gennem fremme af en mere demokratisk form for delt ledelse på linje med Kommissionens strategiske målsætninger.

Foreslaget indebærer, at:

- Medlemstaterne bør foretage en national statusopgørelse for at analysere, hvilke aktører, love og institutioner der har indflydelse på planlægningen og forvaltningen af deres kystzone. Statusopgørelsen bør både gøre rede for alle de sektorer, som har indflydelse i kystzone og de administrative niveauer, borgernes, den private sektors og organisationers rolle.*
- Medlemstaterne på grundlag af denne statusopgørelse bør opstille en national strategi til gennemførelse af principperne i strategien. Den nationale strategi kan være specifik eller indgå som en del af en samlet strategi til integreret planlægning. Den nationale strategi skal blandt flere elementer indeholde midler til at udjævne misforholdet mellem land og hav i national lovgivning, sektorpolitik og programmer.*
- Medlemsstaterne bør indlede en dialog med nabolandene, herunder ikke EU-medlemslande omkring samme regionale hav for at fremme en bedre koordination af reaktionerne på grænseoverskridende problemer.*
- Medlemsstaterne bør rapportere til Kommissionen om erfaringerne med implementering af strategien to år efter vedtagelsen.*

Forslaget vil i sin nuværende form (en henstilling) ikke medføre lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Forslaget er sendt i høring fra 7. februar 2001.

1. Status

Kommissionen sendte den 1. december 2000 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter [proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B)] / [samarbejdsproceduren i artikel 252 i TEF (tidligere artikel 189C)].

Kommissionen har den 27. september 2000 oversendt meddelelse til Rådet og Europa-parlamentet om integreret kystzoneplanlægning: En strategi for Europa. Strategien er baseret på resultaterne fra EU {{PU2}}'s demonstrationsprogram for integreret kystzoneplanlægning.

Herudover har Rådet vedtaget resolution 94/C 135/02 af 6. maj 1994 om en EF-strategi for en integreret forvaltning af kystområderne og resolution 92/C 50/01 af 25. februar 1992 om Fællesskabets fremtidige politik vedrørende de europæiske kystområder. I begge resolutioner konkluderes, at der er behov for en samordnet europæisk handling for at gennemføre en integreret kystzoneplanlægning.

Grundnotat om forslaget er ikke tidligere sendt til Folketingets Europa udvalg.

Europa-Parlamentet har ikke afgivet en udtalelse.

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere fået sagen forelagt.

Det svenske formandskab har taget forslaget op i forbindelse med bæredygtig udvikling og integration.

Formandskabet har sat punktet på rådsmødets dagsorden til statusrapport.

1. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslagens formål er at fremme EF-traktatens målsætninger i forbindelse med bæredygtig udvikling og integration af miljøet i alle andre EU-politikker for den betydelige og strategisk vigtige kystzone. Strategien tager sigte på at opnå dette gennem den mest effektive, samordnede anvendelse af bestående fællesskabsinstrumenter, og gennem fremme af en mere demokratisk form for delt ledelse på linje med Kommissionens strategiske målsætninger.

Strategien er baseret på en række principper:

1. Et bredt holistisk perspektiv, tematisk og geografisk
2. Et perspektiv på langt sigt
3. En planlægning, der er let at tilpasse til den løbende udvikling
4. Lokale særpræg
5. At arbejde sammen med naturprocesser
6. Inddragelse af de berørte parter i planlægningen
7. Involvering af alle relevante administrative myndigheder
8. Anvendelse af en kombination af instrumenter.

Foreslaget indebærer, at:

- Medlemstaternes bør foretage en national statusopgørelse for at analysere, hvilke aktører, love og institutioner der har indflydelse på planlægningen og forvaltningen af deres kystzone. Statusopgørelsen bør både gøre rede for alle de sektorer, som har indflydelse i kystzone og de administrative niveauer, borgernes, den private sektors og organisationers rolle.
- Medlemsstaterne på grundlag af denne statusopgørelse bør opstille en national strategi til gennemførelse af principperne i strategien. Den nationale strategi kan være specifik eller indgå som en del af en samlet strategi til integreret planlægning. Den nationale strategi skal blandt flere elementer indeholde midler til at udjævne misforholdet mellem land og hav i national lovgivning, sektorpolitik og programmer.
- Medlemsstaterne bør indlede en dialog med nabolandene, herunder ikke EU-medlemslande omkring samme regionale hav for at fremme en bedre koordination af reaktionerne på grænseoverskridende problemer.
- Medlemsstaterne bør rapportere til Kommissionen om erfaringerne med implementering af strategien to år efter vedtagelsen.

1. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at i betragtning af mangfoldigheden i kystzonernes vilkår og de retlige og institutionelle rammer i medlemsstaterne kan målene for denne handling bedst nås ved retningslinier på fællesskabsniveau.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forslaget vil i sin nuværende form (en henstilling) ikke medføre lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Neden for er kort refereret den danske regulering på området. Da der her er tale om et geografisk område og ikke fx en sektor er der en lang række forskellige love og bekendtgørelser, som griber ind i området.

Planloven (Lovbekendtgørelse nr. 518 af 11. juni 2000) indeholder i kapitel 2a bestemmelser om planlægning i kystzonerne. Loven fastlægger en 3000 m planlægningszone på landdelen af kysten. Kystnærhedszone indebærer, at der kun må planlægges for anlæg, som har en særlig planlægningsmæssige eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Loven regulerer endvidere sommerhusområder, hvor af hovedparten befinder sig inden for kystnærhedszonen. Planloven sætter desuden rammerne for miljøkonsekvensvurderinger af en række større anlæg i forbindelse med regionplanlægningen. Af betydning for integreret kystzoneforvaltning er også bestemmelserne om inddragelse af offentligheden.

På havet fastlægger planloven retningslinier for vandkvaliteten i kystvandene og for klaphav.

Miljø- og Energiministeriets landsplanredegørelser fastlægger regeringens strategi for planlægning, men den statslige udmelding til regionplanlægning lægger de overordnede rammer for arealanvendelsen herunder i kystzonen. Amterne skal i deres regionplanlægning fastsætte retningslinier for arealanvendelsen i kystzonen.

Naturbeskyttelsesloven fastlægger en strandbeskyttelseslinie på 300 m, som indebærer et forbud mod tilstandsændring, etablering af hegn m.v., samt udstykning af, matrikulering og overførsel, samt en klitfredningslinie, som primært vedrører vestkysten, med et lignende forbud. Bekendtgørelse nr. 569 af 25. juni 1999 giver retningslinier for fastlæggelse af strandbeskyttelses- og klitfredningsliniens forløb.

Naturbeskyttelsesloven kan også anvendes til at gennemføre fredninger på søterritoriet. Loven forbyder desuden udsættelse af dyr, der ikke findes vildtlevende i Danmark. Det gælder også på søterritoriet. Miljø- og Energiministeren har i henhold til Naturbeskyttelsesloven mulighed for at regulere ikke-erhvervmæssig sejlads og anden færdsel på søterritoriet. Loven har også bestemmelser om naturge nopretning.

Bekendtgørelse nr. 782 af 15. november 1998 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder danner sammen med andre lovbestemmelser, især jagt- og vildtforvaltningsloven grundlag for dansk implementering af Ramsar-konventionen, EF-fuglebeskyttelsesdirektiv og habitatdirektivet.

Miljøbeskyttelsesloven: De vigtigste virkemidler i Lov 358/1991 om miljøbeskyttelse i relation til kystzonen er den generelle beskyttelse af overfladevand og godkendelsesordningen for særligt forurenende virksomhed fx havbrug.

Kvalitetskrav for vandområder m.v. er fastsat i overensstemmelse med EU's direktiv 76/464/EØF, hvor der anføres en række stoffer, for hvilke forurening skal reduceres eller elimineres bl.a. i forbindelse med amtsrådets meddelelse af tilladelse til spildevandsudledning. Badevandskvalitetskrav, der er fastsat i overensstemmelse med EU's badevandsdirektiv (76/160/EØF) er ligeledes knyttet til amternes regionplanlægning. Amtsrådet ligger strengere krav til badevandkvaliteten.

Jagt- og vildtforvaltningsloven (Lov nr. 269/1993) har til formål at skabe grundlag for en bæredygtig udnyttelse af vildtbestanden. Der er i henhold til loven og i nogle tilfælde naturbeskyttelsesloven vedtaget ca. 100 bekendtgørelser om fredninger og vildtreservater på søterritoriet og fiskeriterritoriet.

Kystbeskyttelseslovens overordnede formål (lov nr. 469/1997) er at give mulighed for at etablere anlæg og træffe andre foranstaltninger til beskyttelse mod oversvømmelse eller den nedbrydende virkning fra havet.

Havbeskyttelsesloven (Lov 476/1993) med senere ændringer er rettet mod aktiviteter, der kan indebære sundhedsfare, skade havets natur- og kulturverdier, være til gene for retmæssig udnyttelse af havet eller forring rekreative verdier eller aktiviteter. Den skal endvidere sikre opretholdelsen af et beredskab til indsats mod forurening på bl.a. havet og i havne.

Der er i medfør af loven udstedt bekendtgørelse nr. 975 af 19. december 1986 om dumpning af optaget havbundsmateriale og bekendtgørelse nr. 821 af 23. oktober om miljøgodkendelse af hurtigfærger.

I henhold til lov nr. 326/1999 administrerer trafikministeriet og Kystinspektoratet ansøgninger om henholdsvis anlæg og udvidelse af havne. Infrastrukturelle anlæg som anlæg af større bro- og dæmningsanlæg af væsentlig national betydning sker på grundlag af særlige anlægslove.

Planlægning og miljøkonsekvensvurdering af vindmøller på havet reguleres af lov om elforsyning.

Farvandsafmærkning i hoved- og gennemsejlingsfarvande udføres og vedligeholdes i henhold til lov om skibsfartens betryggelse.

Råstofloven fastsætter regler for både indvinding til lands og vands. Lovens formål er at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af råstofforekomsterne som led i en bæredygtig udvikling.

Fiskeriloven af 12. maj 1999: fastsætter, at det er lovens formål at sikre beskyttelse af levende ressourcer i salt- og ferskvand samt beskyttelse af andet dyre- og planteliv på et bæredygtigt grundlag for erhvervsmæssigt fiskeri og dertil knyttede erhverv samt muligheden for rekreativt fiskeri.

Statens højhedsret over søterritoriet: Etablering af faste anlæg eller andre foranstaltninger på søterritoriet, som ikke er omfattet af ovenstående lovgivning er omfattet af Statens højhedsret over søterritoriet, der er en førkonstitutionel retssædvane jf. grundlovens §25.

Kontinentalsokkeloven, Rørledningsloven og Lov om anvendelse af Danmarks undergrund er ikke beskrevet i denne oversigt, da de vedrører reguleringen af havområder, som ligger uden for det, som forstås ved kystzonen.

Ud over de hovedsagligt nationale instrumenter, der kan tænkes anvendt, anfører Kommissionen i sin meddelelse, at forslaget skal gennemføres ved anvendelse og evt justering af allerede eksisterende EU-lovgivning og støtteprogrammer, herunder strukturprogrammer og landbrugs- og fiskeristøtteordninger.

- EF-fuglebeskyttelsesdirektiv og habitatdirektiv er udformet med henblik på at beskytte naturtyper og arter, som anses for at være af stor fællesskabsbetydning.
- VVM-direktivet kræver, at der foretages miljøkonsekvensvurdering af en række specifikke anlæg. Det foreslåede direktiv om strategisk miljøvurdering vil kunne fremme langsigtede vurderinger i fysisk planlægning og forvaltning.
- Rådets forordning 3760/92 for den fælles fiskeripolitik er udformet med henblik på at tage hensyn til fiskeriets følger for økosystemerne.
- Vandrammedirektivet tager sigte på at opnå en god vandkvalitet ved at alt vand inden for sammen vandløbsopland, incl. kystvande forvaltes som en helhed.
- Direktivet om badevandskvalitet skal sikre kvalitetskontrol af badevandet..

- Havforurening behandles i direktivet om farligt gods, direktivet om havnestatskontrol og det foreslåede direktiv om modtagefaciliteter i havne.
- Rådets direktiv 76/464/EØF om forurening forårsaget af udledning af visse farlige stoffer til vandmiljøet, herunder kystvande, er den vigtigste retsakt til bekæmpelse af forurening fra punktkilder.
- Direktiv 99/31/EF om deponering af affald skal ved placering af en losseplads bl.a. tage hensyn til om der findes kystvande i området.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Forslaget er en henstilling og har derfor ingen administrative eller økonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget vurderes at kunne have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU, såfremt henstillingen efterleveres.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring fra 7. februar 2001. Sagen har endvidere været forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001, hvor der ikke fremkom bemærkninger.

Ad Punkt 10 - Mærkning og sporing af genetisk modificerede organismer.

Der er endnu ikke fremkommet dokumenter til punktet.

1. Status

Som udmeldt af Kommissionen på rådsmøde (miljø) den 18. december 2000 agter Kommissionen på rådsmødet (miljø) den 8. marts 2001 at præsentere et forslag til mærkning og sporing af genetisk modificerede organismer (GMO)

Spørgsmålet om mærkning og sporing er endvidere sat i fokus via den erklæring som Frankrig, Danmark, Italien, Grækenland, Østrig og Luxembourg agter at afgive i forbindelse med Rådets vedtagelse af det reviderede direktiv om udsætning af GMO i miljøet (direktiv 90/220/EØF). I erklæringen bekræfter landene, at de fortsat inden for rammerne af deres beføjelser agter at udsætte afgørelser om tilladelse til dyrkning og markedsføring af GMO'er, mens der afventes en vedtagelse af effektive bestemmelser vedrørende et komplet sporbarhedssystem, der gør det muligt at sikre en pålidelig mærkning af samtlige produkter.

Grundnotat i sagen har ikke tidligere været oversendt til Folketinget.

Sagen har ikke været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen mhp. statusrapport.

2. Høring

I forbindelse med sagens forelæggelse for miljøspecialudvalget den 14. februar 2001 har Dansk Industri tilkendegivet vigtigheden af, at kommende systemer/regler for sporing og mærkning er håndterbare for virksomhederne. Man finder endvidere at også egenkontrol i virksomhederne og certificeringsordninger bør indgå i et kommende kontrolsystem.

